

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 33-34 (1540-1541) 1979 RUGPJUTIS-AUGUST 23

• LIETUVIŲ SAVAITRASTIS — LITHUANIAN WEEKLY

• 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

• Tel. (416) 275-4672

• 30 ct.

Veidu į Vilnių

Lietuvių tauta ir po 400 metų sužiuo į Vilnių, tik ši sykį ne į kaip politinį centrą, bet kaip į kultūrinį bei mokslinį židinį. Vilniaus universiteto sukaktis yra ta gija, kuri nuveda mus šimtmečių labirintais į Gedimino miestą, švietusį Lietuvai evangeline ir moksline šviesa. Pastaroji turėjo prasiskverbti pro įvairių miglų bei audrų sukurius. Buvo laikotarpiai, kai toji šviesa gėso, blėso ir atrodė, kad ji visai užges. Ji betgi atsilaikė, nors kurį laiką buvo priversta tarnauti svetimiesiems. Nėra laisva ji ir šiandieną — negali atsisakyti smilkalų svetimiems dievams, tačiau savo širdyje tebesaugo lietuviškumą. Net ir lenkų okupacijos laikais lietuviškumo pėdsakai universitete, kaip ir visame Vilniaus krašte, negalėjo būti sunaikinti. Audringi praeities šimtmečiai įrodė, kad Vilnius nuo Lietuvos yra neatskiriama. Gali jame viešpatuoti kurį laiką okupacinės pajėgos — lenkų, rusų, vokiečių, bet negali jo atplėšti nuo Lietuvos tautine, kultūrine, istorine prasme. Visose situacijose Vilnius šaukėsi Lietuvos kaip integrali jos dalis, kuriai nuo amžių skirta būti švetryiu visam kraštui. Dėlto nenuostabu, kad 400-toji Vilniaus universiteto sukaktis susilaukė visuotinio lietuvių tautos dėmesio tiek Lietuvoje, tiek išsivijoje. Ja susidomėjo ne tik akademiniai sluogsniai, bet ir plačioji visuomenė.

PATS Vilniaus universitetas didžiąją sukaktį paminės savo sienose ir savame mieste, kiek iš viso okupacinės sąlygos leidžia. Ten pastangų, atrodo, netrūksta, bet varžo sovietiniai stabdžiai, bando viską suvesti į partinius rėmus ir visą šventę palenkti komunistinei Maskvos politikai, kuriai nepatogu darosi, priminus, kad Vilniaus universitetas yra seniausias dabar valdomose Maskvos žemėse. Jei šiandieną Lietuva būtų laisva, Vilniaus universiteto sukaktis būtų paminėta visu platumu. Ta proga objektyviai suspindėtų visos istorinės kelias be jokių varžtų. Deja, kol kas tai neįmanoma. Tenka pasitenkinti tuo, kas galima, ir gyventi viltimi, vedančia į laisvę dvelkiančią ateitį. Vilnius, pergyvenęs daug vergijų, niekad tos vilties nebuvo praradęs. Jo viltis yra matuojama šimtmečiais, bet pagaliau ateina diena, kai viltis tampa tikrove. Juk taip buvo su Vasario šešiolikta! Ji buvo tikroji Vilniaus diena. Ir šiandieną yra nemažiau pagrindo tikėti, kad toji diena vėl ateis. Juk tauta, kurios žymi dalis pereina per augstąsias mokyklas, negali amžiais gyventi vergijoje. Šviesa sprogina vergiją ir šaukia laisvę. Tik tai primityvios, berašės tautos šimtmečiais pakelia nelaisvę. Augstosios mokyklos Lietuvoje yra šviesos bazės, kurios tiesia kelius į laisvą ateitį ir gamina kultūrinius ginklus.

ISEIVIJA taip pat nepasilikio abejinga Vilniaus universiteto sukaktį. Ją paminėti užsimojo ir akademinės, ir visuomeninės organizacijos. Iš akademių vienietų pirmiausia pasirodė Lituanistikos Institutas, kuris š.m. pavasarį rengtąjį suvažiavimą skyrė Vilniaus universiteto sukaktį paminėti. Dar plačiau užsimojo Lietuvių Katalikų Mokslo Akademija. Ji trimetinį suvažiavimą Čikagoje š.m. rugpjūčio 31 — rugsėjo 3 dienomis paskyrė Vilniaus universiteto sukaktį ir net keliose sekcijose nušvies šio mokslo bei kultūros židinio nueitąjį kelią. Po suvažiavimo pasirodys įprastinis darbų tomas, kuriame bus išspausdintos paskaitos, skaitytos tokių žymių tyrinėtojų kaip kun. prof. P. Rabikauskas, kun. St. Yla ir kiti. Tai bus paskaita ir plačiai visuomenei rengti Vilniaus universiteto sukakties iškilmes. Kai kuriose lietuvių gyvenvietėse jos jau buvo surengtos, tačiau kitos dar lūkurioje. Metai jau persivėrė į antrąją pusę, laiko liko nebedaug. Dėlto bent didžiosios lietuvių gyvenvietės turėtų sukrusti ir surengti kiek galint platesnio masto iškilmes. Tai būtų kartu gera proga atgaivinti kultūrinį išeivijos gyvenimą, kuris pastaruoju metu rodo tendenciją silpnėti, smulkėti ir tapti vien pramogomis. Išeivijoje mokslinių bei kultūrinių pajėgų netrūksta, reikia tik sumanios organizacinės rankos.

KANADOS ĮVYKIAI

Palaidotas Diefenbakeris

Zymusis Kanados politikas J. Diefenbakeris, sulaukęs 83 metų amžiaus, mirė anksčiau rugpjūčio 16 d. rytą savo bute Otavoje. Velionis Kanados parlamentui buvo atidavęs 39 savo gyvenimo metus. Kanados premjeru J. Diefenbakeriu teko būti nuo 1957 m. birželio 21 d. iki 1963 m. balandžio 22 d., progresyviųjų konservatorių vadu — nuo 1956 m. gruodžio 10 d. iki 1967 m. rugsėjo 9 d. Jo vadovaujama konservatorių partija pasiekė savo didžiausią triumfą, 265 vietų parlamente turėdama net 208 atstovus. Premjero J. Diefenbakerio valdymo metais buvo priimtas Kanados žmogaus teisių įstatymas, generalinių Lietuvos konsulu Toronte patvirtintas dr. J. Zmuidzinas. Velionis buvo aiškus antikomunistas, palankus sovietų vergijoje atsidūrusioms tautomis. Jo kritimas prasidėjo su liberalų vado L. B. Pearsono laimėjtais federacinio parlamento rinkimais 1963 m. Konservatorių partija savo suvažiavime 1966 m. pasisakė už naują vadą, kuriuo sekančiais metais buvo išrinktas R. Stanfieldas, pagal gautų balsų skaičių J. Diefenbakerį palikęs penktoje vietoje. Pastarajam tai buvo skaudus smūgis, palaidojęs viltis vėl tapti Kanados premjeru. Iš politikų J. Diefenbakeris betgi nepasitraukė, savo kandidatus pastabomis dažnai būdamas aštria rakštami liberalų premjerui P. E. Trudeau, atsvara iškalbingumu nepasizymėjusiam konservatorių vadui R. Stanfieldui. Iki mirties J. Diefenbakeris suskubo parašyti tris savo atsiminimų tomus. Jam buvo surengtos valstybinės laidotuvės. Palaidotas su antrąja savo žmona Saskačevane.

Kanados išdo min. S. Stevens spaudos konferencijoje žadėjo išsėsti valdžios tarnautojų su mažinimą 60.000, pažadėtą rinkiminiam parlamento vajuje. (Nukelta į 9-tą psl.)

ROMAS RAGAIŠIS, atsisakęs liudyti V. PETKAUS byloje, pats susilaukė bylos. Nuotraukoje — R. Ragaišis vedamas į teismą Vilniuje 1978 m. rugsėjo 14 d. Apačioje — prie teismo rūmų; asmuo su portfelio — A. Terleckas

JAUNIMO KONGRESAS

Džiaugsmo ir nuovargio dienos

Turiningos studijų dienos • Kanados pasiuntinybėje Bonnoje • Kongreso uždarymas Delegacija pas popiežių

Studijų dienos

Stovyklai pasibaigus Anglijoje, kongreso dalyviai ir atstovai sėdo į autobusus, kurie nuvežė į Doverį. Perplaukę kanalą, atstovai atsiskyrė nuo dalyvių ir nukeliavo į Altenbergą studijų dienoms. Vietovė puiki — buvęs vienuolynas tarp žalmynų ir kalnų.

Darbas prasidėjo nuo pat pirmos dienos. Iš ryto atstovai klausėsi trijų trumpų paskaitų politinėmis temomis, kurios buvo skaitomos įvairių specialistų. Po to buvo simpoziumas, kuriame dalyvavo paskaitinininkai ir atstovai. Po pietų vakare atstovai susiskirstė į mažas grupes diskutuoti paskaitose pateiktų minčių. Kiekvienas būrelis svarstė atskirus klausimus, pvz. ateities Lietuva, politinis sąmoningumas, okupuota Lietuva ir t.t.

Po diskusijų būreliai surašė siūlymus, kurie išreiškė jaunimo galvoseną. Jaunimas pasisakė už palaikymą ryšių su Lietuva ir už politinio sąmoningumo ugdymą išeivijoje. Būreliai taip pat siūlė konkrečius projektus jaunimo sąjungai.

Sekančią dieną visi atstovai susirinko posėdžio, kuriam vadovavo prezidentas — Rasa Lukoševičiūtė (Kanada), Petras Kisielius (JAV) ir Kęstutis Slotkus (Kolumbija). Politiniai siūlymai, kurie jau buvo sureduoti nutarimų komisijos, buvo pateikti visiem atstovams. Vyko diskusijos apie kiekvieną siūlymą. Daug siūlymų buvo atmesta arba pakeista.

Iš atstovų buvo sudarytas sekretoriatas, mandatų komisija, išrinktas parlamentaras, nauja PLJS valdyba, V PLJK komisija, statuto pakeitimo komisija.

Jaunimas darbščiai dirbo per visą savaitę, norėdamas sudaryti veiklos planus. Buvo labai naudinga susipažinti su lietuvišku jaunimu, kuris jau pastebimai paveiktas įvairių gyvenamųjų kraštų. Skirtingos galvosenos buvo ryškios, bet visų tikslas tas pats — išlaikymas lietuvių tautos.

Galutinai sureduoti kongreso nutarimai bus spaudoj paskelbti vėliau. Iš dviejų sąrašų kongreso atstovai išrinko sekančią PLJS valdybą, kuri bus Čikagoje: pirm. Gintaras Aukštutolis, vicepirmininkai Emilija Sakadolskienė ir Saulius Čyvas, nariai — Milda Kupcikevičiūtė ir Linas Rimkus. Ši valdyba kooptuos dar kelis narius. Kongresas taip pat nutarė, kad V PLJK Kongresas įvyks S. Amerikoje 1983 metų vasarą. Numatyta derinti kongresą su Pasaulio Lietuvių Dienom. Tikslai vieta ir data bus nustatyta PLB, PLJS ir V PLJK ruošos komiteto.

Si jaunimo kongreso dalis buvo labai naudinga. Jaunimas turėjo progos pasidalinti mintimis ir tikrai pajusti, kaip veikia demokratinė sistema per nutarimų balsavimą. Kiekvienam studijų dienų dalyviui diskusijos padėjo išryškinti lietuvių tautos bylą, kad sugrįžę į savo kraštus sąmoningiau galėtų tęsti organizacinę veiklą.

Bendra nuotaika išsiskyrė nuo dvejopa — iš vienos pusės liūdina, kad tiek mažai laiko teko dirbti kartu, o iš kitos pusės džiugu, kad buvo gera proga užmegzti naujas lietuviškas pažintis.

Kanados pasiuntinybėje IV PLJK studijų dienoms pasibaigus, Kanados atstovai tu-

rėjo proga aplankyti Kanados pasiuntinybę Bonnos mieste, V. Vokietijoje. Susipažinę su trimis pasiuntinybės pareigūnais, atstovai susėdo aplink stalą pasidalinti išpučiais. Pareigūnai buvo pasiruošę šiam susitikimui ir trumpai išaiškino savo pareigas, atstovaujant Kanadai Vokietijoje. Jie buvo labai sudominti lietuvių kongresu ir stebėjosi, kad lietuvių kalba tebevartojama jaunimo tarpe. Atstovai įteikė dvi dovanėles pareigūnams — "Lithuanians in Canada" ir "LKB Kroniką". Paaikškėjo, kad pareigūnai buvo girdėję apie "Kroniką", bet jos nebuvo skaitę. Jie pasiūlė, kad "Kronika" būtų nusiųsta Kanados užsienio reikalų ministerijai, kuri ją išsiuntintų visoms savo pasiuntinybėms.

Atsisveikinant pareigūnai padėkojo atstovams, kad jie trumpam pasitraukė nuo kongreso programos ir aplankė savo krašto pasiuntinybę.

Apsilankymai Kanados pasiuntinybėje yra labai naudingi. Jaunimas turi progos kalbėti valdžios pareigūnams apie lietuvių tautą Lietuvoje ir išeivijoje. Su šia informacija pareigūnai gali tiksliau parodyti kitiems kraštams dar vieną Kanados kultūros dalį.

Danguolė Juozapavičiūtė

Stovyklai pasibaigus Anglijoje, visas jaunimas išsiskyrė — vieni išvyko su ekskursijomis, kiti — į Altenbergą studijų dienoms. Už savaitės laiko visi vėl suvažiavo į Koenigsteiną, netoli Frankfurto, oficialiam IV PLJK uždarymui. Nors visi jau buvo išsargę — atstovai nuo ilgų ir įtemptų posėdžių, o dalyviai — nuo vargingų auto-

Pasaulio įvykiai

DIDEJANTI ĮTAMPA TARP JAV IR IZRAELIO PRIVEDĖ PRIE JAV ambasadoriaus Jungtinėse Tautose A. Youngo atsistatydinimo, kurio greičiausiai pareikalavo pats prez. J. Carteris. Reikala liečia arabų šalių rezoliuciją Jungtinių Tautų saugumo tarybai, papildančią 1967 m. rudenį priimtą rezoliuciją nr. 242. Pastaroji, pareikalavusi Izraelio pasitraukimo iš užimtų arabų žemių, oficialiai pripažino Izraelio egzistencijos teisę. Joje visiškai buvo nutylėti palestiniečiai, jų teisė į laisvą apsisprendimą ir nepriklausomą valstybę. Ši papildą rezoliuciją nr. 242 dabar nori įnešti arabų valstybės, skatinamos, palestiniečių PLO organizacijos. JAV ambasadorius A. Youngas liepos 26 d. Kuwaito ambasadoriaus A. Y. Bisharos rezidencijoje susitiko su PLO organizacijos stebėtoju Jungtinėse Tautose Z. L. Tre-

ziū, iš anksto nepainformavęs JAV valstybės departamento. Kai dėl šio susitikimo pradėjo protestuoti Izraelis, ambasadorius A. Youngas teisinosi, kad susitikimo būta atsitiktinio. Vėliau paaikškėjo, kad šis susitikimas buvo suplanuotas, kad jame buvo kalbėta apie naują rezoliuciją ir kad ambasadorius A. Youngas stengėsi atidėti artėjantį jos balsavimą. A. Youngo atsistatydinimą prez. J. Carterio vyriausybė susiejo su jo nediplomatišku elgesiu — nepainformavimu JAV valstybės departamento, pradiniu išsisukinėjimu, prilygstančiu melui. Ambasadorius A. Youngas yra įtakingas negrų veikėjas, J. Carteriui padėjęs laimėti prezidento rinkimus negrų balsais. Jo paskyrimas ambasadorium Jungtinėse Tautose prez. J. Carteriui padarė daugiau žalos nei naudos. Savo neapgalvotais pareiškimais A. Youngas yra padaręs daug išsiskikimų. Jis pvz. teigė, kad Kubos karių pasiuntimas Afrikoje esąs naudingas, nes bus atstatyta tvarka Angoloje. Kalbėdamas apie politinius kalinius Sovietų Sąjungoje, A. Youngas viešai pareiškė, kad tūkstantčiai tokių kalinių yra ir JAV. Pasak A. Youngo, Britanija yra beveik išradusi rasizmą, o Irane siautėjantis ajatola R. Chomeinis ateityje gali būti laikomas šventuoju. Dėl tokių išsiskikimų prez. J. Carteris jau seniai turėjo pašalinti A. Youngą iš logikos bei santūrumo reikalaujančio diplomatinio posto.

Suvaržė spaudą

Irano valdovas ajatola R. Chomeinis panaikino spaudos laisvę, pradėjo uždarinėti laikraščius, suiminti žurnalistus. Jiems yra uždrausta betkokia paties R. Chomeinio ir jo mahometiško režimo kritika. Protestuodamas prieš šiuos varžtus, masines demonstracijas surengė kairiųjų iranėčių grupės Teherane. Buvo prieita prie aštraus susikirtimo su R. Chomeinio šalininkais. Prieš R. Chomeinį šiauriasi ir kurdai, reikalaujantys autonomijos. Jų eilėse — 4 milijonai Irano gyventojų. Kurdai buvo užėmę Pavah miestą vakariniame Irano pasienyje. R. Chomeinis tada pasiskelbė vyriausiu ginkluotą pajėgų vadu ir pats pradėjo tvarkyti pagalbos siuntimą tame mieste kurdų apsuptai policijai. Kairiuosius iranėčius jis diktatoriškai žada išmesti į "mirties šiukšlyną".

Užbaigė krizę

Politinę krizę Italijoje, prasi-dėjusią sausio 31 d. su komunistų atsaukta parama krikščionių demokratų premjerui G. Andre-

očiui, užbaigė buvusio vidaus reikalų min. F. Cossigos sudarytas koalicinės ministerijų kabinetas, kurin, be krikščionių demokratų, įjungti socialdemokratų ir liberalų atstovai. Šią jau 38-tąją vyriausybę patvirtino atstovų rūmai ir senatas vien tik dėlto, kad prieš ją nebuvo socialistai ir mažesnė respublikininkų partija. Premjeras F. Cossiga pagrindinį dėmesį žada skirti demokratinės tvarkos atstatymui ir ekonomijos stiprinimui. F. Cossiga yra penktas politikas, kurį prez. S. Pertinis buvo paprašęs sudaryti visoms partijoms priimtina kabineta. Parlamento rinkimai birželio 3-4 d. Italiją ir toliau paliko be-veistų į derybas įjungti nuosai-kesnius PLO organizacijos ar

Šiame numeryje:

Veidu į Vilnių

Lietuvos universiteto sukaktis ir akademiniai suvažiavimai

Džiaugsmo ir nuovargio dienos

Pranešimas apie pasaulio lietuvių jaunimo kongresą

Kai Kremlius ieško pretekstų...

Vokietijos ir Italijos spauda lietuvių temomis

Lietuvės atstovavo Vatikanui

Prel. Audriaus Bačkio kalba tarptautinėje konferencijoje

Lietuva tarptautiniame kongrese

Religijos priespauda sovietų pavergtuose kraštuose

Brazilijos lietuviai ir jaunimas

Tirpsta senoji karta, o jaunimas reikalauja paramos

Pasizadėjimai ir neįsistėjimai

Daug žadėtą Pasaulio Lietuvių Bendruomenės seime

Pasaulio rašytojų kongrese

Pranešimas iš Brazilijos apie lietuvių dalyvavimą

Romanas "Laivai ir uostai"

Rašytojo Aloyzo Barono romanas kritiko akimis

Lietuviška spalvinimo knyga

Naujas leidinys, pritaikytas lietuviams mokiniams

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

2185 Stavebank Road, Mississauga, Ont. L5C 1T3, Canada
Telefonas (416) 275-4672Leidėjas: Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija "Žiburiai"
Redaguoja: k. dr. Pr. Gaidamavičius ir Vyt. KastytisMetinė prenumerata \$14, pusmetinė — \$7.50. Rėmėjo prenumerata \$20.
Skelbimai ruošiamam numerui priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomis redakcijos nuomone. Autorių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

The Lights of Homeland — Lithuanian Weekly

Published by Lithuanian Canadian R. C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.
Subscription rates: \$14.00 per year, \$7.50 per 6 months. Deadline for advertisements — Thursday. Second class mail registration number 0509.

Lietuviai Brazilijos šventovėje

PR. GAVENAS

Liepos 22 d. 4 autobusai nuvežė būrį Sao Paulo lietuvių į didžiausią Brazilijos Marijos šventovę Aparecidą metinei šventiklionei.

Sventovė, dar pilnai neįrengta, tikrai didinga: gali laisvai talpinti 20.000 maldininkų. Viduje, pačiame gale, nedidelėje nišoj, stovi afrikietiška juoda Nekaltai Pradėtosios Marijos statula, apgaubta plačiu, gražiai išsiuvinėtu ir išpuoštu apsiaustu, su didele karūna ant galvos. Pro ją plačiu taku praeina be perstojo minios maldininkų.

Siemet lietuvių pamaldos praėjo itin gražiai ir įspūdingai. Prie didžiųjų durų eisenai išsiriškiavus lietuvių ir vidų pakvietė pats pamaldų tvarkytojas, viešai paskelbdamas lietuvių dalyvavimą. Įnešta Lietuvos trispalvė tarp Brazilijos ir Maldos Apaštalamo vėliavų, lydimama maldininkų. Eisenai žygiuojant viduriniu taku prie altoriaus, kun. Pr. Gavėnas trumpai pristatė maldininkus, čia atstovaujančius visai Lietuvai; pabrėžė, kad Lietuva — Marijos žemė ir vienintelė katalikiška tauta nelemtoje Sovietų Sąjungoje; persekiojama, bet nepalaužta, ištikima Dieviui ir Bažnyčiai tauta; paminėjo šventiklonės intencijas: melstis už Lietuvos laisvę, už kenčiančių brolių-sesų, už popiežių, kuris kasdien Dieviui primena Lietuvą; pranešė, kad maldininkai pasiryžę prašyti popiežių, kad visam pasauliui paskelbtų LIETUVOS DIENĄ.

Maldininkai, su vėliavom apsupę altorių, buvo pakviesti pradėti pamaldas lietuviška giesme. Nors ir nedidelis lietuvių būrys, bet "Aušros" chorvedžiui L. Ralickui vadovaujant ir gerai veikiant mikrofonams, sugiedojo du posmus "Pulkim ant kelių". Mišioms vadovavo pats šventovės aptarnaujančių tėvų redemptoristų viršininkas, koncelebruojant kun. Pr. Gavėnui ir kun. P. Rukšui.

Per aukojimą, chorui giedant "Prieš tavo altorių", visų lietuvių ir pačios Lietuvos vardu trys maldininkai atnešė ant altoriaus lietuviška trispalvę papuoštą žvakę kaip simbolį maldų, vargų ir širdžių aukos Kristui ir dieviškajai Motinai. O per "tikinčiųjų maldą", kun. Pr. Gavėnui vadovaujant, buvo pakviesta visa minia kalbėti kardu (portugališkai) maldą, kurią lietuviai dažnai kartoja visame pasauly: "Dieve, kuris leidai tautas ir jomis įkvėpei laisvės troškimą... Aparecidos Marija, neleisk, kad Tavo Sūnaus vardas būtų išrautas iš lietuvių širdžių ir katalikų tikėjimas sunaikintas toje šalyje, kuri nuo amžių vadinama Marijos žeme". Buvo atnaujintas skelbimas sąjūdžio maldų už pašaukimus:

"Siųski, Viešpatie, daugiau darbininkų į savo pjūtį, ypač persekiojami Lietuvos Bažnyčiai ir lietuvių kolonijai Brazilijoje". Šią maldą žmonės galėjo sekti ir palydėti, nes prieš Mišias buvo išdalinta apie 2.000 lapelių "Lituania catolica e martir", kur atvaizduotas Marijos apsi-reiškimas Siluvoj 1608 m., įdėta trumpa istorinė apžvalga apie Lietuvą, dabartinę jos padėtį (idėtas atvaizdas Vilniaus katedros, kuri paversta meno galerija bei koncertų sale). "Kristus iš naujo smerkiamas mirčiai... Tačiau Kristus Lietuvoj yra gyvas per savo krikščionis ir savo katalikų Bažnyčią". Komunijai dalinti neužteko kunigų — prisidėjo keli klierikai ir seselės. Prieš Komunijos giesmę portugališkai lietuviai sugiedojo kelis posmus "Jėzau, pas mane ateiki".

Pasibaigus Mišioms ir atnaujinus pasiaukojimą Marijai, maldininkai giedojo "Sveika, Marija" — vieną posmą prie altoriaus, kitus eidami per šventovės vidurį, kitiems maldininkams stebint, sekant, fotografuojant.

Visų įsitikinimu, gražiau ir įspūdingiau negalėjo būti. Po pietų didžiulėje salėje (telpa 15.000 žmonių) po šventovės, kas jautėsi galįs užkopti į gan statų "Kryžiaus kalną", ėjo kryžiaus kelius, juos aukodami už kenčiančią Lietuvą.

Zodis, kurį Sao Paulo lietuviai maldininkai per Vatikaną radiją pasiuntė į Lietuvą

Aparecida, 1979 m. liepos 22 d.

Mielieji sesės ir broliai Lietuvoje,

Negalėdami aplankyti Svč. Dievo Motinos Aušros Vartuose, Siluvoje ar kitose Marijos šventovėse Lietuvoje, atvykom čia, į didžiausią Brazilijos Marijos šventovę. Atvykom pasimelsti už jus, už visą kenčiančią Tėvyne, už Sventąjį Tėvą, kuris, kaip žinom, kasdien meldžiasi už Lietuvą. — Iš čia pasiuntėm popiežiui laišką, dėkodami, kad drąsiai gina persekiojamų ir engiamųjų reikalus ir tapo balsu balso neturinčios Bažnyčios. Prašėm Sventąjį Tėvą, kad paskelbtų LIETUVOS DIENĄ, kurios proga pasaulis pažintų persekiojamų lietuvių padėtį ir melstųsi už Lietuvos laisvę bei nepriklausomybę.

Tad, sesės ir broliai pavergti Tėvynei, žinokit ir jauskit, kad mes su jumis; kasdien už jus meldžiamės, skelbiam jūsų nežmoniškas kančias, stebimės, didžiuliamės jūsų tikrai didvyriška drąsa ir ištverme. Nenusivilkite! Pasaulis su jumis! Kas dar svarbiau — su jumis pats Dievas ir Marija!

Jūsų broliai ir sesės Kristuje — lietuviai maldininkai Aparecidoj

LONG LIVE... Pope John Paul II

We ask your prayers for persecuted oppressed martyrs and restoration of FREEDOM TO LITHUANIA • LATVIA • ESTHONIA

Lithuanian Freedom League

PRANEŠIMAS IŠ ITALIJOS

Kai Kremlius jieško pretekstų...

MONS. KL. RAZMINAS

Taip užvardintą straipsnį apie Lietuvą paskelbė plačiai skaitomas Romos dienraštis "Il Tempo" liepos 25 d. laidoje. Antrinėje anraštyje sako: "Rusai, susirūpinę antisovietinėmis lietuvių disidentų nuotakomis, bando intensyviai propagandą ypač jaunimo tarpe. "Mokyklinės brigados" tikrumoje yra "juodoji darbo rinka". Lietuviai gina religines tradicijas!"

Ukraina ir Lietuva

Straipsnis objektyviai parašytas italų žurnalisto Giovanni Bensi, kuris panaudoja naują literatūrą ir įvairius šaltinius. Straipsnio įžangoje autorius pažymi, kad vienas geriausių pažįstančių dabartinę padėtį Sovietų Sąjungoje yra ukrainietis disidentas Valentinas Morozas, neseniai su kitais penkiais disidentais iškeistas į sovietų šnipus Amerikoje. V. Morozas esą pabrėžia, kad dabartiniu metu Sovietijoje reiškiasi vis didesnė įtampa tarp rusų ir jų valdomų tautų. V. Morozas ilgus metus kentėjęs lageruose už tvirtinimą, jog Ukraina, nors apgyventa slavų, tačiau skiriasi nuo rusų savo kalba, istorija, kultūra ir iš dalies religija bei turi negincijamą teisę į valstybinę nepriklausomybę. Vadinaujant sovietų "daugiatautę" imperiją yra ne kas kita, kaip kolonijinė imperija, kuriai iki šiol dar pavyko išvengti kitų panašių imperijų likimo, t. y. subyrėjimo.

Jei Ukraina sudaro vieną iš pagrindinių atskyrimo nuo Sovietų Sąjungos židinių, — rašo "Il Tempo", — tai antrąjį židinį sudaro Lietuva, viena iš trijų Baltijos respublikų, rusų pavergtą antrojo pasaulinio karo pabaigoje. Komunistinė valdžia susirūpinusi, kad vis platesniuose lietuvių gyventojų sluogsnuose smarkiai plinta antisovietiškos ir antirusiškos nuotakos... Tai ypač pastebima sovietų spaudoje, kur nuolat kalbama apie "patriotinių ir internacionalinių" jaunimo auklėjimą. Kiekvienas sovietų pilietis privalas pirmiausia mylėti "komunizmą bei didžiąją motiną Rusiją" ir tik paskutinią vietą savo tautinėje tėvyne. Bet šitoji tezė Lietuvoje sutinka didžiausią opoziciją — pažymi italų žurnalistas Giovanni Bensi.

Raudonųjų rūpesčiai

Tai opozicijai palausti griebiamasi įvairių priemonių. Apie jas neseniai esą parašė ilgą straipsnį Maskvos "Komunist" laikraštyje Lietuvos komunistų partijos organo "Tiesos" vyriausias redaktorius A. Laurinčiukas, kuris yra kartu ir Lietuvos žurnalistų sąjungos pirmininkas. Anot jo, "daugelis tėvų draudžia vaikams dalyvauti "mokyklinėse brigadose" pūties metu padėti kolchozuose ir sovchozuose ar "statybinėse studentų talkose". Tos "brigados ir talkos" yra mažamečių darbo jėgos piktnaudojimas, nes skiriami sunkūs darbai, nesuderinti su jų amžiumi — pažymi italų žurnalistas. Už atliktus darbus moksleiviai ir jaunuoliai esą gauna tik beverčius medalius, raudonas vėliavas, upes pagyrimo lapų, bet ne pinigų... Daugiausia tos "juodosios darbo" jėgos panaudojama Sibire, kur šalia senojo, transibirinio geležinkelio dabar yra vedamas naujas geležinkelis ir autostrada. Lietuvoje daugelis protestuoja prieš tokią jaunimo siuntimą į Sibirį, nes tai yra tik rusų kolonijinės galybės stiprinimas.

Dar labiau nei A. Laurinčiukas, — rašo toliau "Il Tempo", — antisovietizmo nuotakomis

Lietuvoje yra susirūpinęs P. Griškevičius, pirmasis Lietuvos komunistų partijos sekretorius, Maskvos patikėtinis šioje Baltijos respublikoje. Jis pats pripažįsta, kad Lietuvoje plinta antisovietizmo banga. Jis tokius vadina "pseudopatriotais". Viename straipsnyje, paskelbtame Maskvos ideologiniame "Partijnaja žizn" žurnale, Griškevičius rašo: "Pseudopatriotai vel tui bando apeliuoti į "lietuvių sąžines", į jų patriotinius jausmus". "Lietuvių tauta gerai pažįsta tų krokodilo ašarų kainą... Ji savanoriškai ir visiem laikam (!) pasirinko socializmo kelią ir nėra tokios jėgos pasauli, kuri pajęgtų nukreipti nuo to pagrindinio kelio į socialinę pažangą...". Kas kitaip galvoje, — pastebi "Il Tempo", — P. Griškevičius grąsina griežčiausia kova prieš "reakcinį buržuazijos nacionalizmą" ir kviečia visus darbininkus bei jaunimą gyvai budėti leninizmo, sovietinio patriotizmo, internacionalizmo idėjų sargyboje. Tokia sovietinių vadų laikysena jaunimo atžvilgiu argi neprimena nacių SS nuotakų? — klausia "Il Tempo" korespondentas.

Maskvos viešpačiai siekia, — rašo italų žurnalistas, — kad jų kolonijinės tautos pamirštų savo istoriją ar pažintų ją tik tiek, kiek patinka jų valdovams. "Augant tautinei savimonei, — rašo P. Griškevičius, — gali pasireikšti mum svetimos tendencijos, pvz. praeities idealizavimas. Čia reikia aiškiai skirti tautines pažangos tradicijas ir reakcines tradicijas, nesuderinamas su sovietinio gyvenimo būdu..."

"Aušros" atkirtis

Į tai Griškevičiui gerai atsako vienas iš paskutinių Vakarų pasiekusių "samizdat" leidinių — lietuviškoji "Aušra". Siame 63 psl. leidinyje spausdinamas atviras laiškas Valerijui Charazovui, dar neseniai buvusiam Griškevičiaus padėjėjui, t. y. antrajam lietuvių komunistų partijos sekretoriui. (Tautinėse sovietų respublikose, — paaiškina "Il Tempo", — pirmasis partijos sekretorius propagandos tikslais yra parenkamas iš vietos gyventojų, gi antrasis sekretorius visad rusas, kuris pirmąjį kontroliuoja). "Aušros" laiškas kaltina sovietus sūfalsifikavus senosios tradicijos prasmę, kuri tikrumoje sudaro integralinę lietuvių kultūros dalį. Pavyzdžiui minima Vėlinių šventės tradicija lapkričio 2 d. Nedrįsdami tos šventės panaikinti, komunistai "ją pakeitė oficialia eiseną prie režimui ištikimų asmenybių kapų". Kartu stengiamasi įbauginti tuos piliečius Vėlinių dieną lankyti kapus tų, kurių dėka lietuvių kalba ir kultūra ir pati Lietuva dar tebėra gyva.

Atvirojo laiško autorius Sasnauskas primena, kad kasmet minios lietuvių lanko Lietuvos sostinės Vilniaus Rasų kapines ir ypač daug gėlių atneša bei uždegda daugybę žvakelių ant Jono Basanavičiaus kapo, kuris 1918 m. vasario 16 d. paskelbė Lietuvos nepriklausomybę. Ta proga dažnai įvyksta susirėmimų tarp KGB ir demonstrantų. Pats autorius Sasnauskas 1976 m. buvo už tai suimtas ir primuštas. "Prieš 20 metų, — baigdamas laišką pareiškia Sasnauskas sovietinei vyriausybei, — jūs uždraudėte švesti Vėlinių dieną Rasų kapinėse, bet ir šiandieną tūkstantčiai asmenų ten lankosi. O kas bus rytoj?..."

Sis klausimas neduoda ramybės ne tik Griškevičiui ir Charazovui, bet ir jų viršininkams Maskvoje, pradedant pačiu Brežnevu — baigia savo straipsnį "Il Tempo" dienraščio žurnalistas Giovanni Bensi.

Spartakiada Maskvoje

Plačiai skaitomas V. Vokietijos dienraštis "Die Welt" liepos 23 d. laidoje pranešė apie 15-kos sovietinių respublikų šventės — spartakiados atidarymo iškilmes Maskvoje. Iškilmėse dalyvavo 15-kos sovietinių respublikų sporto komandos, 85 tautų olimpiniai žaidynių svečiai, 1200 vaikų, 1000 studentų, 2000 galeistųjų seserų, 15.000 karių ir šimantūkstantinė žiūrovų minia. Šventės atidarymo proga pats Brežnevas iš Krymo vasarvietės atsuntė sveikinimo telegramą, kurioje pabrėžė: "Sportas suartina žmones ir padeda tautoms geriau viena kitą pažinti ir suprasti".

"Bet, — rašo "Die Welt" korespondentas, — velnias ir čia nesnaudžia, nors tai liečia tik sovietų valdomas tautas. Pats sportinių simbolių parinkimas jau iškelia klausimą — kodėl penki olimpiniai žiedai yra jungiami tik su kūju ir pjautuvu?..."

Stai kaip tik šventės atidarymo parade tuoj išsiskiria rudai žalia Lietuvos komanda ir mėlynai balta Estijos sportininkų grupė. Jie laisvu žingsniu ir gyvais rankų mostais atrodė jau ne kariškai sportinės komandos, o lyg sekmadieniais Maskvos parkuose besivaikščiojantys būriai. Šį jų demonstracinį elgesį dar labiau išryškino vien tik ant jų trenirų nugaros matomi įrašai, ir tai lotyniškais, o ne kirilisiškais raidėmis, ESTI ir LIETUVA. Šią lietuvių ir estų demonstraciją Maskvos spartakiados atidaryme pastebėjo ne tik vokiečiai, bet ir kita laisvojo pasaulio spauda.

"Blue jeans"

Didysis Romos dienraštis "Il Tempo" liepos 20 d. laidoje paminėjo ir kitus spartakiados užkulisius. Straipsnyje "Rusai medžioja Vakarų sportininkus dėl poros blue jeans". Straipsnyje pažymima, kad Vakarų sportininkai, grįždami iš spartakiados, neturėjo jokių sunkumų su maito kontrolėmis dėl lagaminų viršsvorio. Faktiškai jų lagaminai buvo visai tušti. Iš jų dingo ne tik "blue jeans", bet ir visi marškiniai, apatiniai marškinėliai, eilutės, batai, kramtomos gumos ir saldainėliai. Už visa tai lengviausia yra tenai susipažinti ir susidraugauti.

Tai nereiškia, kad tų dalykų Rusijoje nebūtų, nors "blue jeans" dar vis trūksta, bet sovietų piliečius žavi kokybė ir Vakarų ženklas.

Daugelis Vakarų atletų grįžo namo tik su viena apranga. Senas paprotys pasikeitė sporto uniformomis po žaidynių čia privedė prie prekybos. Pirkimai sekė sportininkus net į jų viešbutį "Rossija" ir pirkto viską, kas galima.

Bet "parduoti", — rašo toliau "Il Tempo", — nebūtinai reiškia parduoti už pinigus. Yra specialūs įstatymai Rusijoje, kurie draudžia svetims šalims bet ką parduoti. Tačiau jei kas parduoda pvz. "blue jeans", tai policija tik perspėja, bet nebaidžia. Bet klausimas, ką daryti su tais rubliais, už kuriuos nieko gero negalima pirkti ir kurie užsienyje visai negalioja? Tiesa, didžiosiose Maskvos krautuvėse yra ir gerų dalykų, bet juos galima pirkti tik už brangią užsienio valiutą. Dėlto daugelis sportininkų neparduoda savo drabužių, bet juos keičia į rusiškas prekes. Taip vienas atletas už porą savo apatinių marškinėlių grįžo namo su (Nukelta į 6-tą psl.)

Lietuvos kariuomenės veteranui

A.A. VYTAUTUI ARŪNUI

mirus,

broliai BALIUI, brolienei ADUTEI, visai giminei ir artimiesiems reiškiamė nuoširdžių užuojautą —

P. I. V. Čiurliai
O. Juodikienė ir mama
J. Juodikis

MYLIMAI MAMYTEI

A+A

ELZBETAI KAUNIENEI

mirus,

dukras DOMĄ ir JOANĄ skausmo valandose giliai

užjaučiame ir kartu liūdime —

Vytautas ir Emilija Barisai

A+A

JUOZUI SKĖRIUI

mirus,

žmonai ONUTEI ir giminėms reiškiamė

nuoširdžiausių užuojautą —

A. P. Augaičiai

D. J. Kaunaitės

J. P. Balčiūnai

O. J. Ražauskai

K. B. D. Žutautai

A+A

JUOZUI SKĖRIUI

pačiam amžiaus stiprume netikėtai mirus, neapsakomo skausmo prislėgtą ONĄ SKĖRIENĘ nuoširdžiai užjaučia ir kartu liūdi —

Julija Antanaitienė

Sofija ir Zigmas
RamanauskaiOna ir Petras
GriškėliaiRamona ir Vytautas
Ramūnai

Lidija Karpavičienė

Sofija ir Kastas
ŠeputosElena ir Paulius
LeonaiElzbieta ir Aleksas
Zigmantai

Miami, Florida, JAV

Canadian Art Memorials Ltd.

176 Lakeshore Road West, Port Credit, Ontario L5H 1G4

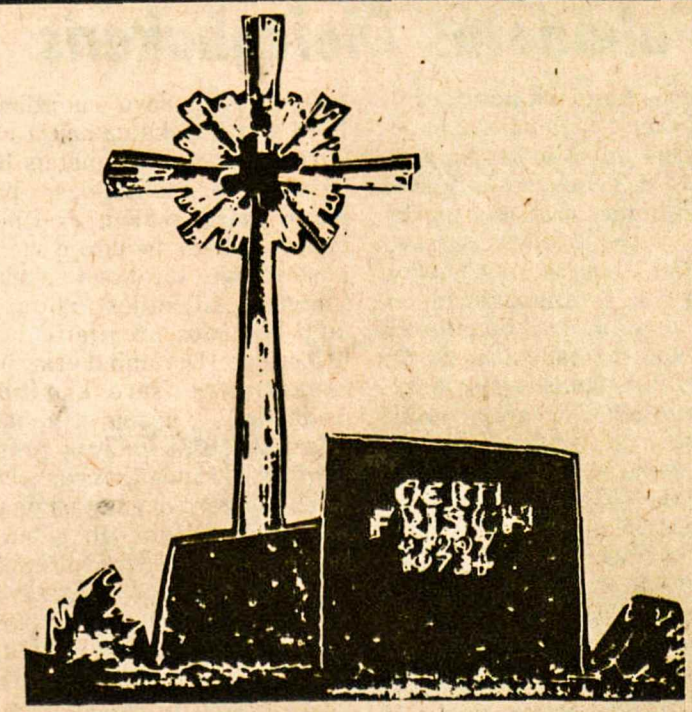
LOUIS TEMPORALE - oficialus skulptorius -
Bank of Canada, Bank of Montreal,
Bank of Nova Scotia ir Archives Bldg.
King George VI Niagara Falls

Atlieka įvairius kapų paminklų akmenis ir skulptūras darbus — greitai ir meniškai. Užsakymus atliekame pagal projektus ir taip pat turime didelį pasirinkimą pagamintų paminklų.

Užsakykite jau dabar, kad mes galėtume neskubėdami atlikti visą meniską darbą pagal pageidavimus.

Darbovietės telefonas 278-2757
Namų telefonas 278-4529

KAZLAUSKAS

YONGE MEMORIALS LTD.

2019 YONGE ST., Toronto 7 (tarp Davisville ir Eglinton)
Tel. 487-2147, vakarais 445-8955

Meistrinės darbas, puikūs lietuviški projektai

ESTŲ PAMINKLŲ BENDROVĖ

Mobawlk Furniture Ltd.

PILNAS NAMŲ APSTATYMAS

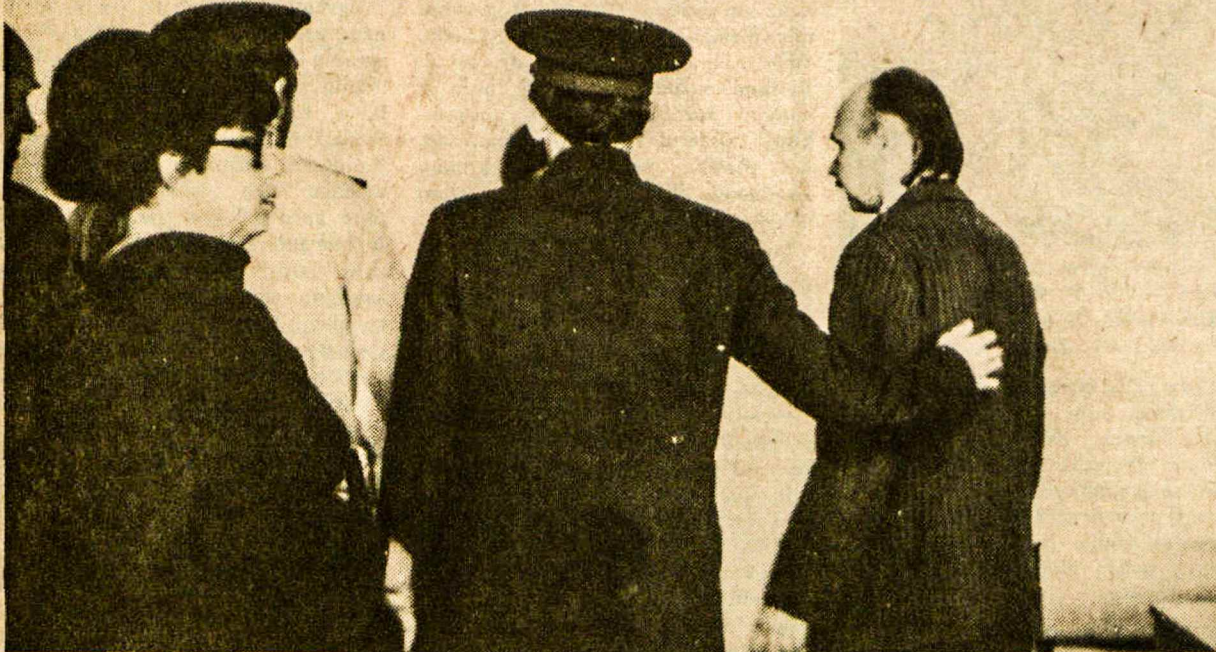
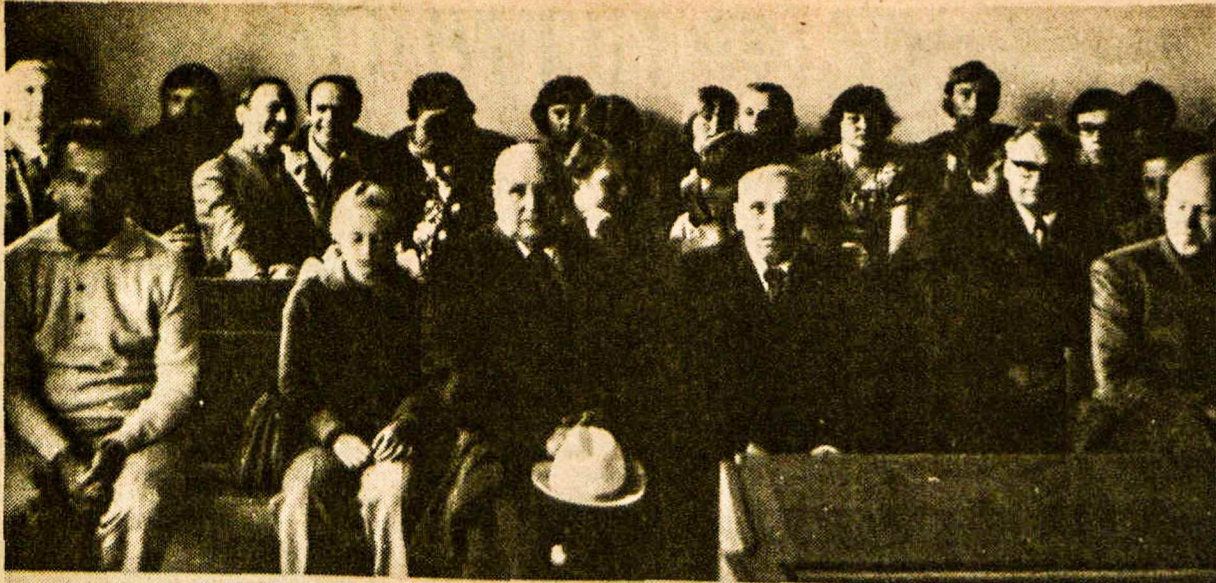
- * Elektros reikmenys
- * Televizijos aparatai
- * Skalbiamosios mašinos
- * Vaikų baldai
- * Įvairūs kilimai
- * Saldytuvai
- * Valgomųjų kambarių apstatymas ir kt.
- * Siuvamos mašinos
- * Rašomos mašinėlės

Nemokamas pristatymas į namus.

KRAUTUVĖS:

Vakaruose — Rytuose —
137 RONCESVALLES Ave. 2448 DANFORTH Ave.
Tel. 537-1442 Tel. 699-4444

Krautuvės atidarytos nuo 9 valandos ryto iki 9 val. vakaro.

Sovietinio teismo salėje Vilniuje, kur buvo teisiami VIKTORAS PETKUS, ROMAS RAGAIŠIS ir kiti. Ant nuotraukos, gautos iš Lietuvos, parašyta: "Neviena dar dukrelė ar sūnelis šiuostys ašarą savo tėvo teisme." ROMAS RAGAIŠIS (dešinėje) teismo salėje Vilniuje. Jis atsiskė liudyti Viktoro Petkaus byloje ir už tai buvo teisiamas 1978 m. rugsėjo 14 d. Jo byla dar nepasibaigė — perkelta į augstesnę teisimą

Sutartys turi būti patvirtintos...

Šitoks JAV prezidento Carterio ultimatumu dvilinkantis išsireiškimas televizijos ekranuose stebino klausytojus, kitaip reikala suprantančius. Nenuostabu todėl, jog prez. Carterio administracijos aparatas yra įtraukiamas į masinę propagandą veiklą SALT II sutartims patvirtinti. Dėlto Sov. Sąjungos ambasados, kairiosios organizacijos ir "liberalinė" spauda dirba ranka rankon tam pačiam tikslui.

Sekant įvairios pakraipos amerikiečių spauda, radijo "talk-shows" bei diskusijas televizijoje, peršasi mintis, jog nuomonių formuotojai, kurie sutartims pritaria, savo nusistatymą grindžia pasitikėjimu gera rusų valia, esamo atolydžio išlaikymu, baime nesusipikinti Sov. Sąjungos ir savotišku grasinimu branduoliniu karu.

Antrajai nuomonių formuotojų grupei priklauso konservatyvioji amerikiečių dalis ir visi tie, kurie nori JAV matyti pirmąją ginkluotą vietą tiek ginklų srityje, tiek politinėje arenoje. Ši grupė atmeta betkokią sovietų "gerą valią" ir pasitikėjimą, vadovaujasi faktais, iškeldami Sov. Sąjungos ekspansiją, begalinį ginklavinimą ir sutarčių nesilaikymą.

Būdinga, kad patys JAV valdžios atstovai kartais neigiamai išsitaria vietiniams žurnalistams apie SALT II (jų pavardės paprastai neminimos). JAV gynybos ministris H. Brown, paprastai kantriai sekdamas vyriausybės liniją, 1979 m. vasario 21 d. senato biudžeto komitetui skundėsi, kad JAV ginkluotės išlaidų mažinimas visiškai neskaitina sovietų sekti tokio pat santūrumo keliu, atseit: "Kai mes ginkluojamės, ir jie ginkluojasi; mes nustojaime, jie ginkluojasi".

Būtina paminėti, jog SALT I sutartyse Sov. Sąjunga išėjo laimėdama. To neneigia ir vyriausybės žmonės. Buvo tvirtinama, jog JAV ginklų kokybė ir taiklumas atsvertų sovietų kiekybę. Betgi šiandien, kai JAV gynyboje esantieji tvirtina, jog sovietų ilgujų distancijų branduolinių ginklų pajėgia taikini sunaikinti 600 pėdų tikslumu, SALT II sutartys įgauna kitokį atspalvį.

Verta taip pat prisiminti SALT I susitarimų (1969-74 m.) JAV dalyvio P. Nitze pasisakymus ("U. S. News and World Report", 1979 m. sausio mėn.), kur jis teigia, kad SALT susitarimais amerikiečiai siekia pašalinti branduolinių ginklų grėsmę, o rusai — įsitvirtinti strateginėje pirmenybėje ir iš tokios pozicijos pakreipti tarptautinės politikos linkmę. (Skaitytojas teprišmena, jog atolydis ir Helsinkio aktas yra taip pat abiejų pusių skirtingai aiškinamas).

Šiandieninė JAV vyriausybė, pirsda SALT II sutarčių pa-

tvirtinimą, teigia, jog Atlanto sąjunga tam pritaria. Tikrovėje gi europiečiai yra kaikiurais susitarimų punktais susirūpinę, o pasitikėjimas Amerika yra smukęs. Tai patvirtina ir buvęs Atlanto pajėgų vadas amerikiečių generolas A. M. Haig (š. m. birželio mėn. pasitraukęs į atsargą). Savo pasikalbėjime su "U. S. News & World Report" atstovu 1979 m. vasario mėn. jis minėjo "būtiną naujas idėjas", horizonte susirūpinimą keliančius ženklus" ir pabrėžė du Amerikai taikomus reikalavimus: vadovavimą ir pasitikėjimą atgavimą. Jis perspėjo: "Jeigu dėl kurių nors priežasčių JAV nepajėgų šių svarbių pagrindinių reikalavimų išpildyti, galime tikėtis politinių konvulsijų visoje sąjungoje".

Stai kaip apie SALT sutartis ir Amerikos laikyseną kalba kaikiurie vadovaujančiose pareigose buvę asmenys.

Dr. Igor Sergejevič Glagolev, buvęs sovietų SALT delegacijos patarėju ir sovietų mokslo akademijos pasaulio ekonomijos ir tarptautinių ryšių instituto nusiginklavimo sekcijos nariu, 1976 m. lankydamsis Artimuose Rytuose, perbėgo į Vakarus. JAV konservatyviųjų žurnale "Battle Line" jis taip pasisakė: "Naujoji SALT sutartis nesu- mažina sovietų bendro strateginių ginklų pirmavimo. Sutartis tik padidintų pirmavimą. Sovietų Sąjungai būtų leista galingesnius ginklus pasilaikyti, tuo tarpu JAV vykdytų savo planus tolimosios nusiginklavimo bei strateginės aviacijos panaikinimo. Tokia laikysena padidintų riziką naujos sovietų ofensyvos Afrikoje, Artimuose Rytuose ir pačioje Amerikoje. Šiam pavojingam procesui sustabdyti patartina visus SALT susitarimus atmeti ir radikaliai Vakarų strategiją pakeisti" — baigia dr. Glagolevas.

SALT II sutarčių akivaizdoje vis dar bandoma tvirtinti, jog Amerika ginklais pirmuoja arba mažiausiai yra "lygiomis" su sovietais. Betgi buvęs JAV karinių pajėgų žvalgybos direktorius generolas D. Graham, (1974-76 m.), kuris atstatydydino prezidentą Fordui, kitaip reikalus suprantą. Š. m. birželio mėn. į "The Review of the News" korespondento klausimą "kokiam stovyje yra mūsų gynyba lyginant su ofensyviniais sovietų pajėgumais ir ar mes vis pirmuame", generolas atsakė: "Ne, mes jau nebeprimuame. Problema glūdi jau už pirmavimų ribų. Šiandien jau yra galimybė, kad ištikus konvenciniam ar branduoliniam karui, mes galime pralaimėti".

Svarbu paminėti, kad SALT susitarimų laikotarpyje (SALT I ir SALT II), ne vien tik gen. Graham atstatydydino. Tą patį padarė ir gen. Singlaub bei kiti augštos kategorijos pareigūnai.

Galbūt SALT sutartys neįnešė tiek skirtumų, jeigu esamoji vyriausybė galėtų įtikinti, kad yra pajėgi sekti sovietų įsipareigojimus. Nors ir tvirtinama, kad ji yra pajėgi sekti sovietų veiklą, bet žvalgyboje esantieji ir buvusieji kitaip pasisako.

A. Katz, 1973-76 m. buvęs JAV sekimo ir analizės biuro vedėju, savo studijoje "Verification and SALT" sako: "Informacija, kuri įgalina mus tvirtinti ir su pasitikėjimu daryti išvadas apie sovietų veiklą, paprastai būna pavėluota ir retai aiški". JAV žvalgybos viršininkas Turner spaudai yra pareiškęs, jog praeis mažiausiai dveji metai, kol JAV sekimo priemonės galės prilygti Irane buvusiems Kabkan ir Behshahr vietovėse. Kiti žvalgyboje dirbantieji, pasak "The New York Times", tvirtina, kad Kabkano sekimo postui dėl buvusio artumo prie sovietų raketų bandymo centro Leninske pakaitalo nebus įmanoma rasti. Tvirtinama, jog Turkijos sekimo punktai prie Sinop ir Pirinlik, kad ir pagerinus, niekuomet nepirlygs buvusiems Irano postams.

Zodinė kova dėl SALT II pasireiškia savotišku bandymu įspėti politiniusėjimus prieš faktams įvykstant. Stai, žinomas konservatyvus žurnalistas John F. McManus ir rusų grąsinimus JAV senatui "tegu jie nedrįsta sutartis keisti" tik ranka numoja, tvirtindamas, kad Carterio žmonės, su rusų sutikimu ir palaiminimu, tikriausiai yra palikę sutarties spragą, kurias galima bus užpildyti ir tuo "įrodyti" senatui, kad vyriausybė segeba rusus paveikti, atseit, opoziciją nutildyti. Nors McManus apie tai rašė prieš Vienio planuotą susitikimą ir sutarčių pasirašymą, prez. Carteriui sugrįžus netrukus į Maskvą iškelavo senato daugumos vadas neva priminti rusams, kad jie negali senatui įsakyti ką keisti ir ką ne... Ir štai, šias eilutes rašant, "The Miami Herald" liepos 9 d. pranešė, kad grįžęs sen. Byrd pareiškė, jog rusai gali su- tikti su mažais sutarčių pakeitima- is. Ar nenuostabu?

Vyt. S.

Lietuviška baldų dirbtuvė Toronte

Daromi nauji minkšti baldai ir at- traukiami seni PIGIA KAINA. P. LUBYS, Tel. 638-3171, 663-9096

Okulistas

S. Brogowski, O.D.

412 Roncesvalles Ave.

Toronto, Ontario

(prie Howard Park Ave.)

Kabineto telefonas

531-4251

Pacientai priimami

susitarus telefonu

Lietuvis atstovavo Vatikanui

Pirmoji svarbi prel. A. Bačbio misija tarptautinėje konferencijoje

MONS. KL. RAZMINAS

Liepos 20-22 d.d. Zenevoje įvyko svarbi tarptautinė konferencija Vietnamo pabėgėlių problemai spręsti. Konferenciją sušaukė ir jai vadovavo gen. Jungtinių Tautų sekretorius Kurt Waldheim, asistuojamas augštojo JT komisaro pabėgėlių reikalams Paul Hartling. Konferencijoje dalyvavo per 70 tautų delegacijų. Vatikano delegaciją sudarė keturi pareigūnai. Jos pirmininku buvo naujai paskirtas viešųjų reikalų tarybos viceseaktorius prel. Audrys Bačkis. Tai pirmoji svarbi jo misija naujoje pareigose.

Konferencijos visumos posėdyje liepos 21 d. prel. A. Bačkis Apaštalo Sosto vardu kalbėjo Vietnamo pabėgėlių klausimais. Jo kalbos tekstą sekančią dieną ištais atspausdino Vatikano dienraštis "L'Osservatore Romano" pirmajame puslapyje. Vatikano radijo lietuviškųjų programų tarnyba platesnį prel. A. Bačbio kalbos santrauką perdavė į Lietuvą. Kitose laisvojo pasaulio radijo ir spaudos tarnybose prel. A. Bačbio kalba Zenevoje taip pat susilaukė plataus atgarsio ir buvo labai palankiai įvertinta.

Pradėdamas savo žodį, Šventojo Sosto delegacijos pirmininkas prel. A. Bačkis priminė dramatišką Sv. Tėvo kreipimąsi į tautų sąžinę š. m. birželio 20 d. "Jėzaus Kristaus meilės skatinamas, — kalbėjo tada Jonas Paulius II, — noriu pakelti balsą, kviesdamas visus mintimis ir širdimi pasvarstyti tą dramą, kuri dabar vyksta tolimose Pietryčių Azijos žemėse ir jūrose. Tai drama, kuri yra ištikusis šimtų tūkstančių mūsų brolių ir seserų. Jie įsėko tėvynės, nes tie kraštai, kurie yra juos laikinai priglaudę, negali sudaryti galimybių ten jiems pastoviai įsikurti... Aš apeliuoju į žmonijos sąžinę, kad visos tautos ir jų vyriausybės prisiimtų dalį atsakomybės vardan visuotinio solidarumo, kuris nežino nei sienų, nei rasų, nei ideologijų..."

Interpretuodamas šiuos popiežiaus žodžius, Apaštalo Sosto delegacijos pirm. prel. A. Bačkis Zenevos konferencijoje pabrėžė, kad K. Bendriją Vietnamo pabėgėlių problemos akivaizdoje įpareigoja jos įsteigėjas Jėzaus Kristaus meilė. Tai meilė, kuri yra atvira kiekvienam žmogui, pirmoje eilėje visiem tiems žmonėms, kurie yra ištikti nelaimių, kurie kenčia ar yra patekę į vargą. Šita krikščioniška meilė turi nešti pagalbą visiem, visai nepriklausomai nuo to, kokios yra to vargo ar nelaimių priežastys. Šį K. Bendrijos nusistatymą ir įsipareigojimą laiko savu ir visi geros valios žmonės, net ir tie, kurie

savęs nelaiko tikinčiais. Sis etinis nusistatymas yra išreikštas ir Visuotinėje Žmogaus Teisių Deklaracijoje.

Prel. A. Bačkis priminė, kad Vietnamo pabėgėlių tragedija neturi sau lygių praėityje. Esą daug vyrų, moterų ir vaikų jau žuvo, bejieskodami globos kaimyniniuose kraštuose. Šimtai tūkstančių asmenų, ypač tie, kurie jūros keliu mėgina pasiekti laisvus kraštus, turi nugalėti milžiniškus pavojus, rizikuodami savo gyvybe... Visa pabėgėlių gelbėjimo akcija turi būti įkvėpta pagarbos žmogui ir jo orumui... Sv. Sostas apeliuoja į visas tautas, kad būtų skubiai surastos priemonės su pavojais kovojančių pabėgėlių gelbėjimui, kad nė vienas nežūtų dėl žmogiško solidarumo stokos.

"Kiekvieno kūdikio žuvinimas, kiekviena neišgelbėta žmogaus gyvybė sunkiu svoriu slėgia visų mūsų žmogiškąją sąžinę..." Prel. A. Bačkis kvietė tautų atstovus taip sutvarkyti pabėgėlių pasitraukimą, kad jie nebūtų išstatomi pavojams. Iš kitos pusės betgi negalima pažeisti emigracijos laisvės principo, šeimų sujungimo teisės; reikia pašalinti ir betkokią fizinę ar moralinę prievartą. Jis citavo Visuotinės Žmogaus Teisių Deklaracijos pirmąjį straipsnį, kuris tvirtina, kad visi žmonės gimsta laisvi, lygūs orumo ir teisių atžvilgiu. Dėlto kiekvienas asmuo turi teisę laisvai gyventi savo tėvynėje. Trylikasis Žmogaus Teisių Deklaracijos straipsnis tai aiškiai pasako: "Kiekvienas asmuo turi teisę laisvai palikti savo kraštą ir vėl į jį sugrįžti." Be to, keturioliktasis Deklaracijos straipsnis pabrėžia: "Visi žmonės turi teisę prašyti politinės globos kiekviename krašte." Tų motyvu skatinamas, Sv. Tėvas mielai pritarė šiai konferencijai, karš- tai ragindamas visas tautas skubiai vykdyti šią humanitarinę pareigą, kurios negalima atidėti vėlesniam laikui.

K. Bendrija, — kalbėjo prel. A. Bačkis, — visomis priemonėmis siekia palengvinti pabėgėlių likimą. Katalikų vyskupai, susirinkę Bangkoke, konkrečiai aptarė pagalbos teikimo planus. Atskiru atsišaukimu jie kreipėsi į viso pasaulio vyskopus bei labdaros organizacijas, kviesdami visomis priemonėmis padėti tiems nelaimingiesiems. Sv. Sostas taip pat ragina visas katalikų organizacijas ir institucijas aktyviai bendradarbiauti su tarptautinėmis ir valstybinėmis institucijomis pabėgėlių globali organizuoti. Visų bendromis pastangomis ši pabėgėlių problema gali būti išspręsta. "Šimtai tūkstančių vyrų, moterų ir vaikų savo sielvarte baimingai žvelgia į šią konferenciją. Mes negalime apvilni jų lūkesčių!" — pabrėžė prel. A. Bačkis, baigdamas savo kalbą.

Tėviškės Ziburiai • 1979. VIII. 23 — Nr. 33-34 (1540-1541) • psl. 3

SIMAS KUDIRKA ir GEDIMINAS ORENTAS prie "Zeta" savaitraščio redakcijos Karako mieste, Venecueloj, 1979 m. gegužės 29 d. Nuotr. R. Kasparo

Lietuva tarptautiniame kongrese

Nuo 1952 m. vyksta V. Vokietijos Koenigsteine (prie Frankfurto) tarptautiniai (Kirche in Not) kongresai. "Bažnyčia spaudoje" yra toji Katalikų Bendrija, kuriai trūksta esminių gyvavimo sąlygų Sov. Sąjungoje ir jos valdomuose kraštuose.

Sov. Sąjungos pavergtųjų tautų ir jos satelitinių valstybių katalikai tremtiniai renkasi kasmet Koenigsteinan aptarti savo kraštų Bendrijų padėties, įiešoti priemonių pagalbėti, mels- tis už persekiojamus tikinčiuosius, skelbti per Vakarų pasaulio spaudą, radiją apie daromas jų kraštuose skriaudas.

Liepos 19-22 d.d. įvyko 29-tasis kongresas, kuriame Lietuva, kaip dar niekada, iškelta gana ryškiomis spalvomis. Jeigu anksčiau kongresuose vyraudavo stambiosios tautos — čekai, rumunai, lenkai ir kt. su savo vargais, tai šiemet iškilo Lietuvos nedalia. Kaip Vakarų spaudoje Lietuva pargarsėjo savo disidentais, žmogaus teisių gynėjais, taip šiame kongrese ji sušvito ypač "LKB Kronikos" iškeltosiomis problemomis bei laisvės reikalavimu.

Siemetinio kongreso vedamoji mintis: "Statant Europą, vienas jos sandų turi būti krikščionybė" (Christentum — eine Hoffnung fuer ganz Europa). Paskaitininkai pabrėžė krikščionybės dar nevisai panaudotas jėgas, tinkančias būsimai Europai. Krikščionybės idėjos gali padėti spręsti sunkiasias europiečių problemas, būtent, žmogaus vertingumo, jaunimo auklėjimo, darbo vertės, tarptautinių santykių ir pan.

Bet kur gi Europos ribos? Kongreso nuomone, Europa tęsiasi toli už Geležinės Uždangos ir rytus. Europos sienas nustatinėjant galima ir ginčytis, tačiau tikrai priklauso Europos sąjūdžiui visi tie, kurie kovoja už žmonių teises, laisvės, už ideologiškai nenuspalvintą demokratiją. Tokių kovotojų yra daug ir Lietuvoje, todėl ir ji priklauso idėjinėi Europai, ypač dabar, kai Lietuvos žmonės yra pavergti.

Apie dabartines Lietuvos nedalias ir vargus kongreso dalyviams pasakojo, remdamasis gausiais "LKB Kronikos" liudijimais, lietuvis referentas.

"Raudonajai armijai 1940 m. užėmus Lietuvą, — kalbėjo re-

ferentas, — joje buvo įvesta sovietinė santvarka, bandanti terorą sunaikinti tautinę rezistenciją, ypač K. Bendriją. Militarinėms jėgoms pasisekė ginklais į karštą sugrūsti 1945-52 m. aktyviųjų lietuvių pasipriešinimą — partizanų sąjūdį. 1952 m. komunistinė santvarka tikėjosi sau Lietuvą laimėjusi. Bet taip nebuvo. Po 20 metų (nuo paskutinio partizano likvidavimo) kapų tylos visai nelauktai 1972 m. Kaune už Lietuvos laisvę suliepsnojo Romas Kalanta. Ką jis reiškė? Si lietuviškos gyvybės auka buvo lyg paskutinis pirmosios partizanų rezistencijos taškas, o kartu ir pradinė didžioji raidė naujosios rezistencijos pirmajam sakiniui. Ta naujoji rezistencija buvo ir yra ne ginklais vedama. Jai atstovauja lietuvių pogrindinė spauda, kurią išdriso pradėti 1972 m. "LKB Kronika".

R. Kalantos liepsnų sukeltą Kaune lietuvių demonstraciją per kelias dienas palaūžė ginklai, tačiau jokie sovietiniai ginklai neįstengė likviduoti lietuvių, ypač katalikų, dvasinės rezistencijos prieš Maskvos diktuojamą materialistinę-ateistinę pasaulėžiūrą!

Zinia, — apgailestavo referentas, — ateistinės valstybės agentai, savo administraciniais paragraphais įsibrovę į Kauno kunigų seminariją, uždraudę lietuviams religinę spaudą, yra gerokai pridusinę K. Bendriją. Jaunimas, be gilesnės religinės parengties nesusigaudydamas gyvenimo vertybių pasirinkime, nusivylęs marksistinėmis atgyvenomis, materializmo ideologija, neretai palinksta į lengviausio kelio "laime": alkoholizma, užmaskuota seksualizma, egoizmas, nihilizmas. Suprantama, kad tai giliai ir ilgam žaloja tautos sielą, būsimos Europos dalį.

Laimė, ateistinėse sutemose Lietuvą pasiekia Romos, Vatikano, Laisvės, Amerikos Balso radijai, kurie lietuvių informuoja, demaskuoja nevieną ateistą, pabaugina neperisientingai prieš lietuvių religiją, nes ir jo pavardė gali likti keikiama tautos egzistencijos istorijoje, kaip liko Judo ar Muravjovo.

Lietuvos katalikų vadovai, laiviuodami tarp Maskvos ir Vatikano, atstovauja "oficialiajai" Bendrijai, šalia kurios susiformavo katakombinė Bendrija, kurios nepasiekia net ir labai pasalinęsi valstybės agentai. Toji katakombinė Bendrija Lietuvoje pageidauja prieš Maskvą nesvyruojančio Vatikano, o sau reikalauja iš ateistinės valstybės: 1. ne privilegijų, o elementarių pagrindinių teisių, 2. laisvės teikti norintiems sakramentus, 3. galimybės mokytis katekizmo, 4. pasitraukimo ateistų agentų iš kunigų seminarijos Kaune, 5. neklaidyti vyskupams skirti norimus profesorius į seminariją, 6. nenustatinti vyskupams skirtinus kunigus ir parapijas, 7. atidaryti Vilniaus katedrą ir Sv. Kazimiero šventovę, Kaune — Igulos ir Prisikėlimo, o Klaipėdoje — tikinčiųjų lėšomis pastatytą šventovę, 8. leisti spaudinti religinius laikraščius bei knygas, 9. nediskriminuoti tikinčiųjų, 10. laikyti Sov. Sąjungos ir Lietuvos konstitucijų."

600 kongreso dalyvių iš 30 tautų ilgai ilgai plojo kalbėtojui ir Lietuvai.

Buvęs

A+A

MYLIMAI MOTINAI

Lietuvoje mirus,

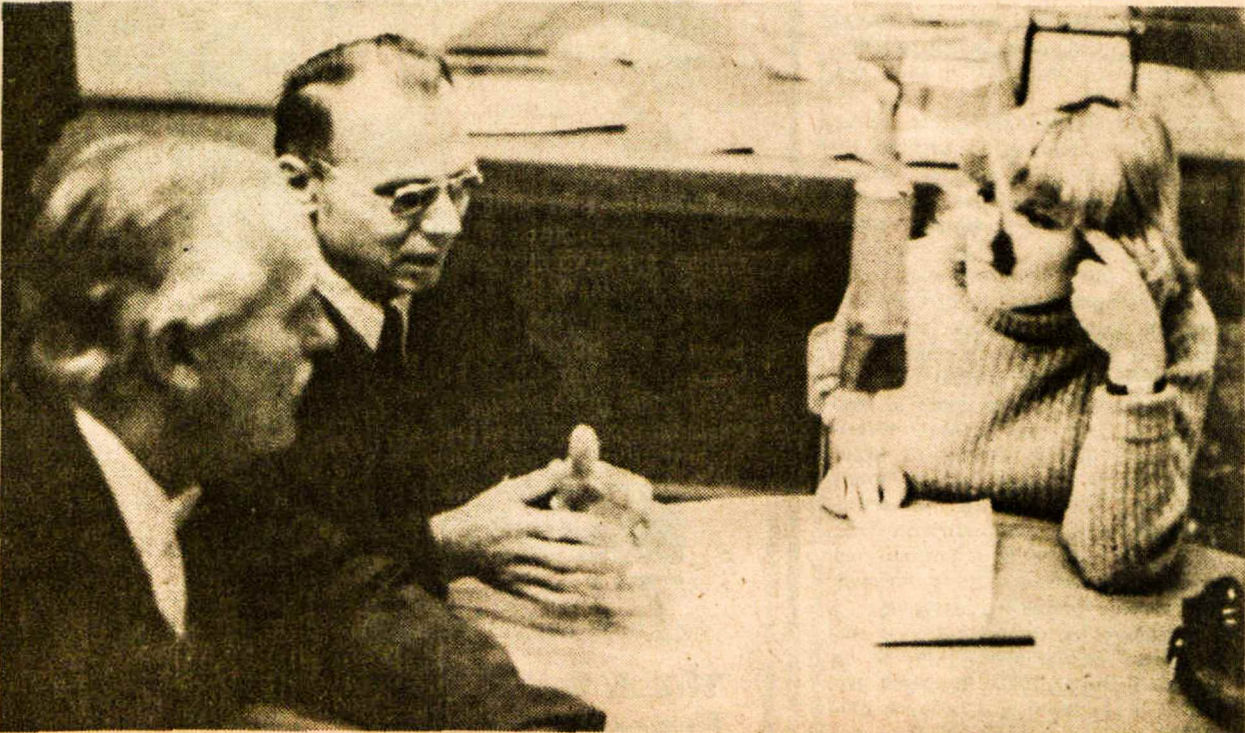
VACLOVĄ ABRAMAVIČIŲ su šeima nuoširdžiai

užjaučiame —

M. Adomavičienė **B. J. Maziliauskai**

V. P. Dalindos **B. T. Stanuliai**

V. A. Tautkevičiai

SIMAS KUDIRKA Buenos Aires miesto, Argentinoje, radijo studijoje su vertėju ZEFERINU JUKNEVICIUMI

PAVERGTOJE TĖVYNĖJE

DAR VIENA BYLA

Kanados spaudoje pasirodė trumpas pranešimas apie Sovietų Sąjungoje nutęstą ir jau susaudytą II D. karo nusikaltėlių Joną Plungę. Plantezinių duomenų apie šią liepos 18-23 d. d. Vilniuje vykusią bylą "Tiesos" liepos 26 d. laidoje pateikia to dienraščio propagandistas Vytautas Žeimantas. Teismo pirmininku buvo Antanas Bataltis, laudies tarėjais — inž. Aldona Krūminienė ir pensininkė Zofija Masaitienė, kaltintoju — Jurgis Bakučionis, gynėju — Kazimieras Bieliauskas. Pasak V. Žeimanto, jaun. ltn. J. Plungė sovietų karių karo pradžioje įsijungė į sukilėlių komendantūrą Kaune, vėliau įstojo į pagalbinės policijos 2-ąjį ir 12-ąjį batalionus, kuriems vadovavo gestapininkas mjr. Franz Lechthaler. J. Plungė teko tų batalionų pirmos kuopos pirmojo būrio vado pareigos. Tiesme jis buvo kaltinamas sovietinių piliečių šaudymu Kauno VII-tame forte, žydų, komunistų ir rusų karo belaisvių žudymu Minske, sovietinių partizanų korium. Esą tie nusikaltimai buvo atlikti ir Minsko apylinkėse. Atrodo, čia turimi galvoje savisaugos batalionai, nes teigiama, kad II-jam batalionui vadovavo mjr. Antanas Impulevičius, taip pat apšauktas kariniu nusikaltėliu, jau m. r. JAV. Irvadinė savo rašinio dalyje V. Žeimantas bando teisiniu dešimtimis metų paveltuta bylą: pokaryje J. Plungė tapo vokiečiu, savo pavardę pakeisdamas į Jogana Plumpe, klijavo po visą Sovietų Sąjungą, dažnai keisdamas darbovietes. Pagal maskvinio augščiaušio sovietų prezidento nutarimą, fašistiniams nusikaltėliams negalioja senatis. V. Žeimantas visiškai nutily sovietinius nusikaltėlius, kurie Stalino laikais žudė nekalčius žmones, juos beveik garantuotai mirčiai laivė į Sibiro lagerius. Sušaudytas buvo tik vienas Berija, o jo talkininkai ir šiaudien nėra susilaikę teismo. J. Plungės byloje minimi net keli liudininkai — Zigmas Juodis, Petras Stansys, Stasys Varnas, kurie teigė, kad jiems teko dalyvauti žmonių šaudyme ir matyti J. Plungę. Kyla klausimas, kodėl tie liudininkai nebūna nenubausti ir kodėl mirties baismės tesusilaikė J. Plungę?

GRIZO KALINYS

Sovietų okupuotą Lietuvon iš koncentracijos stovyklos grįžo Sa-rūnas Zukauskas, buvęs Kauno medicinos instituto IV kurso studentas. 1974 m. vasario 18 — kovo 5 d. d. jis buvo teisiamas Vilniuje kartu su A. Mackevičium, V. Poviloniu, I. Rudaičiu ir A. Sakalavskiu. Šis teismas istorijon iėjo kaip kraštotyrininku byla, nes KGB agentai buvo pradėję akciją prieš patriotines kraštotyros aprašikas. Teismieji buvo kaltinami laudies meno dirbinių vogimu, priklausymu pagrindinio organizacijai, nelegalaus laikraščio "Naujas Varpas" leidimu. Iš S. Zukausko pareiškimų paaiškėjo, kad ta pagrindinio organizacija tebuvo savivietos pobūdžio, ribojosi literatūros rinkimu ir stengėsi veikti įstatymų rėmuose. Augščiaušios 6 metų baismės susilaikė S. Zukauskas, savo kaltintojams teisme priminęs Molotovo-Ribbentropo sutartį, sovietinę Lietuvos okupaciją, nelegalų jos įjungimą į Sovietų Sąjungą. Iki 1974 m. pabaigos S. Zukauskas buvo pakliktas Vilniaus kalėjime tolimiesiems tardymams. Bausmę su kitais nuteistaisiais jis turėjo atlikti Solikamsto stovykloje, Perms srityje. Oficialiai S. Zukausko šešerių metų terminas koncentracijos stovykloje turėjo pasibaigti tik sekantių metų pavasarį. Paskubintas išleidimas lais-

vėn gali turėti dvi priežastis: 1. užskaitymą prieš bylą iškalėto laiko, 2. susilpnėjusią sveikatą. Iš Lietuvos gautomis žiniomis, S. Zukauskas yra taip fiziškai sunykęs, kad ji vos atpažino jo artimieji, bet moralškai išliko nepalažtas. Jis yra gimęs 1950 m., turi tik 29 metus amžiaus. S. Zukauskas — paskutinis kraštotyrininku bylos kankinys, atgavęs laisvę. Visi kiti, gavę mažesnes bausmes, jau senokai yra laisvi.

MANEVRAI "NEMUNAS"

Liepos 23-27 d. d. Panevėžio, Tauragės ir Alytaus rajonuose įvyko Pabaltijo apygardos sovietinės kariuomenės manevrai "Nemunas", kuriuose kovojančios pusės buvo pavadintos "šiauriečiais" ir "pietiečiais". Dalyvavo aviacijos, artilerijos, priešlėktuvinės gynybos daliniai, parašutininkai, motorizuoti šauliai su tankais. Aprašymuose pabrėžiama, kad Vilnūn liepos 23 d. atvyko kariniai stebėtojai iš Belgijos, Danijos, Britanijos, Olandijos, Norvegijos, Prancūzijos, Švedijos, Suomijos, V. Vokietijos, Čekoslovakijos, R. Vokietijos ir Lenkijos. Jie buvo pakviesti pagal Helsinkyje pasirašytą Europos bendradarbiavimo sutartį. Pagrindinė kova tarp "pietiečių" ir "šiauriečių" vyko prie Nemuno. Manevrai laimėjo "pietiečiai", sėkmingai persikėlė per Nemuną ir įsiveržė į "šiauriečių" užfoną. Lig šiol Sovietų Sąjunga tokio plataus masto manevrų Lietuvos teritorijoje vengė, o dabar netgi pasikvietė užsienio šalių stebėtojus, matyt, norėdama pabrėžti, kad Helsinkio sutartimi yra pripažintas jos sienų neliečiamumas ir kad tose sienose jai priklauso Lietuva.

SEPTINTIEJI KURSAI

Septintieji lituanistikos kursai Vilniaus universitete šia vasara susilaukė tik 15 lankytojų iš JAV ir Kanados. Kalbama, kad kandidatai į kursus priėmimo pranešimus gavo apie 3 savaites prieš jų pradžią. Dėlto kaikiurie atvyko paveltuta, o kiti iš viso nesusikubo sutvarkyti dokumentų. "Gimtas kraštas" lig šiol apie kursus paskelbė du trumpus pranešimus, vengdamas kursantų pavardžių. Iš jų sužinojome, kad kursantus priėmė Vilniaus universiteto prorektorius J. Grigonis ir "Tėviškės" draugijos pirm. P. Petronis, o kursams vadovavo docentas S. Imbrasas. Minimie kursantai susitikimai su jaunimu, rašytojais, menininkais, darbininkais, kolchozininkais, ekskursijos į laudies buities muziejų Rumšiškę, Trakus, Priekupius, Druskininkus, Anykščius, kur buvo aplankyta Puntukas su jame iškaltais S. Dariaus ir S. Girėno portretais bei jų testamentu Lietuvai, literatūros klasiko J. Biliūno muziejus Niūronyse.

BŪSIMIEJI STUDENTAI

Rugpjūčio 1 d. prasidėjo stojamieji abiturientų egzaminai į augštausias mokyklas. Vilniaus universitetas susilaukė 3.135 abiturientų pareiškimų. Dauguma jų nori studijuoti prekybos ekonomika, istorija, psichologija ir medicinoje. Šiose specialybose į kiekvieną laisvą vietą gauta po 3,5 pareiškimo, o tai reiškia, kad didžioji jų norinčiųjų dauguma nepateks universitetan. Populiariausios yra istorijos-pedagogikos, techninių mokslų bei darbų, lietuvių kalbos ir literatūros specialybės. V. Kst.

LONDON, ONTARIO

TURTINGAI IŠIKORĖ TAUTIEČIAI. Ela ir Rudolfas Vilembrektai augina dukrą Endy 16 m. ir sūnų Rudy 14 m. Abudu mokosi gimnazijoje. E. Vilembrektienė yra baigusi Vasario 16 lietuvių gimnaziją Vokietijoje ir dabar kartu su dukra Endy ir sūniumi Rudy dalyvauja Londono lietuvių ansamblyje "Baltija", o Rudolfas yra KLB Londono apylinkės valdyboje.

E. ir R. Vilembrektai, pardavę savo turėtus viešbučius Chadom ir Woodstock miestuose, dabar turi nusipirkę Londone 23 krautuvius "Fair Mont Shopping Plaza" pusantro milijono dolerių vertės. Vakariene Londone dalyvė, turtingųjų rajone, pasistatė puošnius su įvairiais moderniais įrengimais, patogumais, baseiniais naujus namus.

Liepos 24 d. iš Delhi pasileidome į kaimyninį miestą Londoną. Kadangi tai naujas statybinis rajonas ir gatvės pavadinimas dar neįrašytas į miesto planą, tai nors adresas ir turėjome, bet teko paklaidžioti iki susiradome. Paspaudus durų skambutį, mus pasitiko linksmai nusiteikusi E. Vilembrektienė. Įžengus vidun, prieš akis atsistoja viso vidaus įrengimo puošnumas: kombinuoti laiptų posūkiai, lempos, kilimai, kambarių išdėstymas ir jų apstatymas. Apžiūrėję visus kambarius, kurių yra daug, sėdome prie vaišių stalo. Prie mūsų prisijungė Vilembrektų svečiai iš Vokietijos. Kalba nukrypo į dabartinį Vokietijos gyvenimą ir jos pažaidas į okupuotą R. Vokietiją ir Lietuvą. Kiek

vėliau atvažiavo iš miesto ir bičiulis Rudolfas Vilembrektas.

Po vakarienos moterys tvarkėsi virtuvėje, o mudu su Rudolfu tęsėme pokalbį, kurių metu paaiškėjo, kad Vilembrektai, greta turimos 23 krautuvius "Fair Mont Shopping Plaza" ir šios naujos rezidencijos, dar turi tris ūkius — du prie Wasagos ir vieną prie Oakvillės. Todėl ir paklausiau Rudolfą:

— Sakyk, Bičiuli, kokia laimė Patį lydėjo, kad taip skirtingai nuo kitų pasisekė praturtėti ir tapti net milijonieriumi.

— Pradėjau su skolintais dviem tūkstančiais dolerių, — aiškino bičiulis Rudolfas. — Laimės jėgokau su kitais ir vienas. Pasisekė, kai laiku išėjau į viešbučio verslą. Chadom mieste pirkau nedidelį viešbutį, kurį palaikęs pardaviau. Uždirbęs apie \$40,000, pirkau kitą didesnę viešbutį. Po kiek laiko pardaviau ir tą, uždirbdamas pusę milijono dolerių. Vėl pirkau viešbutį Woodstocke. Po poros metų jį pardaviau ir Londone mieste, pasitaisius gerai pragai, pirkau 23 krautuvius geroje vietoje "Fair Mount Shopping Plaza", kurios dabartinė vertė siekia pusantro milijono dolerių. Taigi, kaip matote perkant bei pardaudant ir objektams brangstant, turtas pasiekia milijonus.

Palinkėję geros sveikatos ir tolimesni sėkmės atsisveikino su mieliais bičiuliais ir jau temstant grįžome į mūsų Delhi, kur lietuviai ūkininkai ruošiasi tabako derliaus nuėmimui. Stepas Jakubikas

Dabartinė JAV Lietuvių Kunigų Vienybės centro valdyba. Iš kairės: ižd. kun. V. Dabušis, pirm. kun. dr. Z. Smilga, vicepirm. kun. V. Martinkus; antroje eilėje: sekr. kun. V. Pikturka, vicepirmininkai — kun. K. Pugetvičius, kun. J. Matutis, kun. A. Kontautas, kun. V. Zakaras. Šiais metais šiai kunigų organizacijai sueina 70 metų. Sukaktyvinis seimas rengiamas š.m. spalio 2-3 dienomis Immaculata Retreat House, Willimantic, Conn. Nuotr. V. P. Cimino

HAMILTON ONT

MOKYT. ROTAI JUSYTEI, kuri išvyksta į Bahamas, Nassau miestą mokytojauti, artimieji suruošė išleis-tuves. Rūta prieš metus sėkmingai baigė Hamiltono mokytojų seminariją, vėnierių metus dirbo, kaip at-sarginė mokytoja, įvairiose Hamilto-no ir apylinkės mokyklose. Ji vėnierių metus mokytojavo ir Vysk. M. Valanciūso lit. mokykloje, mokyda-ma lietuviškai nekalbančiųjų klase. Ji buvo pakviesta ir į KLB svietio-mo komisiją. Rūtelė, sekdama savo motinos pėdomis, visą laiką buvo aktyvi skautė "Sirvintos" skaučių vietininkijoj ir turi jau įsigijus skil-tininkės laipsnį. Jos išvykimas yra nuostolis toms organizacijoms, ku-riose ji dirbo. Suvažiavusieji palin-kejo jaunajai mokytojai sėkmingo darbo savo pasirinktoje profesijoje ir laimingo išsikūrimo tame palnių, bat-ty koralų ir mėlynų vandenų krašte.

ISEJO "SIETYNAS" — lietuviams pensininkams skirtas laikraštėlis. Redaktoriūm pasirašė Pr. Enskaitis. Neįprasto formato laikraštėlis, be re-daktoriaus, dar rašo K. Grudziniskas, Z. Pullanauskas, B. Vytienė, A. Eivienė, P. E. Jankūnas, B. Naujalis. Jei šiuo laikrašteliu susidomės ir kiti Kanados lietuviai pensininkai, tai tokio laikraščio leidimas bus pa-teisinamas, bet jei nepajęs, kaip jau ir anksčiau kad yra buvę bandy-ti, išsiveržti į platesnes lietuvių pen-sininkų bendruomenes, tai bus tik pinigų, kād ir valdiškų, eikvojimas.

SU KAZIU BARONU, paliekančiu Hamiltoną ir išvykstančiu gyventi į Vokietiją, Jaunimo Centre atsisveikino hamiltoniškiai. Organi-zacijų atstovai ir Kazimiero bičiuliai išreiškė jam savo padėką už jo vi-siomeninę veiklą šioje lietuvių kolonijoje, apgalvestavo jo išvykimą ir palinkėjo jam sėkmingo išsikūrimo naujame krašte. K. Baronas, išdir-bęs "Stelco" plieno įmonėje 30 metų, išėjo į pensiją ir rugpjūčio 20 d. išvyko gyventi į Vokietiją, kur Vasario 16 gimnazijoje yra gavęs darbą. Kazimieras yra vedęs vokiekaitę ir augina dukrą Jūratę, kuri čia lankė lit. mokyklą ir puikiai kalba lietu-viškai, vokiškai ir angliškai.

STALO TENISO ŽAIDĖJOS — Ramunė Raguckaitė, Daiva Koperskytė ir Viktorija Bernotaitė liepos mėn. praleido 10 dienų stalo teniso pasitobulinimo kursuose, kurie buvo surengti Guelph universitete. Dana Bernotaitė rugpjūčio 10 d. grįžo

iš Quebec City universiteto tinklinio pasitobulinimo kursų. Dana yra daug žadanti mūsų sportininkė, šiem-baltiečių sporto varžybose lai-mėjusi aukso medalį už suolį į augš-tį.

A.A. KOSTAS CELIAUSKAS liepos 6 d. palaidotas Mississaugos Sv. Jono liet. kapinėse. Vėlonis buvo našlys, pensininkas, kuris, prieš ke-lerius metus palaidojęs savo žmona, gyveno vienas savo namelyje. Lietu-voje yra buvęs kariškiu. Iš kariuo-menės pasitraukė kapitono laipsniu ir kurį laiką buvo pasienio policijos baro viršininku. Būdamas labai kul-tūrinis ir užsidares, niekada nekalbėjo apie savo praeitį ir augstas užimtas vietas. Priklausė lietuvių karių ve-teranų sąjunga "Ramovė", kur skyriaus valdyboje ėjo įdizininko parei-gas. Paliko vieną brolių, gyvenantį Čikagoje, ir tris seseris Lietuvoje.

AUTOMOBILIO NELAIMĖJĖ prie Otavos žuvo 25 metų amžiaus Gina Vaitonytė, M. P. Vaitonių, mūsų "Talkos" bankelio vedėjo, dukra. Ši tragiška jaunos lietuvaitės mirtis su-jaudino visą lietuvių koloniją, jos bendradarbius ir visus, kurie Gina pažinojo. Liepos 25 d. iš AV šven-tovės ji buvo nuvežta į Mississaugą ir ten palaidota Sv. Jono liet. kapi-nėse. Vėlonė prieš dvejus metus buvo baigusi McMasterio universite-tą ir su dideliu pasisekimu dirbo vaikų apsaugos draugijoje. Giliaime nuliūdime liko jos tėvai, keturios seserys, kurių dvi jau yra ištekejusios, ir vienas brolis. K. M.

ISTEIGTAS NAUJAS DAUGIA-KULTŪRIS vaikų teatras, pavadintas "Theatre of Tomorrow". Buvo sukviešti įvairių tautybių vaikai ir iš jų kruopščiai atrinkti gabiausiai

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje

įsikūręs nuosavuose namuose —

Hamiltono Lietuvių Kredito Kooperatyvas "TALKA"
830 Main Street E., tel. 544-7125 L8M 1L6

Darbo valandos: pirmadieniais - ketvirtadieniais nuo 10 iki 5 val., penktadieniais nuo 10 iki 7 val., šeštadieniais nuo 9 iki 12 val. Liepos - rugpjūčio mėn. ir prieš ilgus savaitgalius šeštadieniais uždaryta. Nemokama gyvybės ir asm. paskolų drauda. Nemokamas pilnas čekių patarnavimas. Kapitalas — virš \$13,000,000.

MOKAME UŽ:
depozitus (P.C.A.) 6%
santapus 9 1/2%
term. depozitus 1 m. 10%
term. depozitus 3 m. 9%
pensijų fondas 9 1/2%

IMAME UŽ:
asmenines paskolas 12%
nekiln. turto pask. 11%

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

BUVĖS VLIKŲ PIRM. DR. K. J. VALIONAS, žiauriai sumuštas jo rezidencijon įsiveržusių dviejų negrų plėšikų, liepos 7-22 d. d. praleido New Rochelle ligoninėje, kur jam buvo padaryta sulaužyto žandikaulio operacija. Dešinė akim dar beveik nemato, nes ji yra pilna kraujo. Tikimasi, kad regėjimas bus atgautas. Laimingo atsitiktinumo dėka nenukentėjo jo žmona, kurios plėšikai nepastebėjo viename miegamųjų. Atrodo, apilėšimas buvo iš anksto suplanuotas. Dr. K. J. Valiūnas buvo priverstas duoti seifo kombinaciją — patį jo neįstengė atidaryti dėl sunkaus sužalojimo. Pinigais ir gėrybėmis plėšikai išsinešė apie \$25,000. Incidentas galėjo baigtis dr. K. J. Valiūno nužudymu, bet jis, nors ir sunkiai sužeistas, įstengė paskambinti telefonu ir iškvieisti policiją, kai plėšikai šeiminkavo kitame kambarį, būdami tikri, kad jiems pavyko nutraukti telefono laidus.

PAVERGTU TAUTU SAVAITES proga pamaldos buvo laikomos Niujorko Sv. Patriko katedroje, kurią užplėdė įvairių tautybių atstovai. Mišias laikė kun. V. Jaskevičius, pamokslą sakė ukrainiečių bazilijonų vienuolyno viršininkas kun. P. Paschak. Pamaldas sudrumstė nemalonus incidentas. Prie katedros durų triukšmą sukėlė trys vyrų, teigė, kad jie yra šovininistinės žydų organizacijos Jewish Defense League nariai. Pamatę vieną plakatą su įrašu "Kasaka", to plakato nešėjus jie apšaukė naciais ir įsiveržė katedron, vienas jų net su ilgu peiliu rankoje. Tvarkdariai ukrainiečiai į peilį reagavo vėlavų kotais — jais įsiveržėlius prirėmė prie sienos ir ten išlaikė, kol atvyko policija. Pastaroji juos išsivedė, du paleido, o trečią, kuris turėjo peilį, nusivedė nuovadon. Ši nemaloni įvyki, kai karštakošiai su peiliu pamaldų metu įsibrauna katedron, paminėjo kaikiurios radijo stotys. Jewish Defense League, jėgų tie įsiveržėliai tikrai jai priklausė, yra organizacija, nevengianti terorero veiksmų. Jos veiklai nepritaria nuosaikesni JAV žydai ir Izraelio vyriausybė.

ISLEISTUVIŲ VAKARONE Sofijai ir Henrikui Kačinskams Brooklyno Kultūros židinyje liepos 20 d. surengė "Laisvės žiburio" radijo klubas su savo vadovu Romu Keziu. Su šiu dviejų niujorkiečių veikla dalyvis supažindino Paulius Jurkus. Dramos teatro veteranas H. Kačinskas, nors ir netekęs profesinės lietuviško teatro scenos, dirbo su saviveiklininkais, puoselėjo teatrinį lietuvišką žodį rečitaluose, įvairių renginių meninėse programose. Sofija ir Henrikas Kačinskai išvyko į Sunny Hills vietovę Floridoje. Saulėto poilsio jiems linkėjo: LB New Jersey apygardos pirm. K. Jankūnas, Angelų Karalienės parapijos vardu — kun. V. Pikturka, muz. V. Strolia, aktorius V. Zukauskas, dail. V. K. Jonynas, "Perkūno" choro vadovas V. Daugirdas, K. Miklas bei kiti kalbėtojai. H. Kačinskas, atsisveikindamas su niujorkiečiais, paskaitė "Pavasario linksmybių" ištraukas iš K. Donelaičio "Metų", padeklamavo H. Radausko "Vakara". Visu dalyvių vardu Lolita Kudirkaitė išvykstantiesiems įteikė visų pasirašytą dail. Adomo Galdiko monografiją.

Brazilija
BRAZILIJOS LIETUVIŲ KUNIGŲ VIENYBĖS iniciatyva buvo paruoštas ir išleistas antrasis "Lietuvos Katalikų Bažnyčios Kronikos" leidinis portugalų kalba, apimantis 33 nr. Viršelyje — grandinėmis surakintus kalinių rankos, tiesios ir nukryžiuotąjį. Parašas skaltųjų prēmima Lietuvos katalikų vedama žūbtinė kovą prieš ateizmą. Ketvirtame puslapyje įdėtas Lietuvos žemėlapis. Ši 36 psl. brošiūra buvo pasiųsta 230 Brazilijos vyskupų, 98 svarbesniems laikraščiams, 69 valstybių ambasadoms sostinėje Brazilijoje.

SAO PAULO TELEVIZIJA liepos 21 d. vakarą transliavo amerikiečių televizijos pagaminatą filmą "Simo Kudirkos pagėlimas". Apie šį filmą žūrovus iš anksto painformavo spaudoje, televizijos programos. Filma aktualiu padarė neseniai įvykęs S. Kudirkos apsilankymas Brazilijoje, plačiai paminėtas ne tik Sao Paulo, Rio, bet ir kitų tolimesnių vietovių lietuviuose.

LITUANIKOS STOVYKLAVIE. TĖJĖ liepos 12-22 d. d. stovyklavė ateitininkai su vadove Daina Kojelyte, viešnia iš JAV. Stovyklos kapelionu buvo kun. J. Seškevičius, šeiminninkėmis — O. Guzikauskienė, U. Cvirkienė, A. Tatarūnienė ir A. Trūbienė. Iš studentų tebuvo vienas R. Saldys, nes kiti buvo išvykę į jaunimo kongresą ar užimti darbų. Liepos 29 d. Lituanikos jaunimo namuose ateitininkų tėvai su svečiais atsisveikino su jaunimo talkininke D. Kojelyte.

Urugvajus

MONTEVIDEO LIETUVIAI birželio 10 d. atšventė dvigubą šventę — Lietuvų Kultūros Draugijos penkiasdešimtmetį, kuris buvo susietas su pirmųjų lietuvių atvykimu Urugvajon prieš 50 metų. Gėlių vainikai buvo padėti Nepriklausomybės ir

Lietuvos aikštėse. Pagrindinės iškilmes vyko Montevideo uoste prie paminklo imigrantams. Išpindagai buvo inscenuotas lietuvių atvykimas prieš 50 metų. Tie veteranai, lydimi jaunimo, išlipo iš specialaus laivo, sutikti "giminių" bei urugvajiečių. Karo laivyno orkestrui grojant maršus, visi šventės dalyviai nužygiavo prie paminklo. Trumpą žodį tarė šios šventės organizatorius V. Dorelis, su A. Gudynu rūpinęsis visa šia eiga. Meninę tautinių šokių programą atliko "Ažuolynas" su vadovu dr. A. Stanevičium ir vyresnieji "Rintukai", vadovaujami A. Grigorio-Sleivio. Kaikiurios tautinūs lietuvių šokius grojo laivyno orkestras. Programon įsijungė ir viena vietinė urugvajiečių grupė. Lietuvų šventę stebėjo apie 5.000 žūrovų. Sekmadienio vakarą iškilminga vakarienė buvo surengta Lietuvų Kultūros Draugijos salėje. Svečius aptarnavo jaunimas, pasipuošęs tautiniais drabužiais. Tarp svečių buvo Urugvajaus karo laivyno vadas admiralas H. Marques su žmona, nemažai augusiųjų laivyno karininkų. Draugiją sveikino: Argentinos Lietuvų Centro pirm. J. Mičiūdas, Lietuvų Susivienijimo Argentinoje atstovė p. Bakaitienė, Brazilijos lietuvių atstovas J. Bagdžius, PLB atstovas R. Kasparsas, admiralas H. Marques. Padėkos žodį tarė LK Draugijos pirm. S. Goda. Įdomia parodėlė, atspindinti šios organizacijos 50 metų veiklą, surengė V. Dorelis su dr. A. Stankevičium bei kitais talkininkais. Tragiški birželio įvykiai buvo prisiminti šventės išvakarėse. Savo ir Lietuvos kancijos sovietinėje vergijoje atskleidė tuo metu Montevideo mieste viešėjęs S. Kudirka.

Australija

AKADEMINĖS SKAUCIŲ DRAUGOVĖS Sydnėjaus skyrius liepos 28-29 surengė studijų dienas Sv. Jurgio skautų centre. Susirinko apie 30 dalyvių, kuriuos pasvėliko akademinių skautų pirm. Eglė Suchowerskij, ALB Sydnėjaus apylinkės pirm. dr. A. Mauragis, Lietuvų Skautų Sąjungos rajono vadas Br. Žalys bei kiti kalbėtojai. Paskaitas skaitė: Newcastle universiteto prof. V. Donela — "Etikos problemos", kun. dr. P. Bačinskas — "Religija ir skautavimas", dr. D. Kairaitis — "Politinio lietuvių veikla išsivijoje", dr. G. Kazokienė — "Kėlonės į Lietuvą reikšmė jaunimui", D. Labutytė-Bieri — "Tautinės individualybės puoselėjimas vaikuose".

Vokietija

VASARIO 16 GIMNAZIJA šiais mokslo metais baigė penki abiturientai. Irena Harnerytė-Mandel, gimusi 1957 m. Sovietų Sąjungoje, gimnazijon įstočius 1969 m., žada studijuoti interjerą. Romeo Guentheris, g. 1960 m. Lietuvoje, gimnazijon įstojęs 1970 m., pasirinko braižybos studijas. Psichologija arba ekologija studijuos Valdas Kemeraitis, g. 1959 m. Kaune. Studijas gimnazijoje pradėjęs 1976 m. Antanas Zaliukas, g. 1959 m. Oldenburg, gimnaziją lankęs nuo 1970 m., nori tapti architektu. Lolita Kudirkaitė, g. 1960 m. Lietuvoje, gimnazijon atvykusi 1976 m., yra S. Kudirkos dukra, ketinanti studijuoti kalbas arba mediciną. Atsisveikinimas su abiturientais įvyko paskutinę žodinių egzaminų dieną. Sėkmės tolimesnę jų studijose bei gyvenime linkėjo VLB krašto valdybos pirm. A. Smitas, ev. kun. Fr. Skėrys. Abiturientų vardu padėkos žodį direktoriui V. Natkevičiui, auklėtojams ir mokytojams tarė V. Kemeraitis.

MOKSLO METŲ PABAIGOS REZULTATAI Vasario 16 gimnazijoje buvo paskelbti birželio 30 d. Pranešama padarė direktorius V. Natkevičius. Metui buvo pradėti ir užbaigti su 59 moksleiviais: 13 jų buvo iš JAV, 3 iš Kanados, 2 iš Venecuelos ir 41 iš V. Vokietijos. Pažangumas moksle buvo vidutiniškas: 50 mokslėjų perkelti į augštesnes klases, šeši gavo po 1 ar 2 pataisas, trys palikti toje pačioje klasėje. V. Vokietijos mokyklose augščiausias pažymys yra 1, žemiausias — 5. Geriausiai mokėsi VIIb klasė, vadinausia amerikiečių klase. Jos pažymių vidurkis — 2,44. Antroji vieta su 2,98 vidurkiu teko V klasei, trečioji su 3,01 — IV klasei. Geriausi mokiniai: I. ketvirtokas Giedrius Ambrazaitis iš JAV (pažymių vidurkis 1,92), II. septintokė Laima Sulaitytė iš JAV ir penktokė Renata Bertulaitė (abiejų vidurkis po 2,15), III. septintokai Jonas Cinkus ir Andra Dirkytė iš JAV (vidurkis po 2,27). Augščiausią pažymį — 1 už elgesį, darbštumą ir tvarkingumą gavo septintokas Benius Federavičius. Metinis elgesio pažymys septyniems mokiniams sumažintas iki 3. Direktoriaus V. Natkevičiaus pranešimu, iš gimnazijos pasitraukė trys mokytojai: buvęs berniukų bendrabučio vedėjas Valteris Banaitis, dėstęs muziką, Lietuvos istoriją ir ekonominę geografiją; mergaičių bendrabučio auklėtoja Vida Sidyrtė, mokiusi tautinių škių, dėstiusi anglų kalbą, vadovavusi ateitininkams; Danguolė Kvilytė, dėčiusi istoriją ir lietuvių kalbą, atgaivinus skautų veiklą. Jų vieton atvyks dvi jaunos mokytojos iš S. Amerikos. Nauji mokslo metai Vasario 16 gimnazijoje prasidės rug-sėjo 3 d.

The Marlatt laidotuvių namai ir koplyčia

The J. B. MARLATT
Funeral Home, Ltd.

615 Main Street East
(East of Sanford)

Telefonas: 528-6303
HAMILTON, Ontario

Siais metais per Jonines Los Angeles tautinių šokių ir dainų jaunimo ansamblis "Spindulus" paminėjo savo veiklos 30 metų sukaktį. Vienoje iš gražesniųjų Los Angeles "Hollywood Palladium" salėje buvo surengtas tautinių šokių ir dainų festivalis. Į jį buvo pakviesta Hamiltono tautinių šokių grupė "Gyvataras", kuri prisidėjo prie šventės iškilmingumo.

Losangeliečių ansamblis "Spindulus" šiame mieste atlieka labai svarbų darbą. Mokytoja Ona Razutienė, subūrusi jaunimą prieš 30 metų ir vis dar turinti energijos jam vadovauti, dabartiniu metu turi apie 180 šokančio ir dainuojančio jaunimo. Motinos pėdomis pasėkė ir jos dukra Danguolė, kuri dabar jau imasi užvaduoti motiną ir jau moko jaunimą tautinių šokių. Nenuilstamos talkininkės yra pianistė Ona Barauskienė ir jos dukra Danutė, taip pat Polikaitių šeima — tėvas Antanas veda ansamblio chorą, du jo sūnūs — akordeonistai, o dukra žengia į solisčių eiles.

Los Angeles miestas yra labai išsimetęs, bet tėvai suveža jaunimą iš tolimų vietovių. O ir jaunimas tarpusavį bendravimą mėgsta. Patinka jiems pasirodymai viešuosie parenkimuose, kurių ansamblis netingi suruošyti ne tik savaitai, lietuviškai, bet ir amerikiečių publikai. Surengia net ir tolimesnes iškylas, pvz. pernai aplankė eilę Europos kraštų.

Taigi, šis ansamblis surengė sukaityvinę savo šventę, kurioje losangeliečiams buvo miela turėti svečius, tautinių šokių šokėjus iš Kanados. Atvyko bene 17, t.y. tik maža dalis Hamilto-

ne veikiančio ansamblio. Juos atlydėjo jų vadovė Genovaitė Breichmanienė ir jos padėjėja Irena Jokūbynienė. Šokėjų grupę sudarė: B. Butkevičius, A. Gedrimaitė, A. Gudinskas, J. Jokūbėnaitė, P. Jokūbėnas, L. Kalvaitytė, K. Kaminskas, S. Kontenytė, E. Labuckas, A. Lučkošius, A. Murauskaitė, A. Pakalniškytė, V. Stankutė, S. Ulbinas, R. Urbaitytė, V. Zubrickaitė ir L. Zubrickas.

Kanadiečių pasirodymas publikos buvo labai šiltai priimtas. Jų šokių išpildymas scenoje parodė, kad tai tikrai puikiai šokių mene išlavinta grupė. Daugelį šokių kanadiečiai atliko kartu su losangeliečiais, bet da- lį šokių atliko jie vieni. Atskirai jų vienu pašokti šokiai, kaip Gyvataras, Čigonėlis ir ypač Juodasis Jonkelis, parodė gra- žią grupės techniką ir puikų at- likimą. O šokis Rezginėlė, ku- riam buvo daug ir vaidybinio prado, buvo atliktas ypač pasi- gėrintai. Aplamai, grupė su- darė darnų vienetą. Tiek ber- niukai, tiek mergaitės dailiai nuauge, augaloti. Puikūs lietu- viško jaunimo atstovai.

Pasekant "Gyvataro" veiklą, matyti, kad jis yra "daug svei- to matęs". Su gastrolėmis yra apkeiliaęs kone visus didesnius miestus Kanadoje ir JAV, Pie- tuj Ameriką, Europą ir net Australiją. Los Angeles mieste hamiltoniečiai po gražiai pavy- kusios šventės pasiliko dar apie savaitę laiko pasisvečiuoti ir pabendrauti su čionykščiu jaunimu. Jiems buvo parodytos šio miesto svarbesnės įžymybės, surengti pobūviai su šokiais. Tokie įvairių vietovių jaunimo susitikimai ir pabendravimai yra labai naudingi. J. Kuprionis

Los Angeles "Spindulio" mišrus choras savo 30 metų sukakties šventėje.

Nuotr. A. ir J. Gulbinsky

Brazilijos lietuviai ir jaunimas

RIMAS AMALVIŠKIS

Aštrėjant ekonominei krizei, kasmet silpsta Brazilijos jauni- mo veržimasis į augstąsias mo- kyklas. Seniau dėl kiekvienos vietos universitetuose varžyda- vosi šintai abiturientų, ypač valstybiniuose universitetuose, kurių tinklas labai retas, bet juose mokslas nemokamas. To- dėl į juos patekusiems terūpi mokslo priemonės ir pragyve- nimo minimumas. Dėl tos prie- stasties varžybos į valstybines augstąsias mokyklas visuomet būdavo labai gyvos. Dabar net ir tas entuziazmas blėsta. Sie- met tai lengvai pastebima. Mokslo priemonės ir pragyveni- mo brangumas daugeliui atėmė norą siekti augštojo mokslo. Ir baigusieji studijas tėra labai menkai atlyginami: gimnazijos mokytojas dažnai teguana že- mesnį atlyginimą, negu papras- tas mechanikas...

Siais metais per visą plačią- ją Braziliją persirito nenutrūks- tanti streikų banga: streikavo visų sričių dirbantieji — uni- versitetų profesoriai, gimnazi- jų ir pradžios mokyklų moky- tojai, ligoninių gydytojai, vals- tybės tarnautojai, darbininkai, šoferiai, konduktoriai, gatvių valytojai, bankų tarnautojai, prekybos darbuotojai, net...

Streikai padarė kraštui daug žalos, o padėties niekam nepa- gerino, nes dauguma streikų pripažinti politinio pobūdžio. Padėtis dar paaštrėjo dėl gam- tinių nelaimių: sausros, truku- sios eilės mėnesių pietinė- se valstijose, sunaikino didesnę derliaus dalį už bilijonus dole- rių; vėliau sekė liūtys šiaurinė- je pusėje, ypač Minas Geraes ir Espirito Santo valstijose. Išsilie- jusios upės užsėmė tūkstančius miestelių ir kaimų, nušlavė na- mus, gyvulius, derlių... Po to viso sekė nepaprastai ankstyvi ir stiprūs šalčiai (iki šiol nepa- tirti Brazilijoje), kurie pasiekė net 14° žemiau nulio (Vacaria, est. Rio Grande do Sul) ir su- naikino kavos derlių.

Visa tai labai paaštrino eko- nominę krašto krizę. Infliacija šiems metams numatoma per 60% (normaliai nesiekdavo 23%).

Visi dejuoja, skundžiasi, kal- tina valdžią, nes perkamoji pi- nigo galia už pusę sumažėjo. Keliamos algos ar pensijos to- li gražu nepaveja kainų kilimo. Visiems kasdien tenka labiau susiveržti diržus. Vis daugiau plečiamas demokratinė laisvė neišsprendžia aštrėjančio var- go problemos.

Visiems baugiai besirūpinant duonos klausimu ir jaunimo veržimasis į augstąsias mokyk- las yra silpnėsnis. Siemet kan- didatų skaičius į universitetus žymiai sumažėjo. Dažnas, pra- dėjęs studijas, dėl materialinių sunkumų turi jas nutraukti ir įieškoti pragyvenimo šaltinio.

Į akis krinta sumažėjusios ir lietuviškos kilmės jaunimo pa- stangos siekti augštojo mokslo. Iki šiol neturime nė vienos stip- resnės organizacijos, kuri mė- gintų veiksmingiau paremti lie- tuvių kilmės jaunimą, siekian- tį augštojo mokslo. O tokia pa- galba dabar dar labiau, negu kada nors būtinai reikalinga.

Mes dažnai kalbame, rašome ir padejuojame dėl lietuviybės išlaikymo, bet, kaip visuomet, esame tik žodiniai svajotojai ir realios pagalbos mokslo sie- kiančiam jaunimui turbūt nie- kada nesuorganizuosime. Gaila, nes tuo būdu mes galėtume daug benutolstančio jaunimo iš- gelbėti.

Prabėgomis pažymėjau šį mė- nesį įstojusių į Brazilijos uni- versitetus S. Paulo apygardoje keliolika lietuviškos kilmės jau- nuolių. Jungiant prie jau studi-

juojančių, mūsų apylinkėse su- rastume jų per porą šimtų. Gal didesnė jų dalis yra labai rei- kalinga realios pagalbos jų stu- dijų tęsimui. Bet... kas mus be- prižadins iš įprastinio apsa- manojimo? Kongresai — pui- kus dalykas, bet šalia jų — svarbiausia materialinė parama augštojo (o gal net ir vidurinio) mokslo besiekiančiam lietuviš- kos kilmės jaunimui.

1979 m. liepos mėnesį į S. Paulo universitetus išlaikė įsto- jamuosius egzaminus: André Briedis, Marcelo Zukas, Paulo Stulginskis, Wagner Kaunas, Adriana Kauneckas, Eva Kli-

Pasižadėjimai ir neištesėjimai

ALEKSANDRA VAISIŪNIENĖ
Mūsų bendradarbė Venecueloje

Praėjus metams laiko nuo Pa- saulio Lietuvių Bendruomenės seimo, galime pastebėti, kad tai buvo tik pasižadėjimų, bet neiš- tesėjimų suvažiavimas. Man taip bent atrodo, žiūrint iš Pie- tų Amerikos gyvenimo pusės, nes spaudoje tenka skaityti vis tie patys sielvartavimai.

Į pasaulio lietuvių ir kitus su- važiavimus jau pradėdama ruoš- tis prieš pusmetį. Išrenkami at- stovai ar savanoriai, kurie su- tinkama mums atstovauti. Atvaži- avus tenka gyventi apie savaitę laiko svetimame krašte. Posė- džiaujama kelias dienas, svars- tomi visokie klausimai, išreiš- kiami pageidavimai ir galų ga- le priimami nutarimai. Suma- nyjama pilna, iškeliami visokie pažadai viltingai ateičiai.

Po to — gražus atsiveikini- mo balius, kuriame dalyvauja šimtai mūsų tautiečių. Visų nuotaika pakilus. Visi jaučia norą dirbti ateičiai ir lietuvių labui.

Sugrįžę atstovai į savo kolo- nijas ir vėl susitinka su pilka tikrove. Dar pirmomis dienomis sušaukiamas susirinkimas, pa- sakojaama, kas, kur ir kaip vyko suvažiavime. Taip toliau bėga dienos, ir gyvenimas grįžta į senas vėžes, o tie visi gražūs pa- sisakymai lieka tik pažadais. Pz. po PLB seimo: 1. lituanis- tinės mokyklos liko neatgaivintos, 2. jaunimas, kaip kalbėjo angliškai ar ispaniškai, taip kal- ba ir toliau, 3. lietuviškų knygų neskaitė anksčiau, neskaito ir dabar, 4. jų nepirko anksčiau, neperka ir dabar, 5. lietuviškų laikraščių neužsisakė anksčiau, neužsisako ir dabar. Nėra orga- nizuojama jokia spaudos plati- nimio bei raginimo skaityti ak- cija.

Po pamaldų matėsi pas kuni- gą ant stalo trys naujos knygos, bet jas teko palikti išeinant na- mo. Jei neskaito lietuviškos spaudos, aišku, toks atsilikęs tautietis nieko nežino ir apie lietuvišką gyvenimą. Jis kas dieną vis labiau tolsta nuo jo ir įsijungia į vietos gyvenimą. Aiš- ku, tą patį daro ir jo vaikas, nes neturi jokio kito pavyzdžio na- muose. Priešingai, kurie skai- to lietuvišką spaudą, gyvena ir kvėpuoja lietuvišku oru. Jie laukia laikraščio ateinant, ner- vinaisi jei paštas vėluoja. Juos domina visa, kas lietuvių tarpe įvyksta, kokios buvo nelaimės, kas mirė, kas gimė ir kaip lie-

mas, Eduardas Šepetauskas, Reinaldo Povilavičius, Walter Vitonis, Wilson Katinskas, Ro- zana Bričkus, Ivete de C. Zu- kauskas, Jonė de C. Zukauskas, Joana Andriuškevičius, Alina Juodzevičius, Sueli Dantas, Val- mir Dantas ir dar keletas...

Kas mėgins su jais užmeg- ti glaudesnį ryšį? Brazilijos Lietuvių Jaunimo S-ga, atrodo, tuo nedaug rūpinasi, nes ir ji, būdama negausi nariais, nerodo ženklų, kad stiprėtų ir augtų. Tikrai gaila ir liūdna — kas- dien tirpstame, dažniausiai per mūsų pačių kaltę ir nerangu- mą.

BRANGIAI DUKRYTEI
A. A. GINAI VAITONYTEI
tragiškai žuvus,
reiškiame gilią užuojautą jos tėvams ir visai
šeimai —
I. R. Paškauskai

MYLIMAI DUKRELEI GINAI
tragiškai žuvus,
jos tėvelius P. M. VAITONIUS, jų dukras ir sūnų
nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime —
K. J. Blekaičiai *E. A. Ramanauskai*
Algis ir Elma Blekaičiai

MYLIMAI DUKRAI
GINAI ELENAI VAITONYTEI
tragiškai mirus,
nuoširdžiai užjaučiame jos tėvelius POVILĄ ir
MAGDALENĄ VAITONIUS, jų dukras, sūnų ir
artimuosius —
Jeronimas ir dr. Ona Valaičiai

A + A
GINAI VAITONYTEI
tragiškai žuvus,
gilaus skausmo prislėgtus tėvus — MAGDALENĄ
ir POVILĄ VAITONIUS, brolių, sesutes ir visą
giminę giliai užjaučiu —
Aleksas Žulys
St. Petersburg, Fla.

A + A
JUOZUI SKĖRIUI
mirus,
jo žmonai ONAI SKĖRIENEI ir visiems artimiesiems
reiškiame gilią užuojautą —
A. B. Beresnevičiai

A + A
JUOZUI SKĖRIUI
staiga mirus, jo liūdinčiai žmonai ONUTEI, gimi-
nėms ir draugams reiškiame nuoširdžių užuojautą
bei kartu liūdime —
Anelė ir Kazys Gudžiūnai

A + A
JONUI RAČINSKUI
mirus Wasagoje, Ont., jo žmonai IRENAI, sūnams —
dr. ROMUI, inžinieriui RIČARDUI su šeimomis ir
kitiems artimiesiems reiškiame nuoširdžių užuo-
jautą —
R. A. Bliskiai
London, Ont.

A + A
JONUI RAČINSKUI
mirus, žmoną IRENĄ, sūnus — dr. ROMĄ, RIČARDĄ
ir jų šeimas gilaus skausmo valandoje nuoširdžiai
užjaučiame —
E. S. Tolvaišos *A. J. Kručiai*
S. A. Kusinskiai *Sudbury, Ont.*

Bičiuliui, tauriam lietuviui
JONUI RAČINSKUI
staiga, nelauktai mus palikus ir iškeliavus į Amži-
nybę, — jo žmonai mielai IRENAI RAČINSKIENEI
su sūnumis dr. ROMUALDU, inž. RIČARDU bei jų
šeimomis nuoširdžiai reiškiame užuojautą, liūdime
ir prašome sutikti su Augščiausio valia, su Būtinybe,
kurios nė vienas neišvengsime.

Bičiuliai:
V. J. Gasiūnai *S. Mikšenas*
Dail. J. M. Juodžiai *A. Miliauskienė*
P. A. Kraujaliai *A. B. Urbanai*
M. E. Krasauskai *E. J. Vaškėliai*
Muz. A. Mateika *D. E. Vizbarai*
J. Mardusienė *Dr. B. P. Zelbai*

Kai Kremlius jieško pretekstų...

(Atkelta iš 2-ro psl.)

trejetu kilogramų kaviaro... Kitas visą Maskvą nufotografavo nauju foto aparatu, kuris yra vertas 150.000 lyrų, bet jį gavo už porą "blue jeans". Niekam nėra paslaptis, kad už paprastą "blue jeans" kiekvienas rusas sumoka 150 rublių. Gi oficialus rublio kursas Maskvoje yra 1.450 italų lyrų...

Baltiečių filmai

Tas pat Romos dienraštis liepos 2 d. plačiai pranešė apie nepaprastą pasisekimą estų ir lietuvių filmų tarptautiniame filmų festivalyje Taorminoje, Sicilijos saloje, Italijoje. Iš visų rusų filmų daugiausia pripažinimo šiemet susilaukė lietuvių režisoriaus Vytauto Zalakevičiaus sukurta filmas "Niekas nenorėjo mirti". Dabartiniu metu tačiau Zalakevičius daugiausia dirba jau Maskvos filmų studijoje.

Liepos 25 d. programoje daugiausia dėmesio susilaukė Taorminoje estų gamintas filmas "Klaus mirusius mirties kainos". Tai labai augštos meninės vertės filmas, sukurta estų režisoriaus Kalie Kijask. Tai žinomas autorius įvairių filmų ne tik Estijoje, bet ir visoje Sov. Sąjungoje, gavęs jau nemažai premijų ir kitų pripažinimų.

Istorinė medžiaga archyvu

Kanados Lietuvių Bendruomenės vadovybė pasirašė sutartį su Valstybiniu Kanados Archyvu

KLB susitarė su Valstybiniu Kanados Archyvu Otavoje dėl savo archyvinės medžiagos perdavimo nuolatiniam saugojimui.

Etniniai Kanados archyvai domisi visokia archyvine medžiaga, kuri yra betkuriuo būdu susijusi su Kanados gyvenimu ir istorija. Pagal susitarimą, pirmoje eilėje laukiama archyvinės medžiagos iš KLB, organizacijų, parapijų, draugijų, klubų ir taip pat asmeninės archyvinės medžiagos, susijusios su lietuvių įsikūrimu, gyvenimu ir veikla Kanadoje.

Svarbesnieji susitarimo punktai

1. "The Public Archives of Canada", susitarė su KLB, rinks ir saugos archyvinę Kanados lietuvių medžiagą, kuri yra istorinės reikšmės Kanadai.
2. Archyvai, susitarę su KLB, pasamdys kompetentingą asmenį identifikuoti bei aprašyti gautai medžiagai ir įteiks KLB vieną dokumentų sąrašą nuorašą.
3. Priimamą medžiagą KLB suskirstys į tris klases:
 - a. "laisvai prieinamą medžiagą", leidžiamą naudoti visiems, kurie atlieka istorinius ar archyvinius tyrinėjimus,
 - b. "kontroliuojamą medžiagą", kurios naudojimas bus leidžiamas tik su KLB pirmininko ar jo įgaliotinio sutikimu,
 - c. "konfidencialinę medžiagą", kurios naudojimas bus leidžiamas tik po eilės metų, pvz. po 30, bet ne vėliau kaip po 60 metų.
4. Kas penkeri metai KLB peržiūrės "kontroliuojamą" bei "konfidencialinę" medžiagą ir ją naujai perklasifikuos.
5. Archyvai sutinka atlikti ribotą kiekį informacinių tyrimų iš esamos medžiagos ir taip

Viesulo paroda

Amerikos Akademija Romoje surengė žymaus lietuvių dailininko Romo Wiesulo kūrinių parodą Romoje. Ši paroda paminėjo jo kūrybinio darbo 30-ties metų sukaktį, o taip pat 30 metų sukaktį nuo dailininko pirmojo atsilankymo Romoje. Dail. Wiesulas yra baigęs 1949 m. Freiburgo meno mokyklą V. Vokietijoje. Tada jis lankėsi Romoje.

Dail. Wiesulo parodoje buvo išstatyta 30 kūrinių iš skirtingų jo kūrybinių ciklų, o taip pat ir pavieniai grafikos darbai. Tie darbai apėmė beveik visas grafines technikas rūšis, kuriomis Romas Wiesulas reiškiasi savo kūryboje: litografijas, ofortus, bespalvius reljefus ir didelio formato raizinius, atspausdintus drobėje.

R. Wiesulas jau antrą kartą parodė savo kūrinius Romoje. Jo kūrinių parodos buvo surengtos ir kitų Europos kraštų sostinėse, ir JAV žymiuose muziejuose bei galerijose. Iš paskutinių savo parodos Romoje dail. R. Wiesulas padovanojo po vieną savo grafikos kūrinių lietuvių Sv. Kazimiero kolegijai Romoje ir Vatikano radijo lietuviškųjų programų tarnybai. Dailininkas pastoviai gyvena Filadelfijoje, kur vadovauja Temple universiteto Tyler meno mokyklos grafikos skyriui. Jo darbų yra įsigiję įvairūs pasaulio muzėjai.

pat kasmet nemokamai padaryti ribotą skaičių dokumentų nuorašų KLB-nei.

Medžiagos siuntimas

KLB ryšius su archyvais Otavoje yra J. V. Danys. Medžiagą galima siųsti šiais adresais:

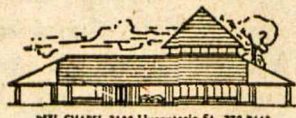
Lithuanian Canadian Archival Material,
P. O. Box 2525,
Ottawa, Ontario, K1P 5W6 arba

Public Archives of Canada, Ethnic Archives —
Lithuanian Collection,
395 Wellington Street,
Ottawa, Ontario, K1A 0N3

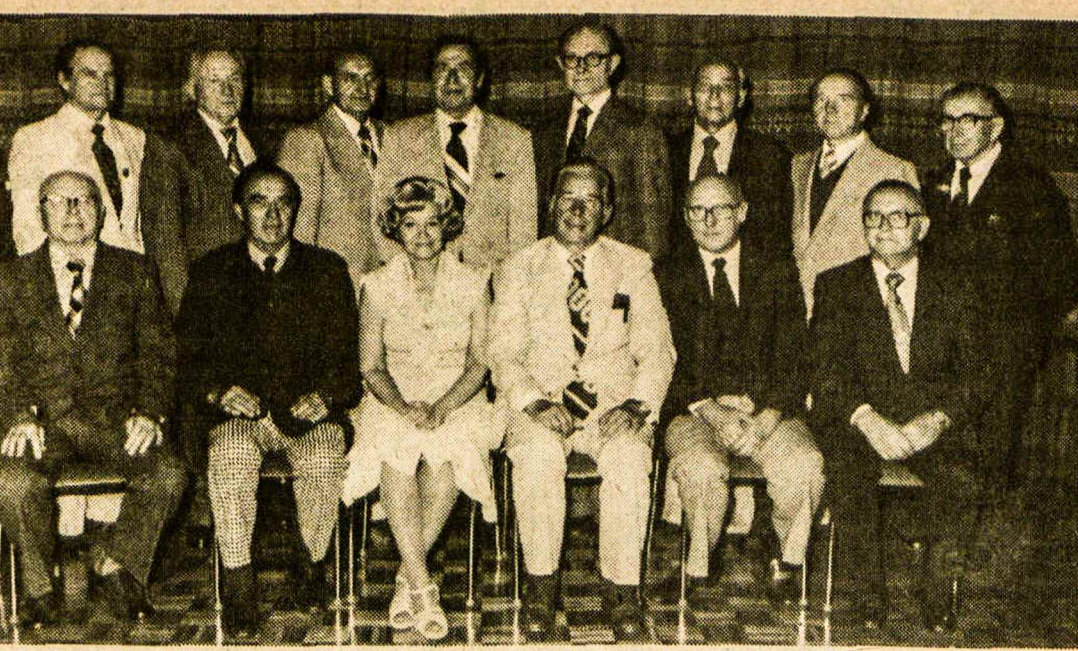
Norintieji gauti papildomų informacijų prašomi rašyti pirmuoju adresu.

Kanados archyvai sutinka apmokėti kaucias siuntimo ar transporto išlaidas. Norintieji tuo pasinaudoti turi prisijungti atitinkamą pareikšimą ir išlaikyti sąskaitą.

Turner & Porter
laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 533-7954

Kanados mokytojai XIII-toje JAV ir Kanados lietuviščių mokyklų mokytojų studijų savaitėje Kennedunkorte, Ma. Dėsinėje stovi stovyklos globėjas kun. L. ANDRIEŠKUS, OFM, ir studijų savaitės vadovas pedagogas ANT. MASIONIS

Kanados Lietuvių Fondo veikėjai. Pirmojo eilės iš kairės: A. Kojelaitis, K. Lukošius — valdybos sekr., L. Skripkutė — valdybos vicepirm., dr. A. Pacevičius — tarybos pirm., inž. E. Čuplinskas — valdybos pirm., P. Januška — tarybos sekr. Antrojo eilės iš kairės: J. Šarapnickas — KLF įgaliotinis, M. Čainauskas — tarybos narys, J. Bersėnas — tarybos narys, P. Dovydaitis — KLF įgaliotinis, inž. J. Kšivickas — tarybos narys, L. Tamašauskas — ižd., V. Ignaitis — valdybos vicepirm., S. Jakubickas ir V. Montvilas — tarybos nariai.

PRANEŠIMAS IŠ BRAZILIJOS

Pasaulio rašytojų kongrese

ANTANAS GAULIA

Rio de Janeiro mieste, Brazilijoje, "Gloria" viešbutyje įvyko 44-tas pasaulio rašytojų sąjungos "Pen-Club International" kongresas, kurį suorganizavo Brazilijos PEN klubas. Tai buvo retas ir labai reikšmingas įvykis. Jo svarbą rodo tas faktas, kad atidarymo metu liepos 15 d. dalyvavo ne tik Rio de Janeiro valstijos gubernatoriaus Chagas Freitas su keliais valstijos sekretoriais, bet taip pat keletas ministrų iš sostinės Brazilijos, jų tarpe švietimo min. Eduardo Portela. Kongresą atidarė Brazilijos respublikos prezidentas Joao Batista Figueiredo. PEN klubo reikšmė ir įtaka pasaulio kultūrai ir tautų gyvenimui pasireiškia tuo, kad įsai gina laisvę ir teisę veikti bei kurti. Kongresas vyko be jokios cenzūros. Nutarimus ir rekomendacijas skelbė pasaulio spauda.

Iš viso dalyvių būta 275 iš 40 kraštų. Lietuva buvo atstovaujama Stasio Goštauto, Bostono kolegijos ispanų literatūros profesorius. Tai vikrus, simpatiško būdo jaunosios kartos inteligentas, parašęs keletą knygų, tarp kurių "Arte Lituanu" (Lietuvos menas), išleista Medeline, Kolumbijoje, 1959 m.

Prof. St. Goštautas buvo pasiūstas į PEN klubo kongresą kaip JAV Lietuvių Bendruomenės atstovas ir kaip to klubo narys.

Per visas kongreso dienas (iki liepos 21), kur tik būta progos, St. Goštautas kėlė Lietuvos ir jos rašytojų vargus, ypač Viktoro Petkaus dramą, jo vargus rusų koncentracijos stovyklose ir psichiatrinėse ligoninėse, reikalaujamas jo paleidimo iš vergijos.

Buvo nutarta pasiųsti (ir buvo pasiųsta) telegrama Viktorui Petkui ir Ščaranskiui, kuris kalinamas toje pačioje stovykloje totorių respublikoje. Telegramą pasirašė žymus Peru rašytojas ir ligšiolinis PEN klubo pirm. Mario Vargas Llosa, rusų disidentai — Joseph Brodskis, Pavel Tigrid ir 20 kongreso dalyvių. Prieš telegramos pasiuntimą pasisakė tikrai Bulgarijos, Jugoslavijos ir Cote d'Ivoire atstovai.

Kongreso dalyviams buvo išdalinta Tomo Venclovos parašyta knygtė — lietuvių literatūros santrauka angliškai ir portugaliskai. Toji knygtė bu-

vo paminėta kelis kartus per literatūros diskusijas. Ji taipgi įteikta keliems Brazilijos augštiesiems pareigūnams, jų tarpe Rio de Janeiro miesto burmistrui (prefektui) Israel Klabin, kuriam per gana ilgą pasikalbėjimą buvo priminta jo tėvo kilmė iš Lietuvos, kaip ir jo žmonos protėvių. Jisai labai simpatiška atsiliepė apie Lietuvą.

Lietuvos vardas buvo išgarsintas televizijoje, kur St. Goštautas trumpai pasisakė apie tai, ką reikią būti rašytoju sve-

ltimoje žemėje. Laikraščiai "Jornal do Brasil" ir "O Globo" įdėjo gana ilgus straipsnius, kuriuose St. Goštauto buvo aptartos bendros PEN klubo problemos.

Baigdamas noriu sveikinti JAV Lietuvių Bendruomenės iniciatyvą ir pareikšti, jog tokie kultūriniai įvykiai, kuriuose mums atstovauja inteligentiški asmenys, teikia didelę naudą Lietuvai jos nelygioje kovoje su okupantu, atkreipia pasaulio dėmesį į Lietuvos nelaisvę.

"Aukuro" darbai ir užmojai

Dalis "Aukuro" darbų, kuriems taip kruopščiai buvo ruošta, jau praeityje. Deja, apie mūsų pastatymus spaudoje nebuvo net užsiminta. Lieka tik patiems aprašyti apie "Aukuro" gyvenimo įvykius.

Gegužės 27 d. Scott Park salėje, Hamiltone, buvo atitinkamai paminėta Vilniaus universiteto 400 metų sukaktis. Koncertą pradėjo prel. dr. J. Tadauskas invokacija. Savo tarpe turėjome rašytoją Jurgį Janiką iš Ročesterio su paskaita, kuris vėliau mūsų programą praturtino paskaitydamas savo kūrybos. Šia iškilminga sukaiktis proga pasirodė ir mūsų mažieji aktoriai, suvaidindami Vaivorytės vaidinimą "Žirgonė ir Gaile". Su dideliu džiaugsmu norime pasigirti atnaujintu "Aukuro" vaikų teatru — "Aukuro" liepsnelėmis. Visi gerėjome vaikų gabumais, o mūsų režisorei E. Kudabienei buvo ypač malonu, nes dauguma mažųjų artistų buvo "Aukuro" aktorių vaikai.

Suaugę aktoriai atliko ištraukas iš Krėvės kūrybos. Taip pat pirmą kartą Hamiltone pasirodė "Aukuro" sekstetas "Daina", akompanuojant ir labai nuosirdžiai bendradarbiaujant muzikai Daliai Skirskaitėi-Viskontienei. Nors recenzija spaudoje nepasirodė, bet sprendžiant iš žmonių plojimų ir nuomonių atrodo, kad mes žiūrovų nuvylėme, priešingai, dar daugiau susilaukėme paraginių ir toliau gyvuoti bei tobulėti.

Po sėkmingai pavykusio koncerto birželio 15 d. "Aukuras" dalyvavo antrajame daugiakultūriame dramos festivalyje Hamiltone, suvaidindamas Balio Sruogos 3 v. lyrinę dramą "Pavasario giesmė". Ir vėl mūsų iškilmieji teatro mylėtojai su rado laiko atsilankyti. Visuomet esame dėkingi nuolatiniams "Aukuro" rėmėjams, kurie atsilanko į kiekvieną mūsų pastatymą. Paskutiniai du pastatymai buvo ypač kruopščiai paruošti ir pavyzdinčiai atlikti. Vertintojas nepagalėjo komplimentų režisorei E. Dauguvietei-Kudabienei, aktoriams ir aplamai teigiamai įvertino visą "Pavasario giesmės" pastatymą. Po savaitės laiko daugiakultūriame žymenų įteikimo vakare paaiškėjo, kad už geriausią atliktą pirmąją Katrės vaidmenį iškiliosios aktorės žymeni buvo apdovanota Marija Kalvaitienė. Didžiuojamės ir sveikiname!

Kurie dar nesate matę veikalo "Ponios Dulskienės moralė", turėsite progą pamatyti rugšėjo 9 d., 4 v.p.p., Jaunimo Centre, Hamiltone. Su šiuo veikalu Amerikoje ir Kanadoje buvome visuomenės gerai įvertinti. Taip pat bus pakartotas vaikų vaidinimas "Žirgonė ir Gaile" lap-

kričio 11 d. Lietuvių Namuose, Toronte. Lapkričio 23 d. "Aukuro" sekstetas "Daina" pakviestas su poezija ir dainomis atlikti programą kariuomenės šventės proga į Delhi, Ont.

Sekanciais metais "Aukuras" minės 30 metų darbo sukaktį. Kviečiame visus buvusius aukuriečius ir bičiulius prisidėti prie iškilmingo šio teatro pagerbimo. Tais pačiais metais vyksimė ir V-tąją dramos teatrų festivalį Čikagoje. Visuomet jaučiame didelį trūkumą vyrų aktorių. Neatsisakykite prisidėti, nes nuo aktorių skaičiaus priklausys veikalo pasirinkimas. "Aukuro" režisore E. Dauguvietė-Kudabiene išvyko mėnesiui atostogų į Vankuverį. Ten aplankys sūnų Tomą su šeima ir sesutes JAV-se. Linkime mūsų darbščiajai režisorei laimingos kelionės ir gero poilsio! Tik jos dėka "Aukuro" veikla gyva.

Aukuriečiai nuolūdo netekę didelio savo scenos darbuotojo ir rėmėjo a.a. Algirdo Rickaus, juosio automobilio nelaimėje. Jo parodytas nuosirdumas ir meilė mūsų teatrui ilgai liks aukuriečių širdyse ir atminty.

Aukurietė

Kelioninis balansas

AL. GIMANTAS

Dar vis tebesitęsiant, tiesa, gerokai sušvelnėjusiom diskusijom apie tikslą ir naudą trumpadienių ekskursijų sovietinamam Lietuvon, pravartu pažūrėti į tų išvykų veidą "biznieriškų" žvilgsniu. Vadinasi, skaičiuokime, dėkime, pridėkime, ar atimkime konkrečius atvejus, dauginkime ar mažinkime, bet neatsisakykime paprasčiausios aritmetikos.

Štai vienas toks tautietis su 20 asmenų grupe vyko tėvynėn. Turėdamas aštrų žvilgsnį, neblogą atmintį, viską stebėdamas neužmerktomis akimis, — pirmojo būdingas išvadas. Pavyzdžiui, jo įsitikinimu, minėtoji grupė paliko giminačių ar artimųjų rankose maždaug 50.000 dolerių. Ton sumon įeitų visos atsivežtos materialinės dovanos, grynai pinigai, tiesiogiai atiduoti artimiesiems, pirktos dovanos tenykštėse krautuose. Taigi, nevisas pinigas tiesiogiai nuėjo oficialių krautuvių išdan.

Užmirštant materialines gėrybes, būtina pastebėti ir kitą "monetos pusę". To paties pažįstamo stebėjimo duomenimis pasikliaunant, artimųjų rankose ten liko bent 12 vakarietiškos muzikos plokštelių (jaunimas, sakoma, tiesiog "plėšosi" dėl jų), šešetas magnetofono juostų su "rock" ir "disco" naujausios mados garsais, keletas lietuviškos grožinės literatūros leidinių, keletas žurnalų, 8 maldaknygės, panašus skaičius Sv. Rašto knygų, visa eilė vaistų, kurių neįmanoma tenai gauti, neminint "džinsų", kišeninių kalkuliatorių, elektroninių laikrodžių, kaikiurių mašinų dalių

ir kitą "monetos pusę". To paties pažįstamo stebėjimo duomenimis pasikliaunant, artimųjų rankose ten liko bent 12 vakarietiškos muzikos plokštelių (jaunimas, sakoma, tiesiog "plėšosi" dėl jų), šešetas magnetofono juostų su "rock" ir "disco" naujausios mados garsais, keletas lietuviškos grožinės literatūros leidinių, keletas žurnalų, 8 maldaknygės, panašus skaičius Sv. Rašto knygų, visa eilė vaistų, kurių neįmanoma tenai gauti, neminint "džinsų", kišeninių kalkuliatorių, elektroninių laikrodžių, kaikiurių mašinų dalių

St. Catharines, Ont.

VESTUVES IR SUKAKTIS. Šiais metais įvyko 4 vestuvės: dr. V. Kuraičio, N. Gverzdzytės, V. Setikaitės ir K. Zubricko. A. ir O. Pamataičių 25 metų vedybinė sukaktis iškilmingai paminėta vokiečių salėje. Paminėtas O. Sakalauskienės vadienė. Ona ir Eugenijus Sakalauskai prieš kelierius metus atvyko iš Sudburo.

ORGANIZACINĖ VEIKLA. Bendruomenė, šaliai ir ramovėnui aktyviai veikia. Torontiškie tautinių šokių grupė "Atžalynas", vadovaujama S. Leparskienės ir p-lės Bumbulytės, Folk Arts festivalyje gegužės 23 d. daugiakultūrio centro salėje atliko programą lietuvių vakaronėje, kurioje dalyvavo daug kitataučių.

Inž. Stp. Setkus daug straipsnių parašė vietos dienraščiui "The St. Catharines Standard" apie sovietų žiaurumus okupuotoje Lietuvoje ir sovietų agentų veiklą laisvajame pasaulyje.

Liepos 29 d. iš St. Catharines daug svečių dalyvavo Wellando LB ruoštoje gegužinėje V. Bieliūno sodyboje. Ta proga Wellando LB pagerbė ir Onas. Iš St. Catharines dalyvavo Ona Sukienė ir Ona Meškauskienė. Buvo atvykę ir iš Toronto šaulių veikėjai P. ir L. Jonikai, kun. B. Mikalauskas, OFM. Dalyvavo ir kun. J. Liauba, OFM. Gegužinėje buvo surengta loterija "Laimės šulynis". Wellando LB pirm. V. Bieliūnas visus svečius pasveikino ir padėko-

jo už paramą.

S.m. rugpjūčio 26 d., 2 v.p.p. Niagaros pusiasalio ramovėnui ruošia tradicinę gegužinę V. Bieliūno sodyboje. Bus sportinis šaudymas, loterija — "Laimės šulynis". Šiam tikslui jau gauta stambi auksa iš P. ir J. Sidlauskų. J. Šarapnickas

Sudbury, Ontario

(Atkelta iš 5-to psl.)
tuvaits, palinkėta daug laimės asmeninėms gyvenime ir sėkmės bendruomeninėje lietuvių veikloje. Ta proga sveikinimo žodį tarė J. Kručas.

LSST MAIRONIO KUOPOS gegužinėje J. Labuckų sodyboje, Valcaron, Ont., dalyvavo šauliai, daug lietuvių ir svečių. Visi dalyviai labai džiaugėsi gražia, medžiais, valmėdžiais ir visų spalvų žydinčiomis gėlėmis apaugusia sodyba. Trumpą tėvynės prisiminimų poemą meniškai perskaitė Jadvyga Labuckienė. Visi šauliai ir šaulės padarė bendrą nuotrauką. A. Gataučio muzika linksminė dalyvius, o šaulių moterų pagaminti pietūs malšino alkį, baras galvino ištroškusius. Vyko loterija, kurios laimikius dovanavo: J. A. Gataučiai (2), J. Labuckienė, A. Kručienė, O. Stepienė, B. Stankienė, S. Podorienė. Šaulių Rinktinės "Vilnius" knygai leisti auksio V. Lumbis \$10. Taip pat gegužinės pėlnas bus skiriamas šiam leidiniui. Aukojusiems laimikius loterijai valdyba nuosirdžiai dėkoja. J. Kručas

Nauja Ontario 30% paskata investuoti į mažus verslus

Mažų verslamių plėtimo programa

Si nauja programa yra skirta skatinti privačiam investavimui į mažus verslus, visoje Ontario provincijoje sudarant Mažų Verslamių Plėtimo Bendroves (Small Business Development Corporations).

Paskata

Asmenys, kurie perka Mažų Verslamių Plėtimo Bendrovės šėrus (equity shares) gauna finansinę paramą iki 30%, o bendrovės — 30% mokestinių nuoskaitų. Iš investuoto \$1000 investuojantis asmuo gauna \$300 paramos, o bendrovės — \$300 mokestinių nuoskaitų iš Ontario Bendrovių Pajamų Mokesčių (Ontario Corporations Income Tax). Tai tiesioginis kelias, ir pajamų ministerija yra pasirošusi priimti prašymus.

Mažų Verslamių Plėtimo Bendrovės sudarymas

Asmuo, bendrovės arba asmenų grupė gali sudaryti Mažų Verslamių Plėtimo

Bendrovę investuoti į mažus verslus, jei išpildomos atitinkamos sąlygos.

Kreipkitės į mus

Pajamų ministerijos (Ministry of Revenue) tarnautojai yra pasirošę kalbėti su jumis, kaip sudaryti Mažų Verslamių Bendrovę ir kaip prašyti paramos arba mokestinių nuoskaitų.

Jeigu jums reikia informacijos arba pagalbos, skambinkite nemokamai mūsų Informacijos Centrai iš bet kurios Ontario vietovės:

- metropoliniame Toronte numeriu 965-8470
- 807-je srityje prašykite telefoniste numerio Zenith 8-2000
- visose kitose srityse skambinkite 1-800-268-7121

Lorne Maciek,
Minister of Revenue
Frank Miller,
Treasurer of Ontario
Larry Grossman,
Minister of Industry and Tourism

ALOYZAS BARONAS, romano "Laivai ir uostai" autorius, parašęs eilę ir kitų veikalų
Nuotr. A. Račkauskas

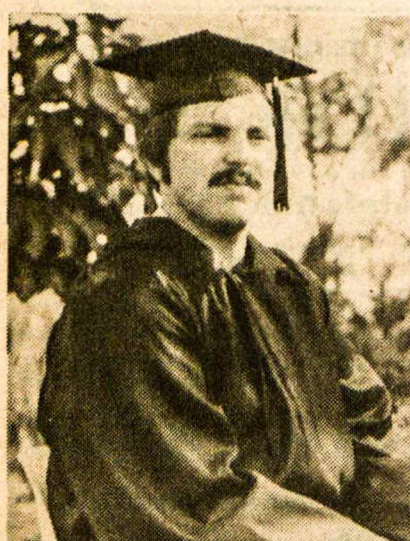
Lietuviška spalvinimo knyga

Naujesnių lietuviškųjų mokslo priemonių visada stokojam, tad kiekviena naujai pasirodanti tos rūšies iniciatyva yra sveikintina. Prie tokios sveikintinos iniciatyvos priklauso ir ką tik išėjusi iš spaudos "Mano lietuviška spalvinimo knyga" — du sasiuviniai po 32 psl.

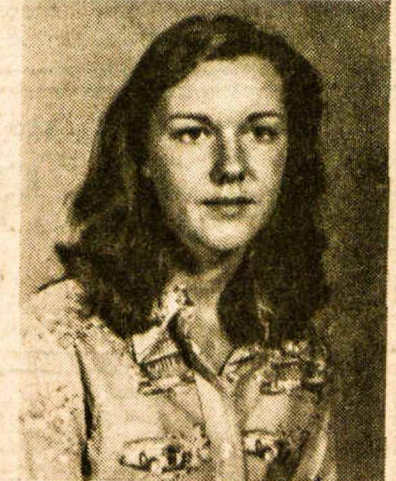
Jau vien tik pavardės abu sasiuvinius, mokytojai susidaro įspūdį, kad čia yra gerų, spalvavimui tinkamų piešinių, neblogų komentarių, bet trūksta vieno ir tai labai svarbaus dalyko, būtent, pedagoginės leidinio redakcijos. Šis pastarasis trūkumas paverčia sasiuvinius į atsiktinę mokslo priemonę, mažai tesungtą į vieną vietą.

Pradėkime verstis sasiuvinų lapus, vis turėdami galvoje, kad tai yra ne vadovėlis, o spalvavimo knyga, skirta vaikams iki 10 metų amžiaus, t.y. iki III-IV pradžios mokyklos skyriaus. Ta prasme antrojo sasiuvinio pirmoji pusė yra geriausia. Čia randame tam amžiui tinkamų paveikslėlių, kaip Velykų žiukis, margučiai, juosta, pasakų velnias ir pan. Labai įdomus ir ta prasme vienintelis yra antrojo sasiuvinio 3 psl. ant medinės lazdos jojančio vaiko palyginimas su pirmojo sasiuvinio 3 psl. spalvavimui skirtu Vyčio paveikslėliu.

Kiekvieno paveikslėlio kairėje pusėje yra įrašai — lietuviški ir angliški. Kam jie skirti? Atrodo, kad daugiau mokytojai, o ne vaikai, nes kuris gi lietuviškai mokantis I-II skyriaus vaikas galės pats suprasti: "Algiukas — Lietuvos Vytis ant savo arklio", arba angliškai: "Algis is a charging Lithuanian Knight". Paveikslų ir įrašų santykis metodiniu atžvilgiu žymiai pablogėja antrojo sasiuvinio dalyje, kur įrašuose lietuviškai ir angliškai aiškinama apie vaidinimą, lietuviškus kryžius, Palangos Juze, vaidilą ir pan. Tokie įrašai tinka ne mažiems vaikams skirtai spalvavimo knygai, bet vyresniųjų skyrių vadovėlių iliustracijoms.

RICARDAS-PETRAS RACINSKAS, 1979 m. baigęs inžineriją St. Peterburge, Floridoje, bakalauro laipsnį; pradėjo dirbti Dallas, Texas, JAV-se. Yra gimęs 1954 m. Sudburyje, kur lankė šeštadienį lietuvių mokyklą. Prieš ketverius metus vedė Danguolę Markėnaitę ir augina sūnų Jonuką. Sudburyje turi brolių Romą, psichologijos daktarą ir psichiatrines ligonines vedėją

ANGELE KRUCKAITĖ, baigusi Sudburyje Lasalle prancūzų gimnaziją gerais pažymiais. Gavo kasmetinę INCO bendrovės stipendiją \$2500, kol baigs universitetą. Studijas pradės sekančiais mokslo metais Toronto universitete, Victoria College. Šią vasarą gavo dar federacinės valdžios stipendiją \$800 ir išvyko į Montrealo universitetą prancūzų kalbos studijuoti. Be to, ji yra apdovanota ir kitais talenais — puikiai tapo paveikslus. Yra lankiusi šeštadienį lietuvių mokyklą, dalyvavusi tautinių šokių grupėje "Ramunėlė" ir lietuvių parapijos chore.

Romanas "Laivai ir uostai"

PR. NAUJOKAITIS

Aloyzas Baronas kurį laiką buvo vienas produktyviausių išėjusių lietuvių rašytojų. Tik šį kartą jo kūrybinėje biografijoje atsirado kiek ilgesnis tarpas. Romanas "Abraomas ir sūnus" išleistas 1973 m., po to dar išėjo novelių knyga "Silko tinklai" (1974). 1979 m. data išleistas naujas romanas "Laivai ir uostai".

Gal ir teisingai sakoma, kad gero rašytojo rankose visos temos geros. Tokias geras rankas turi ir A. Baronas. Šį kartą jis romanui pasirinko naujų lietuvių ateivių kūrimesi pradžia Amerikoje. Ta tema jau daug rašyta, bet A. Barono atžvilgis yra visai naujas. Patys įsikūrimo vargai ir rūpesčiai tėra tik fonas vidinių pergyvenimų atskleidimui.

Laimis Manikas atvyko į Ameriką pagal sutartį dirbti žemės ūkyje. Iš uosto jį pasiima senas lietuvis ūkininkas Mastauskas, jau virtęs John Masset. Ūkyje dar randa seną ūkininko žmoną ir dar apyjaunę merginą — dukterį Katlenę. Laimis yra Lietuvoje studijavęs agronomiją ir moka dirbti ūkio darbus, valdyti traktorių. Jis atsivežė pilną lagaminą lietuviškų knygų, bet jaučia, kad čia reikės nutolti nuo knygos, o gal ir nuo viso lietuviško gyvenimo, nuo kurio nebuvo nutoles Vokietijos stovyklose. Laimis jaučia, kad nušalime ūkyje jis nepriš, kad čia liks dirbti tik laikinai.

Katlenė palankuma Laimiui rodo nuo pat jo atvykimo dienos. Tačiau Lietuvoje liko Laimio žmona ir mažametis sūnus. Atrodo, dėlto jis Katlenę rodosi šaltokas. Senasis ūkininkas težino darbą ir beisolo rungtynes, rodomas per televiziją. Savo berniui jis yra patenkintas ir gal turi vilčių, kad jis taps jo žentu. Katlenės palankumas vienam Laimiui daro įtakos, bet jis atsimesa ištikimybės Odisejo keliones ir ryžtasi net pabėgti nuo Katlenės meilės tinklų į miestą. Nuvykęs į Čikagą pas ten pamažu įsikuriančią savo seserį, sužino iš motinos laiško, kad jo žmona Lietuvoje ištėkėjo už kito. Tas smūgis vėl jį parveja į ūkį. Dabar santykiai su Katlene vis gilėja. Pagaliau sužino, kad jo žmona žuvo motociklo nelaimėje.

Po tėvo mirties Katlenė paveldi ūkį. Jaunieji susituokia, parduoda ūkį ir rengiasi kurtis Floridoje — įsigyti viešbutį turistams. Taigi, Laimis atsiduria materialiai saugiame uoste, bet ar bus patenkintas ir dvasiniai polėkiai, taip ir lieka klausimas neatsakytas.

Laimio kaimynystėje pas lenką ūkininką bernauja naujasis ateivis Česlovas iš Zarasų krašto. Jis pamažu amerikėja ir lenkėja, nesulaikoma tolsta nuo savo tautos ir yra tuo visai patenkintas. Laimis dar išsilaiko augštesnėje pakopoje, bet Katlenės materializmas stipriai veikia ir jo dvasią. Laimio ir Katlenės istorija tėra vieno romano kreivė.

Sudėtingesnė kreivė yra jo sesers Liusės, radusios uostą Čikagos mieste. Iš Vokietijos stovyklų ji su ūve, dukrele ir berniuku atvyko pas juos iškvietusius nepažįstamus lietuvius — batusių Gučių ir jo žmoną. Simpatiški iškvietai kukliai, bet draugiškai atvykusius priima, apgyvendina atskirame jų namų butelyje. Liusės vyras Bernardas yra likęs Lietuvoje, ir žmona dažnai jį atsimena, jo ilgisi, jo atvykimo svajonėse laukia. Ji gauna darbą gumos fabrike, po kiek laiko perkeliama į to fabriko laboratoriją.

Buvusi dvarininkė uošvė Julijana restorane plauna indus. Tuo pamažu lauziamas jos išdidumas, paprasto darbininko-kumėčio, niekinimas.

Paauglė Jolanta gauna darbą krautuvėje, bet netrukus iš ten turi pasitraukti dėl bendradarbių pašių.

Jolantos sukilimu prieš motiną ir prieš senelę A. Baronas paliečia ir lietuviško jaunimo problemą. Jolantai vyresniųjų lietuvių susirinkimai neįdomūs, ir ji atvirai pasisako, kodėl jie neįdomūs. Tik gaila, kad rašytojas Jolantos nenuveda į psichologiskai neįjungia į lietuvių kultūros sūkurį.

Įdomus personažas yra Liusės svainis buvęs dramų aktorius Kazys. Jo lūpmis A. Baronas išsako jam įprastus samojus, sparnuotus, vaizdžius ir labai taiklius posakius. Kazys de-

klamuoja Sekspyrą, sugeba kritiškai vertinti gyvenimo reikišnius, bet jau yra tapęs alkoholio vergu.

Antrasis Liusės vyro brolis yra medicinos daktaras, jau spėjęs išlaikyti reikiamus egzaminus, bet per daug pamėgęs dolerį. Jis uždraudžia dukteriai Rūtai draugauti su buvusio mokytojo (dabar stoties prekių kroviko) sūnumi. Po kiek laiko Rūta pabėga iš namų ir išteka už kitataučio garažo darbininko. Daktaro buvimas romane jaučiamas tik iš tolo, jo charakteris atviriau neatskleistas.

Į Liusės gyvenimą dovanojis ir vaišėmis restoranuose braunasi donžuaniški polinkiai Gučiaus žentas italas Petučis. Jo draugystėje Liusė susiduria su moraline problema: ar yra prasme išsaugoti ištikimybę asmeniui, kurio nėra, ar verta aukoti jaunystę ir gyvenimo džiaugsmus, malonumus kažkokiai moralinei pareigai. Liusė nuo doros kelio, tiesa, nenuslysta, bet dažnai pagalvoja, gal ir negerai daro taip gyvendama.

A. Baronas yra rašytojas realistas. Jis atskleidžia šiame romane tokius žmones, tokį gyvenimą, koks yra tikrovėje. Iš paviršiaus atrodo toks nesudėtingas Laimio ir Katlenės romanukas, bet ir jame yra daug gėlmės. Apie vidinį veikėjų pasaulį daug nekalbama, bet tie taupūs vaizdai kaimo aplinkoje leidžia skaitytojui pajusti ir dvasinio gyvenimo gelmes, tam tikrą išsivio tragizmą, kultūrinę tuštumą, jos grėsmę.

Senieji ūkininkai mylėjo žemę (kad ir svetimo krašto), jaunųjų juodžemio trauka jau neberiša mistiniai ryšiai (Katlenė net negaila griaujamų trobų, kuriose ji užaugo). Liusės aplinka — miestai. Čia lengviau pritapti, jei tik uždirbi pakankamai dolerių. Bet ir čia susiduriame su skirtingu prisitaikymu: sunkiausia močiutei Julijai, nelengva ir Liusėi, Kazys niekad nepripas prieš išsivio gyvenimo, daktaras kals dolerį po dolerio, net prarad-

mas vaikus. Jolanta ir Rimas bus lietuviai amerikiečiai, kuriems svetimas kraštas savas.

Ankstesniuose raštuose A. Baronas mėgdavo žodžių gausą, kiek apkrautą visokiais reikalingais ir nereikalingais vaizdais stiliu. Dabar rašytojas pasidarė labai santūrus: žodžius tiesiog sveria, žiūrėdamas jų taiklumo. Tas santūrumas ypač ryškus naujų ateivių pasikalbėjimuose su senaisiais lietuviais Gučium, jo žmona ar ūkininku Masset.

Čia išrašome tik vieną A. Barono tautpaus, bet labai vaizdingo stiliaus pavyzdį:

Julijana sėdėjo virtuvėje. Jos kojos buvo ištinę, tikrai kaladings. Sėdėjo į dvarininkę buvo prisipirta ligos, bet ji tebebuvo išdidi ir neprarandanti valdingos nuotaikos, nors buvo momentų, kada ji bijojo savo sūnaus daktaro ir buvo momentų kada ji rodė išskirtinis meilės Jolantai ar Rimui, kurie už tai nerodė jokio dėkingumo. Jauni žmonės nemėgsta saldaus įkyrumo. Motina sėdėjo prie stalo ir vartė numestą pastą. Senė viska jau buvo peržiūrėjusi ir pamatė, kaip marti kriptelėjo paėmusi vieną voką. Senė puikiai žinojo, kad tai buvo Algimanto Martino laiškas. Julijana matė, kaip Liusė paraudo, atplėšė laiška ir senė iš marčios veido nesuprato kas laiške parašyta, tačiau pasakė pati Liusė: — Žada kurią dieną atvažiuoti. Dirba projektavimu įmonėje, labai gerai išsitaęs. — Taip jau ir siūlė? — nepatikėjo senė (235-36 psl.).

Knygos pradžia yra epiškai šaltoka, tačiau toliau atsiranda šilumos, išauga intriga. Įdėjinės prasmės suteikia pasakojimui ir taikliai parinktos citatos iš Homero "Odisejos". Tik kiek nemaloniai nutiekia daugybę skrybros klaidų (atrodo, kad autorius įtakos darė angliška skrybja). Šiaip romanas įdomus gyvais žmonėmis, keliamomis problemomis.

Aloyzas Baronas, LAIVAI IR UOSTAI. Romanas. Išleido Lietuviškos Knygos Klubas Čikagoje 1979 m., spausdino "Draugo" spaustuve. Viršelį nupiešė dail. Nijolė Vedegytė-Palubinskienė. Knyga turi 276 psl. Kaina — \$7.00.

Rašiusiems apie Putiną

Jau dvylika metų praslinko nuo V. Mykolaičio-Putino mirties. Per šį laikotarpį lietuviškoje spaudoje gausiai buvo paskelbta apie Velionį įdomios literatūrinės medžiagos bei gerų straipsnių. Visa tai dabar yra renkama ir komplektuojama į vieną knygą. Čia pateikiamas turimų straipsnių ir jų autorių sąrašas. Jeigu autoriai ar autoriai artimieji (tuo atveju, jei pats autorius jau būtų miręs) rastų reikalinga ką nors straipsniuose pakeisti, pataisyti ar papildyti, yra prašomi iki šių metų pabaigos atsiųsti knygos parengėjams žemiau nurodytu adresu. Straipsniai apie Putiną, išspausdinti atskiruose didesniuose leidiniuose, pvz. dr. J. Griniaus "Veidai ir problemos lietuvių literatūroje", M. Vaitkaus atsiminimuose, P. Orintaitės "Liepalotų medynuose", St. Santvaro "Ketvirtosios pradalėgės", ir numatytos išleisti knygos apimtį neįeina. (Leidiniai, išspausdinę medžiagą apie Putiną bus suminėti rengiamoj knygai). Taip pat maloniai prašomi tie straipsnių autoriai, kurie savo straipsnius yra pasirašę sutrumpintomis pavardėmis ar kriptonimais, pakeisti, jei tai yra galima, į pilną parašą.

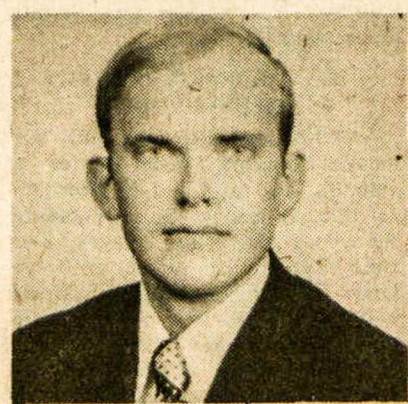
Siuo metu turimieji straipsniai iš lietuvių išeivijos spaudos: vysk. Vincentas Brizgys — "Laiškas lietuvių spaudai laisvame pasaulyje" ("Draugas"); J. Aistis — "Langas" ("Draugas"); Bern. Brazdionis — "V. Mykolaitis-Putinas — raudonspalvė aušra" ("Lietuvių Dienos"); K. Bradūnas — "Ar Putinas buvo užsidares" ("Draugas"); Vyt. A. Jonynas — "V. Mykolaitis-Putinas amžinybės palydėjas" ("Nepriklausoma Lietuva"); Vincas Kazokas — "Tauta gedi poeto" ir "V. Mykolaitis-Putinas — žmogus ir poetas" ("Mūsų Pastogė"); M. Krupavičius — "Vincui Mykolaičiui-Putinui mirus" ("Draugas"); Juozas Almis Jūragis — "Mažiau žinomas Putino knygos" ("Mūsų Pastogė"); J. B. — "Gelmių ir viršūnių poetas" ("Lietuvių Dienos"); St. Perminas — "Bolševikai ir V. Mykolaičio-Putino kūryba" ("Dirva"); Pr. Pusedžis — "Vincas Mykolaitis-Putinas 1893-1967" ("Tėviškės Aidai"); Bronys Raila — 1. "Didelis — per didelis", 2. "Kol skriaudėjai neužuo", 3. "Prie sukulto

puodo" ("Dirva"); Alė Rūta — "Iš atsiminimų" ("Draugas"); Juozas Slavenas — "Išsikiriantis balsas" ("Mūsų Pastogė"); A. Tyruolis — "Putino atminimui" ("Laiškai Lietuviams") ir "Iš atsiminimų apie Putiną" ("Draugas"); A. Vė. — "V. Mykolaitis-Putinas" ("Aidai"); Irena Trakelė — "Langas ir Poeto sielą" ("Metmenys"); Pranas Visvydas — "Svarus įnašas į mūsų literatūros kritiką" ("Draugas"); St. Vyckintas — "Putino žvilgsnis pro kalėjimo langą" ("Mūsų Pastogė"); Taura Zarankaitė — "Laisvė Putino lyrikai" ("Ateitis").

Neturint galimybės visą spaudą patikrinti ir visus straipsnius išrinkti, prašomi atsiųsti ir tie autoriai, kurie, jei tokių būtų, čia neįtrauktų.

Rašyti: M. Slavenienė, 25 Maranoa Street, Auburn, N.S.W., Australia, 2144.

M. Slavenienė

ALGIRDAS-FELIKSAS KASPARAS, 1977 m. baigęs Illinois-un-te biologiją, o 1979 m. — mediciną Guadalajaros-un-te, Meksikoje. Praktiką atliks JAV-se. Studijų metais Illinois-un-te gyvai reikiškes lietuviškoje veikloje

Atsiųsta paminėti

Stasys Maziliauskas, MERKELIS GIEDRAITIS. Žemaičių vyskupas, kunigaikštis, Vilniaus akademijos protektorius ir jo ypatingieji laikai. Keturių šimtų metų Vilniaus universiteto jubiliejui. Leidėjas — Amberland Publishing Co., 1813 Larchwood Ave., Troy, MI. 48064, USA.

Joseph Ehret, LITHUANIA — THE EUROPEAN ADAM. Translated from German by Algis Mickunas, Ph.D., Philosophy Department, Ohio University. Published by Kęstutis Jerome Butkus Foundation. Chicago 1979, 55 p., \$3.00. Address: Mrs. Antonia Butkus, 3440 W. 61 St., Chicago, Ill. 60629, USA.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

LIETUVIŲ DAILES VETERANAS

ADOMAS VARNAS mirė liepos 19 d. Čikagoje, š.m. sausio 1 d. atšventęs šimtąjį savo gimtadienį. Velionis dailę buvo studijavęs Petrapilyje, Krokovoje ir Zenevoje, kūrybinį kelią pradėjęs Sicilijos peizažais. Savo privačią dailės studiją atidarė 1920 m. Kaune. Vadovavo Lietuvių Meno Kūrėjų Draugijai, telkusiai įvairių sričių menininkus, kurių dėka gimė operos ir dramų teatras, pašybos kursai, vėliau išsivystė ir Kauno meno mokykla. A. Varnas Lietuvos pašto ženklų konkurse laimėjo tris premijas iš penkių, prižiūrėjo pirmųjų banknotinių pinigų spausdinimą Cėkoslovakijoje, rūpinosi jų projektinių piešinių paruošimu. Savo gilius pėdsakus yra palikęs ir tautodailės rinkime, ypač kryžių fotografavime. Dalį tų nuotraukų išleido dviejuose "Lietuvos kryžių" albumuose 1926 m. Dailės srityje daugiausia reikiškesi tapyboje, grafikoje, šaržuose. Į JAV kartu su kitais 1944 metų lietuvių karo pabėgėliais atvyko ir Čikagoje įsikūrė 1949 m. Čia taip pat reikiškesi ne tik dailėje, bet ir visuomeninėje veikloje. Atsisveikinimo akademijai su a. a. Varnu Čikagos Evans laidotuvių koplyčioje vadovavo inž. D. Adomaitis. Ji buvo pradėta kan. V. Zakarasko maldomis, giesmėmis "Marija, Marija". Kalbėtojų eilėse buvo gen. konsulė J. Daužvardienė, atstovavusi ir Lietuvos diplomatinės tarnybai, BALFo pirm. M. Rudienė, ALTOs atstovai J. Valaitis, Lietuvių Dailininkų Sąjungos — M. Šileikis, JAV Lietuvių Fondo — A. Bagdonas, lietuvių profesorius ir istorikų draugijų — B. Račkauskas, filatelistų draugijos "Lietuva" — J. Adomėnas, antrosios M. K. Čiurlionio galerijos — D. Adomaitis. Akademija užbaigta Lietuvos himnu. Velionis palaidotas liepos 23 d. iš Svč. M. Marijos gimimo parapijos šventovės Tautinėse Čikagos lietuvių kapinėse.

PENKTOJOJE TARPTAUTINĖJE

INŽINIERIŲ KONFERENCIJOJE Trondheime, Norvegijoje, rugpjūčio 13-17 d. d. buvo svarstomas įtvarų projektavimas arktinėse sąlygose. Kanados susisiekimo ministerijos jūrų skyriui joje atstovavo inž. Juozas V. Danys. Jis taipgi skaitė paskaitą apie žemos laivininkystės išvystimą šv. Lauryno upėje nuo Montreilio iki jos žiočių. Inž. J. V. Danys yra suprojektavęs daug įtvarų Kanados laivininkystei žiemą paloginti.

BALZEKO LIETUVIŲ KULTŪROS MUZEJUS Čikagoje išleis baltiečių menininkų metraščių, kurin bus įtraukti dailininkai, muzikai, aktoriai, fotografai bei kiti meno atstovai. Finansinė parama šiam leidiniui gauta iš Illinoiso Meno Tarybos. Metraščių bus išsintintinės amerikiečių bibliotekoms. Platesnių informacijų apie šį leidinį Čikagoje galima gauti, skambinant tel. 847-2441 muzėjui, prašant pakviesti Jean. Raštu kreipiamasi šiuo adresu: Art Directory, Balzekas Museum, 4012 Archer Ave., Chicago, Ill. 60632.

XXVI-SIS "SANTAROS-SVIESOS" suvažiavimas įvyks rugsėjo 6-9 d. d. Taboro Farmoje, Sodas, Mich. Pakaitas skaitys: Vincas Trumpa — "Laisvės našta", Kazys Almenas — "Kvantifikuotos rizikos problema demokratiniame santvarkėje", Alina Stankienė — "Literatūros kritikos laimėjimai dabartinėje Lietuvoje", Algis Mackūnas — "Liberalizmas bei dabartinės jo itakos žmogaus teisių sampratai", Vincas Rastenis — "Tauta — aplinkos ugdymo žmonių bendruomenė", Eglė Zygaite — "1529 m. Lietuvos statusas kaip etnografinis dokumentas", Ilona Gražytė-Maziliauskienė — "Romualdo Lankausko prozinė kūryba", Violeta Kleterienė — "Literatūrinė literatūros Lankų kritika šiandieniniame žvilgsniu", apie savo kūrybą kalbės du dailininkai — Aleksandra Kašubienė ir Pranas Gailius. Algimantui Mackui skirtame vakare žodį apie jo kūrybą tars ir savo kūrinius skaitys poetai — Zilvė Bilaišytė, Liūnė Sutema, Henrikas Nagys. Koncertinę lietuviškos muzikos programą atliks čikagiečiai solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, jn traukę Feliksą Bajorą ir Dariaus Lapinsko kompozicijas. Specialiu kalbėtoju į šį suvažiavimą yra pakviestas Aleksandras Ginzburgas.

JAV LB KULTŪROS TARYBA KŪRYBINĖ 1978 metų 1.000 dolerių premiją paskyrė čikagiečių aktoriui ir dail. Jonui Kelečiui už jo dramų vakarus įvairiose JAV ir net Kanados lietuvių kolonijose. Premijos mceenatas — JAV Lietuvių Fondas. Premija įteikiu numatoma J. Kelečiaus rečitalyje spalio 21 d. Čikagos Jaunimo Centre.

LIETUVIŲ FOTO ARCHYVAS, vadovaujamas fotomenininko Algimanto Kezio, šį, yra nutaręs filme įamžinti poetą Bernardą Brazdionį. Aukas filmo išlaidoms padengti telkia JAV LB Vakary apgyrda. Jų ypač laukiama iš Kalifornijos lietuvių, kurių eilėms palikuos Kalifornijoje gyvenantis poetas. Aukus prašoma siųsti: Mr. A. Adomėnas, 841 6 St., Apt. A, Santa Monica, Cal. 90403.

RESPUBLIKINĖS 1979 M. LITE-

RATOROS IR MENO PREMIJOS paskirtos A. Maldonui — už poezijos knygą "Rytas vakaras", J. Strielkūnui — už eilėraščių rinkinį "Varpo kėlimas", V. Žilinskaitėi — už knygą vaikams "Robotas ir peteliškė", K. Ambrazui — už knygas "Kritikos etudai" ir "Pažangioji lietuvių kritika", Vilniaus styginių kvarteto nariams A. Vainiūnaitėi, P. Kuncai, D. Katkui, A. Vasiliauskui — už koncertines lietuvių kompozitorių kūrinių programas, vyr. rež. P. Gaidžiui — už J. Marcinkevičiaus "Mindaugo", "Mažvydo", V. Viešnevs banknotinių pinigų spausdinimą Cėkoslovakijoje, rūpinosi jų projektinių piešinių paruošimu. Savo gilius pėdsakus yra palikęs ir tautodailės rinkime, ypač kryžių fotografavime. Dalį tų nuotraukų išleido dviejuose "Lietuvos kryžių" albumuose 1926 m. Dailės srityje daugiausia reikiškesi tapyboje, grafikoje, šaržuose. Į JAV kartu su kitais 1944 metų lietuvių karo pabėgėliais atvyko ir Čikagoje įsikūrė 1949 m. Čia taip pat reikiškesi ne tik dailėje, bet ir visuomeninėje veikloje. Atsisveikinimo akademijai su a. a. Varnu Čikagos Evans laidotuvių koplyčioje vadovavo inž. D. Adomaitis. Ji buvo pradėta kan. V. Zakarasko maldomis, giesmėmis "Marija, Marija". Kalbėtojų eilėse buvo gen. konsulė J. Daužvardienė, atstovavusi ir Lietuvos diplomatinės tarnybai, BALFo pirm. M. Rudienė, ALTOs atstovai J. Valaitis, Lietuvių Dailininkų Sąjungos — M. Šileikis, JAV Lietuvių Fondo — A. Bagdonas, lietuvių profesorius ir istorikų draugijų — B. Račkauskas, filatelistų draugijos "Lietuva" — J. Adomėnas, antrosios M. K. Čiurlionio galerijos — D. Adomaitis. Akademija užbaigta Lietuvos himnu. Velionis palaidotas liepos 23 d. iš Svč. M. Marijos gimimo parapijos šventovės Tautinėse Čikagos lietuvių kapinėse.

RASYTOJA PETRA VAICIUNA gimtadienio proga kasmet liepos 11 d. prisimena jonavičiai, susirinkę gimtojoje sodyboje Piliakalniuose, kur būna įteikiamos jo vardo konkurso premijos Jonavos rajono mokyklų literatams. Siemetine laureate tapo Jonavos III vidurinės mokyklos abiturientė Vitalija Vosyliūtė, laimėjusi didįjį Panoterių mokyklos prizą ir ažuolo lapų vainiką. Laikraščio "Jonavos Balsas" diplomai įteikti Jonavos IV vidurinės mokyklos abiturientėi Audrai Mikštaitėi ir Iriai Nesterovai, paskatinamasis diplom — Panoterių vidurinės mokyklos atstovei Aušrai Gečiauskaitėi. Jaunųjų literatų šventėje dalyvavo svečiai iš Vilniaus — dramų veteranė T. Vaičiūnienė — velionies našlė, literatūros kritikas J. Lankutis, rašytojas J. Būtenas, poetas J. Gralčiūnas, meninė programą atlikę J. Taltai-Kelpšos muzikos mokyklės moksleiviai.

TRAKUOSE BUVO SURENGTAS

tradicinis kaimo kapelių konkursas, kuriame varžytai dėl "Trakų pilies" prizo. Jį laimėjo kompoz. J. Gaižausko vadovaujama Trakų rajono kultūros namų kapela "Galvė". Miestų grupėje į vieta teko Vilniaus troleibus valdybos kapelai su vadovu F. Kalpu. Kaimo atstovų grupėje į vietą išsikovoj J. Mačiaus vadovaujama Panevėžio rajono Paežerio kolchozo kapela.

KAUNO DRAMOS TEATRAS, užbaigęs sėkmingas gastroles Vilniuje, šį rudenį pradės 60-tąjį savo veiklos sezoną. Teatro jubiliejui rež. Jonas Vaitkus paruoš H. Ibseno dramą "Statytojas Golsnessas", savo paties parašytas G. Boccaccio "Dekameroną" ir V. Krėvės "Šarūno" inscenizacijas. Jaunasis rež. Gytis Padegimas, neseniai išjungęs į teatrą, repertuarą papildys J. Grušo "Gintarinė vila".

ALGIRDAS VYZINTO monografija "Jonas Svėdas" išleido "Vaga" 1978 m., kai buvo minimas šio liaudies muzikos propaguotojo septyniasdešimties gimtadienis. Autorius monografijon sutelkė J. Svėdo teorinius medetodinius darbus, amžininkų atsiminimus. Skyriuje "Dainų ir šokių liaudies ansamblio įsteigėjas ir vadovas" objektyviai nagrinėjami pirmieji J. Svėdo suorganizuoto liaudies ansamblio žingsniai, paliečiami P. Stepiulo, P. Samučio, P. Kupčiko, P. Servos, J. Lingio bei kitų ansamblių veikla. Kūrinį analizę pateikiamas skyrius "J. Svėdo kūrybos bei dabartinės jo itakos žmogaus teisių sampratai", Vincas Rastenis — "Tauta — aplinkos ugdymo žmonių bendruomenė", Eglė Zygaite — "1529 m. Lietuvos statusas kaip etnografinis dokumentas", Ilona Gražytė-Maziliauskienė — "Romualdo Lankausko prozinė kūryba", Violeta Kleterienė — "Literatūrinė literatūros Lankų kritika šiandieniniame žvilgsniu", apie savo kūrybą kalbės du dailininkai — Aleksandra Kašubienė ir Pranas Gailius. Algimantui Mackui skirtame vakare žodį apie jo kūrybą tars ir savo kūrinius skaitys poetai — Zilvė Bilaišytė, Liūnė Sutema, Henrikas Nagys. Koncertinę lietuviškos muzikos programą atliks čikagiečiai solistai Nerija Linkevičiūtė ir Bernardas Prapuolenis, jn traukę Feliksą Bajorą ir Dariaus Lapinsko kompozicijas. Specialiu kalbėtoju į šį suvažiavimą yra pakviestas Aleksandras Ginzburgas.

KAMERINIS CHORINIS DRAUGIOS CHORAS Leningrade, vadovaujamas V. Nestorovo, į savo koncertą įtraukė pirmą kartą atliekamą naująsias vilniečio V. Barkausko kompoziciją "Poema-miržas kameriniam chorui ir styginiam koncertui", sukurta pagal Dantės "Dieviškosios komedijos" XI dalį.

SIMFONINIS MASKVOS TELE-VIZIJOS IR RADIO ORKESTRAS gastroliavo Cėkoslovakijoje su savo vadovu P. Fedosejevu. Tris šio orkestro koncertus "Prahos pasavario" festivalyje, Ostravoje ir Prėsove dirigavo vilnietis J. Domarkas. Jų programose buvo J. Šibeljaus "Smuiko koncertas" su sol. A. Korsakovu ir P. Čaikovskio "Penktoji simfonija".

GUDIJOS MOKSLŲ AKADEMIJOS metotyros, etnografijos ir tautosakos instituto ekspedicijoje į Doksčius bei Vilniaus rajonus dalyvavo Lietuvos Mokslų Akademijos lietuvių kalbos ir literatūros instituto tautosakos skyriaus atstovė Vanda Misičienė. Renkant gudų dainas, pasakas, mįsles, buvo krepiamas dėmesys j tas, kurios panašios ar žinomos ir lietuviams. Daugiausia tokių panašumų buvo rasta senose rugpjūtines, kalendorinių apeigų, vestuvines ir našlaičių dainose.

V. Kst.

Lietuviai Čikagoje

K. A. SAULAITIS

SPAUDOS KONFERENCIJA apie ką tik pasibaigusį IV Pasaulio Lietuvių Jaunimo Kongresą rugpjūčio 3 d. sukvietė PLB pirm. V. Kamantas. Apie 30 asmenų — korespondentų, PLB valdybos narių, Lietuvių Fondo atstovų — išgirdo kone trijų valandų pranešimus, pasisakymus ir diskusijas. PLB išd. M. Silkaitis paaiškino, kad iš planuotų surinkti \$90,000 gauta \$75,000, bet ateinančiam kongresui rengti, PLJS veiklai ir bendriems jaunimo reikams liks numatyta suma — apie \$30,000. Anglijoje ir Vokietijoje surinkta suma prieš kongresą liks ten jaunimo veiklai palaikyti. Lapkričio mėn. PLB valdyba jau turės paruoštą apyskaitą.

JAV LB Vidurio Vakarų apygardos pirm. K. Laukaitis pastebėjo, kad spaudoje ligi šiol netaip daug žinių apie kongresą buvo. Europoje kiekvienas lietuviškas laikraštis turėjo savo korespondentus, bet šie, būdami tarp veikliausių kongreso dalyvių, nesukubo parašyti. Iš kongreso kasdien telefonu buvo perduotos žinios, pasikalbėjimai bei magnetofoniniai įrašai „Amerikos Balsui“, „Laisvės Radijui“ ir Vatikano radijui, kurie tas žinias sluntė į Lietuvą.

Su PLB valdybos vicepirm. kun. A. Saulaičiu peržvelgęs PLJK eiga, V. Kamantas trūkumus kongrese priskyrė daugiau technikai pusei — transportui, informacijai, laiko suksirymui. Jam posėdžiuose kongresas atstovai atradę panašius į tėvus, kurie PLB ar kraštų LB seimuose panašiai svarsto. Šio kongreso nutarimai esą labiau deklaracijos, rodančios, ką jaunimas tiki, ko viliasi, negu aiškus veiklos planas. Taip ir studijų dienos rengėjai rikiavo savaitę trukusias svarstynes — naujai įprasminti jaunimo dalyvavimą išvilyje veikloje.

Pasikalbėjimo klausytojai prašė kritiško žvilgsnio, kad ateinančiam kongresui būtų galima neotubulumus išlyginti. Tarp kitų pastabų: „Lietuvoje laiko stebuklu, kad buvo jaunimo kongresas surengtas“, „kongresas jaunime sulaužė paparinį akiratį“, „mes turime nepaprastai daug puikaus jaunimo“, „kiekvienas kongresas jaunimui duoda labai daug gero“. V. Kamantas ypatingai dėkojo „American Travel Service“ — L. Luneckienės atstovautam kelionių biurui, kuris daugumą kelionių su tvarkė, ir jaunimo kongreso rėmėjams (per kongreso atidarymą stovykloje jaunimas labai plojo Anglijos tūkstantininkui p. Liūdžiui, kuris prie garbės stalo simbolizškai atstovavo visiems aukotojams). Kongrese visą laiką dalyvavo PLB pirmininkas ir Kanados LB pirm. J. R. Simanavičius, kurie asmeniškai kalbėjo ir tarėsi su įvairių kraštų atstovais, užmegždami ryšius ateities veiklai. Abu dalyvavo Europos LB pirmininkų pasitarime Belgijoje, Europos lietuvių studijų savaitės metu.

DAINA KOJELYTĖ rugpjūčio 1 d. parskrido iš Brazilijos, kurio mėnesiui Ateitininkų Federacija ją siuntė talkinti žiemos stovykloje. Būdama PLB valdybos narė, ji taip pat posėdžiavo su Brazilijos LB valdyba ir taryba.

RAKO STOVYKLAVIETĖ liepos 7-21 d.d. stovyklavo 80 „Aušros Vartų“ tunto skaučių „Gijos“ vardu

pavadintoje stovykloje, 81 Kernavės tunto skautė „Nijolės Sadūnaitės“ stovykloje, 33 Nerijos jūrų skaučių tunto „Ventės“ stovykloje ir 130 „Lituanika 30“ stovykloje. „Aušros Vartams“ ir skautų „Lituanikai“ tai buvo trisdešimtosios stovyklos, o Nerijai — dešimtoji. Stovykloms vadovavo: Regina Kučienė, Marytė Utz, Birutė Vindašienė ir Antanas Pauzuolis. Dalyvavo didesnė grupė iš Detroito, Daina Didžiulytė su Diana Stasiukynaitė iš Kolumbijos, keli stovyklautojai iš tolimesnių vietovių.

JŪROS DIENĄ — Detroito, Cicero ir Čikagos jūrų šaulių kuopų metinė šventė liepos 7-8 d.d. Union Pier vietovėje surengė gen. T. Daukanto kuopa su pirm. E. Vengiansku. Apeigose, pamaldose, valisėse dalyvavo apie 200 asmenų. 1980 m. Jūros Dieną rengs Cicero „Klaipėdos“ kuopa.

PAVERGTU TAUTŲ SAVAITĖS demonstracijoje prie Čikagos rotušės liepos 21 d. dalyvavo per 1000 asmenų. Komiteto pirm. V. Vikšninis pradėjo kalbas, prezidento, gubernatoriaus proklamacijas. Kalbėjo kongreso atstovai Hyda ir Annunzio, Lietuvos garbės gen. konsulė Juzė Daužvardienė ir kiti. Labiausiai plovta distiditui V. Morozui, kuris buvo pagerbtas vakarienėje su 900 dalyvių.

LIEUVIŲ FONDAS rengiasi išleisti vardyną su LF kūrimosi istorija ir nuolatinės paramos lietuviškai veiklai aprašymu. Iš anksto užsakiusieji vardyną gaus už \$15. Būsiąs gausiai iliustruotas.

GEN. KONSULĖ JUZĖ DAUŽVARDIENĖ savo amžiaus 70 m. proga buvo pagerbta Čikagos Lietuvių Moterų Klubu surengtos valisės, kuriose buvo per 400 asmenų. Lietuvos garbės konsulė sveikino gubernatoriaus, apylinkės, Čikagos arkivyskopo kardinolo atstovai, o meining programą atliko sol. A. Brazis, O. Mikulskienės kanklininkės iš Klevlando ir debutantės su tautiniais šokiais. Be visų konsulinų ir visuomeninių pataravimų, kuriuos su žmonos talka atlikdavo kons. a.a. Petras Daužvardis, o dabar Juzė Daužvardienė, ji turbūt buvo įtakingiausias asmuo šiaudiniukų menul atkurti ir populiarinti (beveik 40 metų miesto mokslo muzėjuje būna įrengta lietuviška eglutė). Jau septintoji lietuviškų valgių laida sparčiai parduodama. Čikagos Lietuvių organizacijos ypač vertina kons. Daužvardienę už jos dalyvavimą įvairiuose renginiuose su talkiniais paruoštu sklandžiu žodžiu. Telefonu ir asmeniškai ji telkia daug žinių apie Lietuvą ir lietuvių į konsulatą besikreipiantiems asmenims.

Optical Studio
OKULISTAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,
Toronto, Ont. M6P 1A7
(prieš Lietuvių Namus)
Telefonas 535-6252
Greitas pataravimas, neaugstos kainos. Gaunami kontakto lęšiai (contact lenses).

Viešėdami Čikagoje, neužmirškite aplankyti

N. ir J. VAZNELIŲ

Gifts International Inc.
2501 W 71st STREET,
CHICAGO, ILL. 60629
Telefonas 471-1424
Čia gausite lietuviškų knygų, plokštelių, odos, medžio dirbinių. Ypač didelį gintaro išdirbinių pasirinkimas.

FRANK BARAUSKAS LTD., Realtor
3828 BLOOR STREET WEST, ISLINGTON, ONTARIO
• NAMAI
• VASARINIAMIAI
• UKIAI
STAYNER, Springhurst,
Wasaga, Collingwood
(705) 445-8819
atstovas MARIO TURCO
ISTAIGOS 233-3323 NAMŲ 743-0100

BALTIC EXPORTING CO.
Siuntiniai į Baltijos kraštus ir Sov. Sąjungą
• Prilame užsakymus ir maisto siuntinių iš Danijos.
• Turime įvairių medžiagų ir kitų prekių, tinkamų siuntimui
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. (po 5 v.p.p. susitarus telefonu);
šeštadieniais 9 v.r. — 4.30 v.p.p.; trečiadieniais uždaryta
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5
Telefonas 531-3098 Savininkai S. ir F. Janavičiai

DRAUDA
BALIO MASKELIŪNO
INSURANCE AGENCY LTD.
Tel. 251-4864, 251-4025, 251-4824 • Namų: 277-0814
2405 Lakeshore Boulevard West, Suite 403
Toronto, Ontario M8V 1C6
YISŲ RŪSIŲ DRAUDA • 20 METŲ PATIRTIS
• ĮVAIRIŲ DRAUDOS BENDROVIŲ ATSTOVYBĖ •

Edmonton, Alberta

GEGUŽINĖ, surengta Lietuvių B-nės pastangomis, įvyko liepos 22, sekmadienį, Vern's ūkelyje, apie 10 mylių į pietus nuo Edmontono. Buvo malonu sutikti senus draugus bei pažįstamus, pabuvoti gamtoje, pasiklausyti gražios lietuviškos bei populiarios muzikos, gerai perduotos garsiaikalbiu, bei pasportuoti žaidžiant tinklinį ar beisbolą. Troškuliui apmąšinti veikė bufetas, o pasportavus gryname ore alkui apraminti buvo paruošta puiki vakarienė (ačiū už pastangas Ritai Burbulevičiūtei ir Angelei Augytei). Nors oras buvo gana gražus, dalyvių tačiau buvo palyginti maža — apie 40 asmenų. Retėja mūsų gretos, ar tik chroniška kaikiurių apatija?

TEKLE KAIRIENĖ, ankstyvesnės imigracijos tautietė, mirė š.m. liepos 22 d., sulaukusi 82 metų amžiaus. Velionė paliko nuliūdime sūnų Bronių Edmontone, dukteris — Bernie Mallory ir Gloriją Tibbs — San Franciske, JAV, 8 anūkus ir vieną proanūkį. Laidotuvių apeigas atliko kun. E. McCarty Park Memorial Chapel laidotuvių namuose liepos 24 d. Velionė palaidota liepos 25 d. 500 km. į šiaurę nuo Edmontono, Spirit River miestelio kapuose. Nuosirdi užuojauta visai Velionės giminei. Dobilas

Vancouver, B.C.

„KARALISKAME TRAUKINYJE“. Liepos 22, sekmadienį, Vancouverio ir jo apylinkių lietuvių Mėdžiotojų ir Meškeriojų Klubas „Bebras“ suruošė savo nariams ir jų svečiams puikią išvyką gariniu traukiniu į Squamish miestelį. Jis yra apie 66 km į šiaurę nuo Vancouverio, prie Hove Sound sąsiaurio krantų. Tos išvykos svarbiausia atrakcija buvo „The Royal Hudson“ turistinis traukinys, kurį traukė vieništelis S. Amerikoje išlikęs garinis garvežys. Tas traukinys 1939 m. vežiojo Kanadoje Anglijos karalių su karaliene ir nuo to laiko gavo vardą „The Royal Hudson Nr. 2860“. Atsiradus dizelinams garvežiams, „The Royal Hudson“ buvo išimtas iš apyvartos. 1974 m. jis buvo pagrindinai atnaujintas. Dabar jo pagrindinė stovėjimo vieta yra šiaurės Vancouverio geležinkelio stotis, iš kur tik vasaros metu vežioja gausius turistus į Squamish ir atgal.

Kelias iki ten eina palei Hove Sound krantus, kur matosi visokių rūšių laivų ir laivelių, daug miškais apaugusių salų ir snieguotoms viršūnėms kalnų. Traukinys eina labai lėtu greičiu, nes jam tenka padaryti daugybę vingių ir prailsti per 6 tunelius. Turistams su foto aparatais čia geriausia proga padaryti retų ir jdomių nuotraukų. Neatsilikti ir „Bebro“ klubo nariai, dalyvaujanti priziniame foto lenktyniavime. Nors tas traukinys turėjo apie 30 keleivinių vagonų, bet turistų buvo perpildytas, o kaikas ir visai į jį nepateko. Tik deka mūsų klubo pirm. Vinco Skabeikiui visi ekskursijoje dalyvavę nariai rado rezervuotas vietas. „Bebro“ narių tarpe matėsi ir svečių iš Hamiltono, Toronto, Edmontono.

Linksmi pašnekesiai, juokas ir anekdotai skambėjo vagono lietuvių kalba ir 2 val. kelionė atrodė per trumpa. Nedideliame Squamish miestely vietiniai krautuviniai, viešbučiai, restoranai bei kavinių savininkai jau laukė turistų. Ir lietuviški „bebrai“ sugužėjo į vieno viešbučio salę, kur, pasinaudodami paruoštu bufetiniu stalu, skaniai pasivažiavo.

Grįžtant namo klubo pirm. V. Skabeikis su ponia pakvietė klubo narius pas save „atsigaiviniimui“. Jie turi puikią rezidenciją V. Vancouveryje ant pat English Bay kranto. Už jų sodo tvoros — gražus paplūdimys, kuris tuo metu buvo pilnas turistų.

Teko atsisveikinti malonius šeiminkus ir, padėkojus už išpuodingą bei jaukią išvyką, skirstytis namų link. V.

ŠYPSENOS

Atviras pasikalbėjimas

Dvi merginos, kurios rengiasi ištėkėti, kalbasi apie savo sužadėtinius.

— Manasis yra tikrai nepaprastas; darbštus ir tvirtu būdo, žino ko nori ir įvykdo ką nori.

— Maniškis — dar geresnis.

Parinko Pr. Alš.

THE PORTRAIT GALLERY

Lietuvis fotografas
Petras Žemaitis,

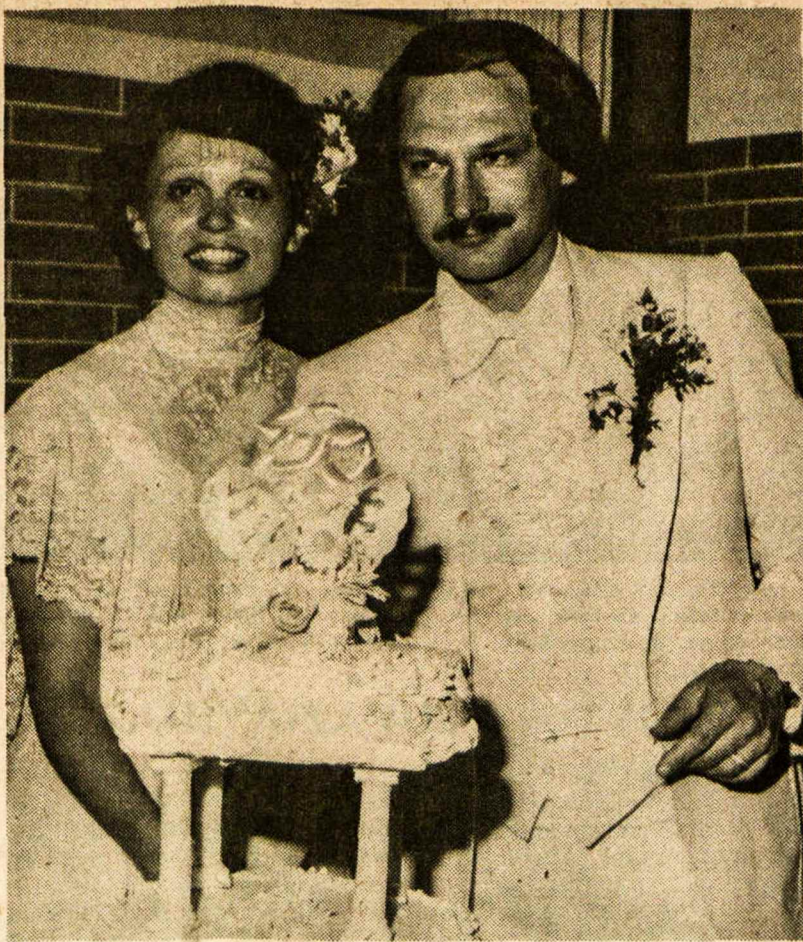
Specialistas portretų, vestuvinių ir vaikų nuotraukų. Įreminimai

ADRESAS: 31 King Street, Weston, Ontario (Market Place)
Tel. 249-3177, po 6 valandos vakaro 248-9564

V. BAČĖNAS

All Seasons Travel, B.D.

1551 Bloor Street West,
TORONTO, ONTARIO M6P 1A5

NIJOLĖ MAINELYTĖ ir ALGIS RUKSENAS, susituokę Klevlande. Nuotaka yra „Grandinėls“ šokėja, o jaunavedys — žurnalistas, parasęs knygą apie Simą Kudirką „Day of Shame“
Nuotr. J. Garlos

DŽIAUGSMO IR NUOVARGIO DIENOS

(Atkelta iš 1-mo psl.)

busų kelionių. Ilgai netrukus šis susibūrimas visus išbudino ir atgaivino.

Baigiamosios iškilmės

Liepos 27 d. įvyko jaunų kūrėjų vakaras, kuriame dalyvavo 20 muzikų, deklamuotojų, dainininkų ir pan. Iš Kalgario, Kanados, Veronika Krausaitė labai gražiai paskambino pianinu, o Regina Giniotienė iš Toronto pasirodė su išraiškos šokių. Tikrai įdomiai pasirodė neseniai iš Lietuvos atvažiavęs ir Švediją Arkadijus Vinokuras, kuris išpuodingai atliko pantomimą.

Sekandį dieną įvyko oficialus IV PLJ Kongreso uždarymas ir studijų dienų nutarimų paskelbimas. Paskaitą skaityė Vincas Bartusevičius, kuris davė bendrą studijų dienų vaizdą, o Kęstutis Ivinskis kalbėjo vokiškai. Gabija Juozapavičiūtė savo paskutinę pareigą atliko kaip Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungos pirmininkė, supažindindama su naujuoju pirmininku Gintaru Aukštuoliu.

Kalbėjo ir kiti, įskaitant vyskupą A. Deksnį, kuris pranešė, kad neseniai gavo telegramą iš Sv. Tėvo, sveikinusio IV PLJ Kongresą.

PLB pirm. V. Kamantas sveikino visus atvykusius ir taip pat įteikė PLB dovanėles tiems, kurie daugiausia prisidėjo prie IV PLJ Kongreso eigos, būtent, ruošos komitetui, PLJS pirm. Gabijai Juozapavičiūtei, studijų dienų prezidiumui ir visų kraštų atstovams.

Išpuodingoje uždarymo koncerto programoje dalyvavo Richardas Daunoras, Raminta Lampasytė, Toronto „Volungė“ ir Bostono etnografinis ansamblis. Tą vakarą kongreso dalyviai ir visi kiti, nuvykę į Frankfurą, linksmos uždarymo šokiuose.

Sekantį rytą įvyko gražios koncelebracinės Mišios, kuriose jaunimas įvairiais prasmingais būdais dalyvavo. Po Mišių jaunimo kongresas baigėsi. Visas jaunimas liūdnais veidais pra-

Jis irgi žino ko nori, bet atlieka tai ko aš noriu.

• Kantrybė yra kartus augalas, bet jo vaisiai saldūs (vokiečių priežodis).

Tėviškės Žiburiai • 1979. VIII. 23 — Nr. 33-34 (1540-1541) • psl. 9

Kanados įvykiai

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Šis planas bus įgyvendintas iki 1983 m. ir tada kasmet valdžios išlaidas sumažins maždaug \$2 milijonais. Apie 20.000 tarnautojų atsidurs privačių bendrovių valdose, joms pardavus valdiškąsias. Tokių valdinių bendrovių Kanada dabar turi daugiau kaip 400. Numatytų parduoti sąrašas bus paskelbtas vėliau. S. Stevens taipgi planuoja kiekvienus tris iš valdinės tarnybos pasitraukiančius tarnautojus pakeisti tik dviem naujai pasamdymais. Tokiu būdu tarnautojų skaičius sumažės dar 35.000. Paskutinis sumažinimas 5.000 bus įvykdytas 1983 m. įsakų valdžios įstaigoms savo štabus apkarpyti 17%. Pasak S. Stevens, net 50% visų valdžios tarnautojų dabar priklauso krašto apsaugos, pajamų, pašto, RCMP policijos ir kalėjimų skyriams. Jiems ir teks pagrindiniai tarnautojų mažinimo apkarpymai.

Ontario premjeras W. Davis, prieš išvykdamas į Kanados provincinių premjerų konferenciją Kvebeke, paskelbė specialų pranešimą dėl Albertos bei Saskatchewano naftos ir natūralių dujų kainų reguliavimo. Statinė kanadiškos naftos vietinei rinkai dabar parduodama už \$13.75, kai tuo tarpu už užsienio naftą tenka mokėti nuo \$20 iki \$27. Kanados premjero J. Clarko vyriausybė buvo pritarusi apie kainų sulyginimą. W. Davis siūlo, jeigu statinė naftos būtų pabranginta daugiau kaip \$2, sudaryti specialų valstybinį fondą, kurin atitinkamas sumas iš gauto pabranginimo nukreiptų naftos bendrovės, ją parduodančios provincijos ir mokesčių gaudanti federacinė vyriausybė. To fondų doleriai turėtų būti paskirstyti naftą perkančioms provincijoms. Albertos vyriausybė tautiniame palikimo fonde jau turi sutelkusi beveik \$5 milijonus iš gautų už naftą pajamų. Pasak premjero W. Davis, 29% to fondo sudaro iš Ontario už naftą gauti doleriai. Premjero W. Davis pasiūlymą, dar prieš konferencijai prasidedant, griežtai atmetė Albertos premjeras P. Lougheedas. Pasak jo aritmetikos, Alberta Kanados provincijoms nuo 1974 m. sutalpė \$15 milijonų, savo naftą parduodama žemesnėmis kainomis nei užsieninėms. Tautinio palikimo fondan įnešti doleriai ateityje bus panaudoti kitoms pramonės šakoms, kai Alberto išseks naftos šaltiniai. Kanados konfederacija yra suteikusi tei-

sę provincijoms savo nuožūra tvarkyti visus žemės turtus. Ontario premjero W. Davis apskaičiavimu, jeigu federacinė vyriausybė leis sekančiais metais padidinti naftos kainas \$5 už statinę, ją tiekiančios provincijos savo metines pajamas pasididins \$2,2 milijono, naftos bendrovės — \$1,8 milijono, Kanados iždas — \$740 milijonų. Toks naftos pabrangimas infliaciją padidintų 2,2% ir beveik visiškai sustabdytų ekonominį Ontario provincijos augimą.

Montrealyje pasibaigė FLQ teroristų Jacques ir Louise Cossette-Trudel byla. 1970 m., siekdamį Kvebekui nepriklausomybės, jie dalyvavo Britanijos prekybos atstovo J. Crosso pagrobime, o kita FLQ grupė pagrobė ir nužudė Kvebeko ministrį P. Laporte. Sie įvykiai sukėlė vadinamąją spalio krizę, dėl kurios premjeras P. E. Trudeau buvo priverstas suspenduoti žmogaus teises šioje provincijoje ir jon pasiūsti kariuomenės dalinius. Abu kaltinamieji su savo bendrininkais už J. Crosso gyvybę buvo išleisti užsienin. Praleidę ten 8 metus, su vaikais nutarė grįžti Montrealin ir priimti atsakomybę už savo veiksmus. Kanadiečių nutebino teisėjo Y. Mayrando paskelbta neįtikėtina lengva bausmė: dveji metai kalėjimo be vienos dienos, galimas bausmės dovanojimas po 8 mėnesių. Užsieniečio diplomato pagrobimas yra rimtas nusikaltimas. Laikraščiu vedamieji daugiausia pasisakė už Kvebeko valdžios apeliaciją bausmei padidinti, bet tokią mintį atmetė Kvebeko atsiakymo nuo Kanados siekiantis šios prvincijos premjeras R. Levesque. Siuo klausimu bene paskutinį savo viešą pareiškimą prieš mirtį padarė ir J. Diefenbakeris, taip pat siūlydamas apeliaciją. Būdamas advokatas, J. Diefenbakeris pabrėžė, kad Kanados įstatymai žmonių grobėjams numato nuo 8 iki 10 metų kalėjimo. Nepilnų dvejų metų bausmė panašins žygiams skatins kitus FLQ teroristus, ypač tuo atveju, jei premjeras R. Levesque pralaimės referendumą Kvebekui atskirti nuo Kanados ir liberalų partijos bus išstumtas iš provincinės valdžios.

• Ne nuo kitų peikimo, niekinimo, žeminimo reikia pradėti Kristujė atnaujinimo darbą, bet nuo lėlumo i patį save, gilesnio išsiirėjimo i savo gyvenimą ir pasielgima, nuo savęs išsižadėjimo...

ARKIV. JURGIS MATULAITIS

Dar yra vietų šiose ekskursijose i EUROPA ir VILNIŲ:

spalio 4 — 12 Vilnius

lapkričio 1 — 9 Vilnius

Smulkesnių informacijų teirautis:

V. BAČĖNAS
telefonas 533-3531

ALL SEASONS TRAVEL

1551 BLOOR STREET WEST, TORONTO M6P 1A5

DRESHER-BARAUSKAS INSURANCE AGENCY LTD. ir

W. G. DRESHER REAL ESTATE REALTOR

233-3334 — 231-2661 — 231-6226

3830 B Bloor Street West • Islington, Ontario M9B 1K8

Lietuvių kalba tarnauja — V. DRESERIS ir A. MIKSIENE
DARBO VALANDOS: 9 v.r. — 5 v.p.p. ir 6.30 v.r. — 8 v.v.,
šeštadieniais — 9 v.r. — 12 v.p.p.
Narys "Better Business" Biuro

INSURANCE * Namų — Gyvybės
* Automobilių
* Komerčiniai
533-1121 Walter Dagainis 822-8480
Insurance Agency Ltd.

1613 Bloor Street West • Toronto • Ontario

Visais kelionių reikalais betkur pasaulyje skambinti

tel. 533-3531

nuo 11 v.r. iki 7 v.v.

Laima Beržinytė

TORONTONT

Anapilio žinios

— Wasagoje pamaldos sekmadieniais laikomos 10 ir 11 v. Ten gyvenančių lietuvių iniciatyva atnaujinta Gerojo Ganytojo salė, kurioje sekmadieniais vasarą lietuviams laikomos pamaldos. Prie šio darbo daug prisidėjo: P. Balčiūnai, V. Kecerai, A. Sekonai, P. Augačiai, B. Urbelis. Už atliktą gražų darbą visų šias pamaldas lankančių vardu nuosirdi padėka.

— Parapijos šventovėje susituokė: Richard J. Devey ir Daina M. Misiūnas, Christopher J. Slade ir Kristina S. Ziobakaitė, Ričardas A. Paškauskas ir Ilona R. Jonušaitė.

— Lietuvos Kankinių šventovei aukojo \$350: A. J. Arštikašiai; po \$100: J. Giniuotis, J. O. Morkinai (prisiminti motinai a.a. O. Leskauskienė), p. Senferienė a.a. V. Streito prisiminimui; \$60: S. J. Jokubauskai; \$50: J.J. Pilipavičiai.

— Pamaldos: šį trečiadienį, 8 v., už a.a. Tamarą Kazakevičienę; sekmadienį, 10 v., už a.a. Juozą Simonaitį, 11 v. už a.a. Joną Žeką; Wasagoje: 11 v. už a. a. Viktorą Kundrotą.

Lietuvių evangelikų liuteronų išganytojo parapijos žinios

— Cikagoje, Augustanos liuteronų ligoninėje, rugpjūčio 10 d. mirė kunigas **Martynas Arminas Kavolis**, sulaukęs 81 m. amžiaus. Gimė 1897 m. lapkričio 14 d. Garžuose, Kretingos apskr. Palaidotas rugp. 15 d. Betanijos kapinėse. Iškilmingose budėtuose bei laidotuose „Tėviškės“ liut. par. šventovėje dalyvavo septyni evangelikų kunigai: kun. kleb. senj. Ansas Trakis, kun. kleb. Jonas Juozapaitis, gen. supert. kun. Stasys Neimanas, supert. Povilas Dilys kun. Kostas Burbulis, kun. Eugenijus Gerulis (visi iš Cikagos) ir iš Toronto kun. kleb. Algimantas Žilinskas. Atsisveikinimo žodį šventovėje tarė taip pat lietuvių teisininkų dr. Jos centro valdybos vicepir. Algirdas Budreckas ir korp. „Neolituania“ filisterių vardu — Mečys Valiukėnas. Paliko liūdinčius: sūnų prof. dr. Vytautą Kavolį su šeima, dukrą Andrėją, tris seseris ir liūdinčių lietuvių evangelikų bendriją išeivijoje bei Lietuvoje.

Velionies liūdi ypač Toronto lietuvių evangelikai, nes jis 1953-58 m. buvo vienas iš evang. klebonų Toronto, kuris aptarnavo ir Montreale lietuvių evangelikus. Toronto Išganytojo parapijai velionies laidotuose atstovavo jos lietuvių klebonas. Kunigas dr. M. Kavolis baigęs Tau-ragės mokytojų seminariją, vėliau VD universitetė teises fakultetą, buvo prokuroru ir vyr. Lietuvos tribunolo prokuroro padėjėju, Lietuvos banko revizijos tarybos nariu, Kauno miesto tarybos nariu ir t.t. Aktyvus evangelikas, dėstė VDU evangelikų teol. fakultete teisę ir administraciją. Buvo Lietuvos ev. liut. konsistorijos prokuroru.

Velionis aktyviai reikėsi visuomenėje: buvo narys Lit. Saulių Sąjungos, „Neolituania“ korp., tautininkų sąjungos, Lietuvos vakarų sąjungos, politinių ir socialinių mokslų instituto. Yra rašęs politiniais, teisiniais, kultūriniais ir religiniais klausimais.

M. Kavolis Berlyne tęsė teises studijas, Tuebingeno universitete studijavo filosofiją ir teologiją, kur 1948 m. gavo teisių daktaro laipsnį bažnytinės teisės srityje. Amerikos kontinente išlaikęs egzaminus, buvo įšventintas liuteronų kunigu LCA Bendrijos 1953 m. klebonavo Toronto, Collinsville, Ill., anglų tarpe Cikagoje ir iki pat pensijos profesoriavo ev. kolegijoje Wisconsin. Būdamas pensininku aktyviai reikėsi evangelikų Sv. Rašto vertimo komitete bei benroj liet. veikloje Cikagoje.

— Pirmose pamaldose po atostogų, rugsėjo 2 d., 9.45 v.r., bus prisimintas Išganytojo parapijos mūsų visų mylimas brolis Kristijus a.a. kun. Martynas Kavolis: A. Ž.

Lietuvių Namų žinios

— Vasaros metu yra gerokai sumažėjęs LN sekmadienio popietėjų lankytojų skaičius, nes daugelis yra išvykę atostogų arba stovyklauja.

— Šiuo metu LN vyksta įvairūs mašenos pobūdžio vidaus ir išorės darbai: sutaisyta indams plauti mašina, atnaujintas lauko durys ir kt.

— LN valdybos posėdis numatytas rugsėjo 6 d.

— Praėjusį sekmadienį popietėje dalyvavo 150 asmenų. Svečių knygoje pasirašė: A. V. Vichkas iš Luebecko, V. Vokietija, Vytautas Lukas, L. Pauzulis, V. Brizgys iš Cikagos, Ign. Slabinskas, Morta Grigalavičienė iš St. Petersburgo, J. Burbai, Rič. Armonas, G. Kizys su šeima iš Klevelando, Jonas Bilūnas iš Ohio, Salomėja Smaizienė iš Hot Springs, Ark., J. Strelnevičius iš Winnipeg, A. Knystautienė iš Montrealo, J. Ohaps su šeima iš Sudbury, Ed. Stungevičius iš Hamiltono, S. ir A. Talid su šeima iš Ōsavos, Ontario.

NORINCIAM PERSIKELTI vyriškiui į Torontą išnuomoju butą. Rašyti "TŽ", pažymint "Motėris".

MIKOLAINIS VALTERIS atlieka stalius, plytelių dėjimo, vonių, tualetų ir prausyklų įrengimo darbus už priemamą kainą. Skambinti 769-5024, Toronto.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Ruošiasi tuoktis Edvardas Kilinskas su Angela Ferraro; Jennifer Dobilaite su Robert Cary. Viktoras Mačiulis sumainė žiedus su Ann Fowler.

— Pakrikštytas Paulius Aleksandras, Algimanto Krausko ir Doroty Tyanse sūnus.

— A.a. Juozas Skėrius, 56 m., palaidotas iš mūsų šventovės Sv. Jono kapinėse. Paliko žmoną Oną.

— Mirė Lietuvoje Sofija Jurkonienė, Antano ir Viktoro Norių sesuo.

— Prisikėlimo parapijos valdybos sambūrio narių susirinkimas šaukiamas šį sekmadienį, rugpjūčio 26, 1 v.p.p., posėdžių kambary. Maloniai prašoma visus "Fabijolės" aktorius dalyvauti.

— Vietnamo pabėgėlių reikalams per Prisikėlimo parapijos tarybos labdaros sekciją aukojo: S. A. Stukiai \$740, J. B. Današčiai \$500, B. V. Endzeliai \$250, V. A. Marcinkevičiai \$240, E. Senkuvienė \$240, Pr. Skrupskas \$240, J. Janušas, \$200, P. A. Vilimai \$200, S. Leitiene \$120, A. Diržys \$100, T. Galinienė \$100, J. Hirš \$100, V. Montvilis \$100, M. Petravičienė \$100, L. Razgaitis \$100, B. Zūtaitas \$60, J. Gustainis \$50, E. Joninienė \$50, G. P. Stauskai \$50, A. Zalagėnas \$50, S. Dervinienė \$25, A. S. Dilka \$25, V. L. Kolyčiai \$25, S. Olekienė \$25, A. Baltrušaitė \$20, O. Dobaitienė \$20, U. Genčiuvienė \$20, A. Pranckevičius \$20, K. Aranauskas \$10, M. Bulvičienė \$10, A. Vasiukevičienė \$10.

— Parapijai aukojo Ona Skėrienė savo a.a. vyro Juozo prisiminimui \$1,000, A. R. Puidokai \$250.

— Wasagos stovyklavietėje sekmadieniais Mišios — 11 v.r. Bus Mišios ir rugsėjo 2, sekmadienį, 11 v.r.

— Kun. Jonas Longas viešėjo mūsų parapijoje, talkindamas sielovados darbą. Kun. St. Kulbis, SJ, praėjusį sekmadienį atnašavo Mišias mūsų šventovėje.

— Mišios: šeštadienį 8 v. už Aušrą ir Antaną Sapijonius, užpr. T. Balnienė, 8.30 už Apoloniją ir Joną Miliauskus, užpr. O. A. Jakimavičai, 9 v. už Eleną Laurinavičienę, užpr. M. S. Putrimai, 9.20 už Karoliną Priščeponkienę, užpr. J. Priščeponką; sekmadienį 8 v. už Joną Žeką, užpr. M. Žekienė, 9 v. už Ireną Gurevičienę, užpr. A. Gurevičius, 10 v. už Alfonsą Čizką, užpr. E. Čizkienė, 11.30 už parapiją, 8.30 v. už Juliją Racevičienę, užpr. B. K. Čepaliai.

PADEKA

Liepos 8 d. į mano naują butą pradėjo rinktis žmonės — beveik visi pilnomis rankomis. Ilgai nesusigaudžiau, kas čia vyksta. Pagaliau prigužėjo pilnas namas mielių tautiečių, būtent, torontiškių pasveikinti mane naujai atskrausčiusiai iš Hamiltono į Torontą! Koks malonus jaunas apmė, išreikšti žodžiais neįmanoma: tik neša, krauna ant stalo visokias gėrybes, morkia rožes, puošia, šėlininkauja, o muzikantai ruošiasi groti.

Pirmi padėkos žodžiai priklauso gerb. klebonui kun. Augustinui Simanavičiui už pašventinimą mano mielo kampeio, būtent, "condominiumo". Ačiū, ačiū labai.

Sunku išreikšti, kiek esu dėkinga mūsų visų gerbiama ir miela Vladui Dauginiui su ponia už nuostabų mokėjimą viską sutvarkyti ir praveisti, t.y. vadovauti visame pobūvyje. Nuosirdžiai dėkoju p. Bublienei už maistą bei gardumynus, kurių prikovė pilną stalą per pusvalandį. Labai esu dėkinga. Dėkoju KLB Toronto apylinkės pirmininkui Algijui Juzukoniui už dalyvavimą ir svečių vardu tarti sveikinimo žodį.

Mieliam svečiam giedant "Ilgiausių metų", ašaros man pasipylė iš akių. Tiek buvau susijaudinusi, kad padėkoti nenustengiau kaip pridėre. Uždėsi tai dabar dėkoju visiems iš širdies gelmių. Ypatinai dėkoju už atskiras dovanas ir sudėtinę brangią dovaną, o labiausiai už taip šiltą priėmimą: klebonui kun. Augustinui Simanavičiui, p. Baleišienei su dukra Diana, p.p. Borysam, p.p. Bubliam ir sūnui Edvardui, p.p. Bumeisteriam, p.p. Dauginiam ir sūnui Valiui, p.p. Delkam, p.p. Dovidaičiam, p.p. Dreseriam ir sūnui Ričardui, p. Juzukoniui, p.p. Kojeliui, p. Kvedarienei, p. Liūdziai, p.p. Lukošiam, p.p. Maciauskam, p.p. Rukšom, p.p. Šturmam, p.p. Zander.

Be galo dėkinga esu savo mieloms vaikams — dukrai Silvijai ir sūnui Rolandui už pastangas šioje staigmenoje ir už brangias įkurtuvių dovanas.

Brangūs svečiai, jūsų parodyto draugiškumo bei nuosirdumo niekada nepamiršiu.

Su pagarba,
Jūsų Joana Budnikienė

REIKALINGA KODIKIO SAUGOTOJA (baby sitter), ateinanti į namus nuo rugsėjo mėn. 1 d. Humbercrest Blvd. (Jane & Bloor rajone). Skambinti tel. 767-1254 Toronto.

CANDLELIGHT CATERERS

SAVININKAI J. S. BUBULIAI Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

SAVININKAI J. S. BUBULIAI

Ballai, vestuvės, sužadėtuves, parenkamai namuose ir įstaigose. Skambinti pirmadieniais, antradieniais, trečiadieniais ir vakarais po 9 v.v. tel. 667-8280 arba 667-8260 Toronto.

Toronto "Gintaro" ansamblio dainininkės Karavano metu Prisikėlimo parapijos salėje, kur buvo "Vilniaus" paviljonas. Iš kairės: D. Jokubaitytė, R. Gustainytė, B. Nakrošytė, A. Bireitaitė, Z. Šilinskaitė, S. Zenkeviciūtė, L. Kaminskienė, R. Kaminskaitė, D. Vitkutė, I. Vitkienė. Rugpjūčio 11-19 d.d. jos dalyvaus "Tautų festivalyje" Winnipege.

GYDYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS

PLGS suvažiavimas įvyks rugsėjo 1-2-3 d.d. Toronte, Kanadoje. Išsiuntinė asmeninius pakvietimus visiems, kurių turėjome adresu, o taip pat skelbėme visuose laikraščiuose. Laukiame gausaus jūsų dalyvavimo. Visas paruošimas eina prie galo, o svarbiausia laukiamie jūsų žinios ar dalyvausite. Mums tai svarbu, nes iki rugpjūčio 31 d. viešbučių turime pateikti skaičių dalyvių, kad jis žinotų kiek vietų paruošti pokyliui. Todėl prašome tuojau parašyti ar paskambinti telefonu.

Taip pat daugelis teiraujasi, kaip su benzinu Kanadoje. Čia jokios problemos nėra. Vaziuokite į Kanados žemę ir gausite be jokios eilės visokios rūšies benzino dieną ir naktį.

Kreiptis į PLGS sekretorių dr. A. Barkauską, 64 Ellesmere Rd., Scarborough, Ont. M1R 4C2, Canada. Tel. (416) 444-6117.

Kviečiama ir visuomenė Pasaulio Lietuvių Gydytojų S-gos suvažiavimas vyks Toronte, "Royal York" viešbučio pa-

talpose. Posėdžiai ir paskaitos bus "Tudor" salėje — mezzanine aukšte (naudoti pagrindinį keltuvą).

Suvažiavimo atidarymas ir pagrindinė paskaita "Medicina senajame Vilniaus universitete" bus rugsėjo 1 d., 2.30 v.p.p. Paskaitą skaitys jaunesniosios kartos akademikas dr. Ramūnas Kondratas, medicinos istorijos specialistas, vienas iš direktorių Smithsonian institute, Vašingtone. Kviečiame visuomenę gausiai atsilankyti į suvažiavimo atidarymą ir pagrindinę paskaitą.

Primename kolegoms ir kolegoms — medikų draugijos nariams, kad bilietus į balių reikia įsigyti ligi rugpjūčio 28 d., nes viešbutis reikalauja šio anksto garantuoto dalyvių skaičiaus. Gausiai dalyvausime patys ir neužmirškime pasikviesti svečius savo artimuosius ir draugus, kurie taip pat bus mielai laukiami baliuje. Baliaus reikalais kreiptis į dr. J. Sungailą tel. 239-1047.

Ligi malonaus pasimatymo. Rengėjai

PALAI DOTAS MIN. ŠKIRPA

Š. m. rugpjūčio 18, šeštadienį, 3 v. p. p., Vašingtone mirė a. a. Kazys Škirpa — pirmasis Lietuvos kūrėjas-savanas, karininkas, diplomatas, min. pirmininkas (sukiliminės vyriausybės). Velionui buvo daroma inkstų operacija, kurios jo širdis neatlaikė.

Velionis buvo 84 metų amžiaus (gimęs 1895. II. 18) Namajūnų k., Saločių vls., Biržų aps. Mokslus ėjo Latvijoje, Rusijoje, Šveicarijoje, Belgijoje. Aktyviai reikėsi Lietuvos nepriklausomybės kovose, dalyvavo politiniame jos gyvenime kaip karininkas ir kaip diplomatas. Prasišėjęs II D. karui, velionis siūlė Lietuvos vyriausybei pasinaudoti proga ir kariniu žygiu atsiimti Vilnių. Vokiečių okupacijos metu bandė paveikti Vokietijos vyriausybę, kad duotų Lietuvai nepriklausomybę, organizavo Lietuvių Aktyvistų Frontą, bet vokiečių Gestapo buvo suimtas ir kalinamas. Po karo persikėlė į Airiją, vėliau — į JAV, kur dirbo kongreso bibliotekoje. Pasitraukęs į pensiją, rašė atsiminimus.

Jurgis Dementavičius, aktyvus chorų narys, lietuviškos veiklos dalyvis, sunkiai serga Our Lady of Mercy ligoninėje.

Vanda Gylėnė, buvusio gen. Lietuvos konsulo V. Gylės žmona, jau daugiau kaip mėnuo serga Women's College ligoninėje.

PENSININKE, jeigu esi labai vienišas, rašyk: General Delivery, Hamilton, Ont. L8N 3A1.

PARDUODAMAS namas Kaune — naujai pastatytas, erdvus, trijų miegamųjų su garažu ir dideliu kiemu. Skambinti Toronte Mr. Van Houten (9 v.r. — 5 v.p.p.) tel. (416) 862-7020.

FOTOGRAFAS. Darau nuotraukas įvairiomis progoms. Skambinkite — JAUNIS BAKAVIČIUS po 5 v.v. telefonu 766-5818 Toronte.

ALDONA'S BEAUTY SALON 1618 Bloor St. West, Toronto kviečia ponias gražiomis sukuosenom; specialistė pusmetiniui (permanent) ir dažymu. Telefonas 533-2904

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

LIETUVIŠKA gėlių krautuvė savininkė V. SIMINKEVIČIENĖ. Įvairiomis progoms skambinti į "Petals Florist" tel. 537-9070, vakarais tel. 763-6256. Adresas: 1574 Bloor St. W., Toronto, Ont., prieš Lietuvius Namus. Pristatymas į ligonines, laidotuvių namus ir Lt. Savininkė yra prityrusi vestuvinių gėlių tvarkymo srityje.

MONTREALQUE

Jūrų šaulių gegužinė buvo surengta rugpjūčio 19, sekmadienį. Skrublių ūkyje. Metinė skautų stovykla buvo surengta "Baltijos" vasarvietėje prie Lac Silvere. Sekmadieniais joje pamaldas laikė kun. J. Aranauskas, SJ.

"N. Lietuvos" redaktorius Pr. Paukštaitis išvežtas į ligoninę — pajuto širdies negalavimą. Jonas Narbutas tebėra "Royal Victoria" ligoninėje. M. Grinkienė jau grįžo į namus. A. a. Antanas Kazakevičius staigiai mirė ir palaidotas Cote des Neiges kapinėse iš AV šventovės.

Dalyvavę jaunimo kongrese gintariečiai ir kiti laimingai grįžo Montrealin, patenkinti savo kelione ir aktyviu dalyvavimu kongreso programoje. Gražiai pasirodė "Gintaro" ansamblis, vadovaujamas Rasos Lukoševičiūtės, kongreso koncerte Britanijos Londone. Jo klausėsi apie 1500 asmenų. Šiam pasirodymui muziką paruošė Algis Lapinas, o dainas — Ina Kličienė.

N. Pradėtosios Marijos seselės rugpjūčio 4 d. išvyko į centrinis universiteto namus Putname, Conn., kur atliko metines rekolekcijas. Grįš Montrealin rugsėjo mėnesį.

Kun. St. Kulbis, SJ, kapelionavęs dvi savaites skautų stovykloje Romuvoje prie Toronto, sugrįžo į Montreale.

Greitas ir tikslus patarnavimas!

Tel. Bus.: 722-3545

Res.: 256-5355

PETRAS ADAMONIS

C. I. B.

GAISRAŠ • AUTOMOBILIAI • ATSAKOMYBĖ • GYVYBĖ

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

3907 A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE.

UTAS MONTREALIO LIETUVIŲ KREDITO UNIJA

1465 DE SEVE STREET, MONTREAL, QUE. H4E 2A8. Telefonas: 766-5827

MOKA UŽ:

Einamasis s-tas

Taupomasis s-tas

Pensijų planas

Term. ind. 1 m.

Duoda nemokamą gyvybės apdraudę iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.

Duoda nemokamą gyvybės apdraudę iki \$2,000 už taup. s-tos sumas.